

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВ. ІМ. ШЕВЧЕНКА
у Львові.

IV

24C-17182

1933-1-24

БІБЛІОТЕКА
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА
ІМЕНІ
ШЕВЧЕНКА
У ЛЬВОВІ.

Ч. 64005 / 1933.

(27)

IV

Oct 17. 182

1933-1-24

7a, 8a, 85

ХРИСТОС НАША СИЛА!

БЕЗПЛАТНИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ ДОДАТОК ДО „М Е Т И“
ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНОГО І МОРАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН.

Л Ї В І В

2. 1.

19. СІЧНЯ 1933.

До наших Читачів.

Випускаючи оцей додаток до „Мети“, йдемо на стрічу двом найчастішим бажанням наших читачів: 1) щоби в „Меті“ була теж популярніша лектура поруч поважної і 2) щоби в ній було більше статей релігійно-морального змісту. Піти цьому на стрічу буде заданням „додатку“. Як це зрештою вказане вгорі, він буде служити поглибленню релігійно-морального життя українських родин під високим кличем „Христос наша Сила“, що його наш Архипастир, Кир Андрей, проголосив при закладанні Українського Католицького Союзу.

„Додаток“ матиме теж практичну ціль. Він виходитиме двічі в місяць і буде для пренумераторів „Мети“ **безплатний**. Однак його можна буде теж замовляти і **передплатувати особно**, в ціні 10 гр. за число. Таким робом усі парохії, які одержують два числа „Мети“, зможуть, місто її другого числа, замовляти таку кількість „додатку“, яка є рівновартна місячній пренумераті „Мети“. Тому звертаємося до всіх наших священиків, які волять для парохії мати „додаток“ місто другого числа „Мети“, щоби це зголосили на адресу нашої Адміністрації. Думаємо, що й тим ідемо на стрічу всім нашим прихильникам, перш усього нашому духовенству, бо причиняємося до масового поширення популярного, релігійного органу серед нашого народу. Кожний священик, кожна людина, якій залежить на поширенні і скріпленні релігійного життя серед українського народу, і очевидно кожна організація УКСоюзу повинна стати пропагатором поширення нашого „Додатку“!

Христос наша Сила!

Редакція.

Обряд великого Йорданського водосвяття.

(Д) — Водосвяття в день празника Богоявлення Господнього належить до найторжественніших обрядів, які наша Церква й наш народ обходять. Воно й тим для нас славне й тим воно наша гордість, що подібного свята не зустрічаємо в ніяким іншим обряді. Не дивно тому, що на наше Йорданське водосвяття поспішає багато латинників, які черпають собі освячену воду задля її особливої гідності й вартости.

Алеж бо й Церква наша вміла те водосвяття вивінувати якнайбогатіше, як найкраще. Які тут гарні обряди! Які тут прегарні богослуження й молитви! Яка тут багата символіка!

Постараємось те богослуження Йорданського водосвяття якнайприступніше розяснити для великої користі наших душ, для скріплення любови нашого обряду.

Церква свята, бажаючи надати поваги водосвяттю, відправляє його по торжественній Службі Божій, т. є по безкровній жертві, яка є спомином, відновленням тої кровавої жер-

тви, яку наш Стаситель приніс на горі Голгофі і з якої Церква черпає свою силу при всіх освяченнях і благословеннях.

По скінченню Служби Божої двигается під проводом св. Хреста похід, або т. зв. процесія на місце, де має святитися вода. Цей похід зачинається пісню: „Глас Господень на водах вопієт глаголя: прийдіте і прийміте всі духа премудрости, духа разума, духа страха Божия, являшагося Христа“. Під тим голосом Господнім розуміє свята Церква св. Йоана Хрестителя на пустині Йорданській, що приготував народ на прихід Христа. Рівночасно радісний звук церковних дзвонів оповіщає нам своїм важким голосом, що вже похід зачався. Побожні люди несуть хоругви й горюче світло, як знамена радості й світлости нашої св. віри.

Коли вже похід станув на призначенім місці, тоді зачинається торжественний обряд освячення води читанням відповідних читань з Старого Завіту пророка Ісаї і листа св. Ап. Павла. Відтак священик окаджує приготу-

ний престіл над водою й нарід, а клуби благословенного кадила, що уносяться у воздух, пригадують і унаглядують нам, як то Святий Дух уносився над Ісусом у Йорданській ріці. Відтак слідує читання св. Євангелія про хрещення Ісуса Христа, а потім довга **ектенія** т. є короткі молитви, які побожний народ перериває частим співанням короткої але сердечної молитви: „Господи помилуй“. В тій ектенії просить священник Бога, щоби Тройця Свята явила свою силу над водою і щоби Святий Дух освятив її.

По тій ектенії слідує найголовніша, прегарна довга молитва св. патріарха Софронія, підчас якої освячується вже вода. Тут належить звернути увагу на слова і на священодійство священника, бо вони є великої ваги. Ото при словах: „Велий еси Господи і чудні суть діла Твоя: і ні єдино же слово довольно єсть к похваленію чудес Твоїх“ підносить священник **запалену потрійну свічку**, яка символічно має представляти **св. Тройцю**, і погружає її в воді на знак, що як та свічка гасне у воді, так само гасне і наш розум, наколиби хотів поняти й цілком зрозуміти тайну Пресв. Тройці.

Крім того та **запалена свічка** має нам також привести на гадку першу Особу Божу, Бога світів, **Бога Отця**, явившогося на ріці Йорданській.

При словах же „Сам і нині, Владико, освяти воду сію Духом Твоїм Святим“ робить священник рукою у воді **знак хреста** святого — той знак, на яким умер наш Спаситель, і тим приводить нам на гадку другу Особу Божу — **Ісуса Христа**.

При словах: „Ти убо, чоловіколюбче Царю, прийди і нині наїтєм Святого Твого Духа і освяти воду сію“, три рази священник **дихає** на воду — а то триразове дихання на воду має нам пригадати **Святого Духа**, що в виді голуба уносився над хрестившимся Ісусом у ріці Йорданській.

Але щоби нам крім того представити ще особно само хрещення Ісуса Христа, то священник погружає ще три рази у воду св. хрест з зображенням на нім Ісусом Христом при співі нинішнього тропара: „Во Йордані крещаюшуща Тебі Господи...“, почім вірні черпають вже і пють освячену воду, а цілий похід під проводом Хреста вертає назад до церкви при окроплюванню свяченою водою і співі радісної пісні: „Явился еси днесь вселенній...“ або при співі наших чудових колядок.

Справді гарний, повчаючий, величавий обряд!

Поширюйте ідею:

„Українська Молодь Христові“!

Підготовлюйте свято молоді

6. і 7. травня ц. р.!

Чому освячується вода?

(Д) — Справді треба нам бути дуже вдячним св. Церкві, що свято Богоявлення обходить не лише церковним богослуженням в церкві, як інші свята, але виводить нас усіх ще й над ріку, став, криницю й освячує для нас воду.

Ми з побожністю слухаємо прегарної відправи, черпаємо й пємо освячену воду та несемо її у збанках домів задля її великої сили й чудесних прикмет. Щоби ми ще краще пізнали вагу й значіння Йорданського водосвяття і тимбільше цінили ту нині Церквою освячену Йорданську воду, роздумаймо лише одно: які то прислуги дає вода попри інші потреби людству, як лікарство в різних недугах.

„Іди і вимийся сім разів у Йорданській ріці, і повернеться тобі здоровля назад, і будеш очищений“ — сказав пророк Єлисей до прокаженого поганина, князя Неємана — і той, погрузившись сім разів у ріці Йорданській, одержав назад здоровля і став очищений від страшної прокази.

„Іди і умий свої очі в купелі Сілоамській“ — каже Ісус до сліпородженого, і він, умивши очі в тій воді, зараз же прозрів...

Славна була колись в Єрусалимі „Овеча купіль“ — „Витезда“ звана, якої вода лічила навіть найстрашніші недуги, коли янгол її порушив своїм небесним крилом.

А й нині в французькому містечку Люрд діються тисячі уздоровлень у воді, над джерелом якої обявилася Мати Божя побожній Бернадотті. А старші люди памятають славні лікування водою бл. пам. священника о. Севастіяна Кнайпа, пароха з Верісгофен у Баварії.

Неописані, різнородні й нечислені є отже услуги, які нам дає вода з волі Божої, тож не дивно, що Господь Бог і в раю умістив джерело води, з якого витікали на чотири часті світа чотири ріки: Фісон, Геон, Евфрат і Тигр, наводнюючи й відсвіжуючи цілий рай по потребі.

Так отже, як видимо, Господь Бог по своїй волі воду сотворив як посередничку Свого благословенства для людей, звірят, рослин з цілого світа.

* * *

Але, відколи перший гріх прийшов у раю через наших прародичів, якже від тої хвилі попсувався цілий порядок всеї твари, і то на шкоду тогож чоловіка! Прокляття Боже за гріх первородний впало не лише на чоловіка, але й на все сотворіння. Так чоловік, як і все сотворіння дісталися тепер під владу діавола. Рай минувся безслідно; чоловік учув свій упадок і неспокій душі; земля зачала наперекір родити саме терня й бодаки, звірята обернулися з лютістю проти чоловіка; і навіть водне єство, та вода стала шкід-

Йордан у Львові.

Традиційне свячення води на львівському ринку.

дливою, а навіть грізною для чоловіка. Так отже та вода, яка з свого призначення для чоловіка мала бути лише посередничкою Божого благословення, тепер з Божого допусту сталася страшним бичем Божим, грізним середником кари й пімсти Божої! Вода обернулася проти чоловіка! Досить, коли згадаємо про страшний, загальний потоп, в якому все живуче вигинуло — від чоловіка аж до останнього скота, крім одного праведного Ноя і його корабля; досить, коли згадаємо про ті гради, що так часто нищать людську працю по полях, городах й садах; досить, коли згадаємо про ті страшні повіні й виливи вод, які пустошать людські оселі і їх майно; досить, коли згадаємо, як у воді й через воду розносяться різні заразки морової зарази й різних пошестей, як холери, тифу й інших; досить, коли згадаємо, як той або тамтой розгрітий напився води і замість охолоди дістав запалення легких, або обстудився й зійшов марно зі світа.

Якщо тепер роздумаємо, як дуже нам потрібна вода для нашого життя, для пиття, для купелі, як комунікаційний середник, як лікарство в недугах, а з другої сторони, як та сама вода через гріх наших прародичів сталася для нас і зрадливою і страшною і небезпечною, — чи ж не відчуємо тепер глибокої вдячності для нашої святої Церкви, нашої печаливої доброї Матери, що вона нам нині ту воду на пожиток наш благословить і освячує?!

О справді, як нині з одної сторони величаємо ту опіку й печаливість нашої Церкви,

так з другої сторони мусимо вихвалювати й ту її власть, дану Ісусом Христом, силою котрої вона з такою торжественністю святить нині воду.

Ісус ввійшов у воду, щоби її раз на все освятити, щоб опісля нею й силою Св. Духа в св. Тайні хрещення змивала вона гріх первородний і людські гріхи.

Нинішні „оглашені“.

Неділя перед Йорданом називається „Неділею перед Просвіщенням“, а неділя по Йордані називається „Неділею по Просвіщенню“. Звідки ті назви і що ті назви нам говорять?

Неділі ті називаються тому так, бо само свято Богоявлення — Йордан, яке лежить у межах цих обох неділь, називається по церковному означенню також: святом Просвіщення. У перших християнських віках не хрестили малих дітей, як то у нас тепер діється, зараз по уродженню, але люди хрестилися щойно дорослі, котрі вже прийшли до вживання розуму і в правдах християнської віри були достаточо обучені; не хрестили їх також в якийнебудь день, лише в означених св. Церквою святочних днях. Таким часом до подавання св. Тайни хрещення було і свято Богоявлення на пам'ятку, що тоді хрестився і Ісус Христос.

Св. Церква не уділяла нікому тої св. Тайни, поки не був основно обучений, „просві-“

віщений" у всіх християнських правдах, а ті, які оставали ще на науці й вижидали Тайни хрещення, називалися „оглашені“.

Вони не могли позіставати на цілій Службі Божій, а лише на першій її частині; колиж священник проголосив; „оглашені ізидіте“, вони виходили з церкви. А щоби вони і з поза церкви не могли придивлятися переміні хліба й вина в Тіло й Кров Ісуса Христа, голосив священник: „Двері, двері премудростію воньмим“, а на ті слова церковні двері замикалися. Здавалосяб, що нині, коли всі присутні в церкві є хрещені, слова: „оглашені ізидіте“ і „двері, двері премудростію воньмим!“ не мають найменшого значіння, а щонайбільше є вони лише історичним спомином давноминулих літ! Так ні! І нині є оглашені, лише в іншому значінню. Нинішні оглашені це всі грішні люди, які думкою, словом і ділом Бога ображають та обтяжені тими тяжкими провинами йдуть у церкву на молитву, на богослуження. Тому св. Церква не має причини і в нинішніх часах те візвання до оглашених, себто до грішників пропускати.

І щож? Мають ті нинішні оглашені-грішники, виходити з церкви, як їхні попередники оглашені-новохрещенці?! — Ні! Виходити не потребують, але кожен повинен особливо на то уважати: чи є він достойний в часі Служби Божої в церкві знаходитися?

Коли неспокійна совість нам закине, що ми грішні люди, що ми Бога образили, то йдім до другої купелі, до другого хрещення, до святої Тайни покаяння.

О! коби так кожен чоловік всякого віку й стану і при кожній Службі Божій старався

використати ті слова: „Оглашені ізидіте“, коби кожен схотів віднести ті слова до себе самого, і коби ті чувства, які вони викличуть у ньому, задержав у собі на пізніше, то будьмо переконані, що мало було би таких, які недостойно булиб присутніми на Службі Божій, гріх, засіяний діаволом, знищився би, а замість того всюди запанувалаб благодать Божа.

Масони і безбожництво.

Віденські католицькі часописи опублікували тайний обіжник австрійського союзу вільнодумців, з якого виходить, що цей союз у часі загальнонімецького конгресу католиків хоче у Відні влаштувати „антиклерикальну виставу.“ Обіжник цей підписав Ф. Ронцаль, провідник союзу та член льожі „Майбутнє“ у Відні. Ронцаль є крім того теж одним з провідників протикатолицького товариства, яке бореться проти австрійського подружого законодавства. Цей обіжник є дальшим доказом, що визначні члени масонських лож грають провідну роль у всіх майже протикатолицьких актах. Це треба собі усвідомити тим більш, що самі масони говорять про свою „неутральність“ супроти релігії та віроісповідань. (КАР).

„Українська Молодь Христові“!

Свято української католицької
молоді 6. і 7. травня ц. р.

Над Йорданом.

Спомин з паломництва у Святу Землю 1906 року *).

(Д) — Іда на Йордан не була обнята ані нашою дневною програмою ані не була вчислена в кошти подорожі, мимо того на домагання путників наш комітет найшов і час відповідний до посіщення цієї св. ріки, а також обчислив і зібрав гроші на покриття коштів їзди, нічлігу і проживлення в Єрихоні. На день посіщення вибрано неділю, кошти подорожі обчислено по 25 франків від особи. Впреосв. Митрополит зовсім справедливо престерігали і старших і слабших паломників перед тою виправою задля страшної спеки, яка там над Йорданом панує,

*) Виїмок з книжки: „Як то Русь ходила слідами Данила“, про тамтешню книгу першого русько-народного паломництва в Святу Землю від 5 до 23 вересня 1906 р. З поручення паломничого комітету зладив свящ. Юліан Дзерович, кзтихит женської виділової школи в Бродях і літописець паломництва.

і задля недогід у подорожі, їзди й ночуванню. Та мимо тих вітцівських слів перестороги зголосилось більше як половина паломників до участі в поклоні св. ріці. Запевнювано нас, що такого громадного богомілья над Йордан, як тепер Українці, не відбувало ніюдно паломництво, ані Німці ні Французи ні Італійці. І щож дивного? Ніюдин нарід не підніс свято Богоявлення то тої ліпоти, що Українці, ніюдин нарід не має стільки гарних обрядів для звеличання хрещення Ісусового і явлення св. Тройці, що Українці. Тут, дома обходимо це свято торжественно на наших ріках, потоках, ставах, криницях, — щож дивного, що тепер, будучи так близько Йордану, хотіли Українці відбутися водосвяття над тою ж рікою, зачерпнути і привезти домів правдивої „Йорданської води“.

В суботу 15 вересня 1906 р. пополудні заїхали замовлені повозки в двох партіях, одна під австрійсько-угорський приют, де перебувала III група паломників з нашим Впреосв. Архієреєм на чолі, а друга партія перед французький приют Асумціоністів. Тут

СВЯТОЧНІ ЄВАНГЕЛІЯ.

НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

Коли Ісус народився в Вифлеємі Юдейським, за днів Ірода царя, то мудрі зі сходу прийшли в Єрусалим, кажучи: Де є цар живівський, що народився, бо ми бачили його звізду на сході і прийшли йому поклонитися. Почувши се, цар Ірод занепокоївся і увесь Єрусалим з ним. І зібрав всіх первосвящеників та книжників народу і допитувався: Де Христос мав народитися? А вони сказали йому: У Вифлеємі Юдейським, бо так написано пророком:

І, ти Вифлеєме, земле Юдова, ніяк не єси найменший між княжими містами Юди; бо з тебе вийде вожд, що правитиме моїм народом Ізраїля.

Тоді Ірод тайком призвав мудрців і випитував їх пильно про час, коли їм явилася звізда; і післяв їх у Вифлеєм, кажучи: Ідїть і пильно розвідуйте про дитя; а коли знайдете, сповістіть мене, щоби і я пішов та поклонився йому. А вони вислухали царя і пішли. І се звізда, яку вони побачили на сході, ішла перед ними, аж прийшла і станула зверху, де було дитя. А побачивши звізду, зараділи дуже великою радістю. І як увійшли в дім, побачили дитя з його матір'ю Марією і впали і поклонилися йому; відкрили свої скарби і принесли йому дари: золоту, ливан і смирну. А отримавши в сні остерогу не повертати до Ірода, іншим шляхом вернули до своєї країни.

(По Матееві гл. 2. ст. 1—12.)

НА СОБОР ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ. (Другий день Різдва).

Коли царі відійшли, то ангел Господень являється у сні Йосифові, кажучи: Встань і візьми дитя та його матір і втікай у Єгипет і будь там, аж тобі скажу, бо Ірод хоче шукати дитя, щоби його погубити. Він встав, узяв дитя і його матір ніччу тай пішов у Єгипет; і був там аж до смерті Ірода, щоб сповнилося сказане Господом через пророка, котрий говорить:

З Єгипту покликав я сина мого.

Тоді Ірод побачивши, що мудрі наглумилися з нього, розгнівався дуже, післяв та повбивав усі діти в Вифлеємі і в усіх його околицях, від двох літ і нижче, згідно з часом, про котрий точно випитався у мудрців. Тоді сповнилося, що сказав пророк Єремія, кажучи:

„Було чути голос в Рамі,
плач і голосне ридання;
Рахиль оплакує свої діти
і не дала потішитися, бо їх нема“...

А коли помер Ірод, то ангел Господній являється в сні Йосифові в Єгипті, кажучи: Встань, візьми дитя і його матір, та йди в землю Ізраїлеву, по померли ті, що наставляли на душу дитяти. Він встав, узяв дитя і його матір і прийшов у землю Ізраїлеву. А скро довідався, що Архелай царює в Юдеї після свого батька Ірода, боявся туди йти; а остережений у сні, удався в сторони гали-

повсідали паломники у вигідні повозки, або візки, прикриті лише полотнами на чотирох дрючках, прикріплених на рогах візка, і добрим арабськими кінсьми виїхали над Йордан.

Ціла наша каравана рушила попри б'язму Стефана, попри гору Оливну долиною Йосафата, дорогою до Вифтанії, де то дві сестри Марта й Марія враз з братом своїм Йосифом так гостинно приймали Ісуса та де Ісус воскресив Лазаря з гробу. Ми переїхали попри гостинницю „під милосерним Самарянином“, якої власник здер нас, паломників, немилосерно так, що відповідало б більше правді, якщо та гостинниця називалася б „під немилосерним Самарянином“.

Над вечір приїхали ми до Єрихону і тут мали ми ночувати.

Але вже о 2-гій годині вночі збудив нас наш паломничий трубач Іван Томків своєю „єрихонською“ трубою, і кожен був вдоволений, що його муки, його безсонна ніч серед задухи та комарів скінчилася. Паломники спішили, щоб віднайти свої повозки, якими їхали до Єрихону, бо так було для порядку

встановлено, що всі мають їхати тими самими фіякрами, якими до Єрихону приїхали. Але, але, „шукай вітра в полі“; серед „єгипетської тьми“ не можна добачити не то Араба з фіякром, але й власного носа не видно. Але повсідали ми, де хто міг, і їдемо. Їдемо довго, довго, далеко серед накликуваня Арабів: „Алла, алла“ т. зн. „скорше, скорше“, та нараз ціла каравана спинається, завертається. Ми зблудили. Крик, сварки Арабів між собою, а ми всі паломники в страху. Завернули, їдемо, але тій їзді чогось нема кінця, Йордану не видно.

Наконець, десь над ранком, коли ще навіть не світало, прибули ми над Йордан, над місце хрещення Ісусового. Нема тут ніякої церкви, ніякого монастиря, та й через виливи Йордану підчас дощової пори й нічого не може бути, бо тяжкоб було до того монастиря чи господи дістатися, хіба болотом або чайками. Стоїть лише на високих деревляних стовпах шатро, де арабський купець продає за солені гроші різні пам'ятки знад Йордану, як фляшки на свячену воду,

лейські. І пішов та поселився в місті, називанім Назарет, щоби сповнилося сказане пророками, що „Назорей назветься“.

(По Матееві гл. 2, ст. 13—23).

НА 3-Й ДЕНЬ РІЗДВА (Св. Первомученика Стефана).

Сказав Господь сю притчу: Був чоловік господар, що засадив виноградник і обгородив його плотом, викопав у ньому точило і збудував вежу та винаймив його виноградарям і відійшов. Колиж приблизився час плодів, післав своїх слуг до виноградарів, щоби відібрали його плоди. Та виноградарі, піймавши його слуг, одного побили, другого убили, а іншого вкаменували. Знов післав інших слуг, більше як перш: і зробили їм так само. Наостаток же післав до них свого сина, кажучи: Побояться мого сина. А виноградарі, побачивши сина, сказали собі: Це є наслідник; ходіть, убємо його і матимемо його наслідство. І спіймавши його, випроводили з виноградника і вбили. Коли отже прийде господар виноградника, що зробить тим „виноградарям“? Кажуть йому: Злих люто погубить і свій виноградник винайме іншим виноградарям, котрі віддадуть йому плоди в свій час. Сказав їм Ісус: Чи ви не читали ніколи в Писанню:

Камінь, що його відкинули будівничі,
той став головою угла? Від Господа це
[сталось]
і дивне воно в наших очах.

(По Матееві гл. 21, ст. 33—42)

НА СУБОТУ ПЕРЕД ПРОСВІЩЕННЯМ.

В той час виступає Йоан Хреститель і стає проповідати в пустині юдейській і каже: Покайтеся, бо приблизилося царство небесне. Бо се той, що про нього говорив пророк Ісая, кажучи:

Голос накликаючого в пустині
Приготуйте дорогу Господню,
Простуйте його стежки.

Сам же Йоан носив свою одіж з верблюжого волосся і ремінний пояс на своїх бедрах; а його їдою була саранча та дикий мід. Тоді виходив до нього Єрусалим і ціла Юдея і ціла околиця над Йорданом; і хрестилися всі від нього в Йордані, визнаючи свої гріхи. А коли побачив многих фарисеїв і садукеев, що приходили на його хрещення, сказав їм: Плоде гадючий, хто навчив вас утікати від будучого гніву? Приносить отже овоч достойний покаяння. І не думайте говорити в собі: Маємо вітця Авраама; бо кажу вам, що може Бог з сього каміння збудити дітей Авраамові. Бо вже й сокира приложена до кореня дерева; отже кожна деревина, що не приносить доброго овочу, буде зрубана і кинена в огонь. Я хрещу вас водою на покаяння, а той, що прийде після мене, є сильніший від мене, котрого сандалів я не достойний носити; той охрестить вас Духом святим і вогнем. (По Матееві, гл. 3 ст. 1-11)

В ДЕНЬ НАЙМЕНУВАННЯ ІСУСА. (Новий Рік)

Коли сповнилося вісім днів, щоби обрізати його, назвали його на ім'я Ісус, надане ангелом перш, як зачалось в утробі.

чотки з камінчиків з Мертвого моря і т. п. Хто умів вилізти і злізти з тої карколомної драбинки, що вела в те шатро, той нині міг би дістати патент на вчителя руханки.

І мучені путники покотом лягали в мягонькім пісочку над берегом Йордану і засипляли сном блажених, аж доки не розвидниться та не зідуться всі паломники в цілі відправлення водохрещі. Але ось і надїхав Високопреосв. Митрополит і небагом почалась співана торжественна Служба Божя між шуваром і кипарисовими корчами берегів Йордану, відправлена всіми священиками, при чім і много мирян приступило до св. Причастя. Незабутня ця Сл. Божя на місці, де „отверзошася єму небеса, і виді Духа Божія сходяща яко голубя, і грядуща на него. І се глас з небесе глаголя: сей єсть Син мой возлюблений, о немже благоволих“ (Мат. 3, 16).

По Службі Божій, при котрій нашому паломничому хоріві і пташата помагали співати своїм шебетанням у хащах Йорданових, відправили їх Ексцеленція, наш Архипарстир

в сослуженню духовенства торжественне Йорданське водосвяття. Та яка ріжниця в температурі! У нас в Галичині звичайно відправляємо Йордан при тріскучому морозі, або при сніжку, що трусить великими платами, заліплює очі й передчасно білить чуприну, а тут (хоч це була шойно восьма година рано) припікало сонічко так немилосердно, що краплистий піт неначе горох котився по наших лицах. Тут то і всі не мали слів подиву для витривалості нашого Архієрея, що, убраний в свої тяжкі архієрейські ризи й золотисту мітру, не лиш сам відправив це довге богослуження, але для ужитку вірних посвятив не лише воду в ріці, але ще й переварену в кітлах.

Бо переварена вода нищить всі зародки недуг, про які тут не тяжко, та довше зберігається. Тепер кинулися декотрі путники купатися, декотрі переїхалися лодкою вздовж ріки, а аматори — світливці знимали сам акт освячення води, як також ріку й околиці надйорданські на милий спомин одинокого в життю водосвяття!

ДИВНАЯ НОВИНА...

ЧУДО В СНІГУ.

А як скінчилися дні очищення їх по закону Мойсея, принесли його в Єрусалим, щоби представити його Господеві, як написано в законі Господнім: Всяке мужеське, що отвиряє утробу, святим Господеві назветься; і щоби дати жертву, по тому, що сказано в законі Господнім, дві синогорлиці або двоє голубят. І се був чоловік в Єрусалимі, котрому на ім'я Симеон; і чоловік сей праведний та богобоязний, що очікував потіхи Ізраїля, і Дух святий був у нім, і було йому сповіщено Духом святим, що не побачить смерті, поки перш не оглядатиме Христа Господнього. І прийшов Духом у храм; а коли несли дитя Ісуса його родичі, щоби довершити над ним законний обряд, і він взяв його на свої руки і благословив Бога і сказав: Нині відпускаєш слугу свого, Господи, по слову твому в мирі;

Бо очі мої бачили спасення твоє, котре приготував єси перед лицем всіх людей;

світло на об'явлення поганам і славу твого народу Ізраїля.

А його батько й мати дивувалися тому, що говорено про нього. І благословив їх Симеон і сказав до Марії, його матери: Сей лежить на упадок і повстання многих в Ізра-

їли, і на знак, котрому будуть противитися; а тобі самій душу перейде меч, щоби відкрилися думки многих сердець. І була Анна пророчиця, донька Фануїла з покоління Асироваго; ся зістарілась у многих днях, провівши зі своїм мужем сім літ від свого дівинства; і та вдова аж до літ вісімдесять і чотири, що не відходила від храму і постом та молитвами служила ніч і день. І та в ту годину на дійшла і славилася Господа і говорила про нього всім, що очікували спасення Єрусалима.

А як скінчилося все по закону Господньому, вернули в Галилею, у своє місто Назарет.

(По Луці, гл. 2. ст. 21—39)

НЕДІЛЯ 30. ПО СХОДІ.

В той час запитав його один князь, кажучи: Учителю благий, що маю робити, щоб унаслідити життя вічне? А Ісус сказав йому: Чого мене зовеш благим? Ніхто не є благий тільки один Бог. Заповіді знаєш: Не чужолож, не убий, не кради, не свідчи ложно, шануй твого батька й матір. А він сказав: Все те я заховував від своєї молодости. А Ісус почувши сказав йому: Ще одного тобі не достає: все, що маєш, продай і дай

убогим, а матимеш скарб на небі; і прийди, ходи за мною. Він почувши се, засмутився, бо був дуже багатий. А Ісус побачивши сказав: Як трудно тим, що мають гроші, увійти в царство Боже. Бо легше верблюдові крізь ушко голки перейти, як багатому увійти в царство Боже. І сказали ті, що слухали: То хто може бути спасений? Сказав їм: Що неможливе у людей, можливе є у Бога.

(По Луці, гл. 18, ст. 18—27).

НА НЕДІЛЮ ПЕРЕД ПРОСВІЩЕННЯМ.

Початок Євангелія Ісуса Христа (Сина Божого). Як написано у пророка Ісаї:

Се я посилаю ангела перед твоїм лицем, котрий приготує твою дорогу, голос покликуючого в пустині, приготуйте дорогу Господню, простуйте його [стежки.

Виступив Йоан, що хрестив у пустині. проповідав хрещення на покаєння, на відпущення гріхів. І виходила до нього вся юдейська країна і всі Єрусалимляни, і хрестилися від нього в ріці Йордані, визнаючи свої гріхи. А був Йоан одягнений у верблюжий волос і ремінний пояс на його ребрах, і їв шаранчу та дикий мід. І проповідав, кажучи: Іде за мною сильніший від мене, котрому я недостойний склонитися і розв'язати ремінь його обуви. Я хрестив вас водою, а той хреститиме вас Духом Святим. І сталося в ті дні прийшов Ісус з Назарету галилейського і охрестився від Йоана в Йордані. І зараз, як вийшов з води, побачив отворене небо і Духа, немов голуба, що сховався на нього. І дався чути голос з неба: Ти син мій улюблений, в котрім я собі вподобав. І зараз Дух вивів його в пустиню. І був у пустині сорок днів і сорок ночей, спокушуваний сатаною, і перебував з дикими звірами, а ангели служили йому.

(По Маркові, гл. 1, ст. 1—13).

НА БОГОЯВЛЕННЯ.

Тоді являється Ісус в Галилеї над Йорданом у Йоана, щоби від нього хреститися. Та Йоан збороняв йому, кажучи: Мені треба у Тебе хреститися, а Ти приходиш до мене? А Ісус у відповідь сказав йому: Лиши се тепер, бо так треба нам сповнити кожен правду. Тоді допустив його. І Ісус охрещений вийшов зараз з води; і се отворилися йому небеса і він побачив Духа Божого, що злітав мов голуб і сховався на нього. І се голос з неба промовляє: Се мій син улюблений, в котрім я уподобав собі.

(По Матеві, гл. 3 ст. 13—17).

НА 31. НЕДІЛЮ ПО СОШ.

І сталося, коли приблизився до Єрихону, один сліпеч сидів при дорозі і просив. А

почувши, що переходить нарід, спитав, що се такого? І сказали йому, що Ісус Назаретин переходить. І закликав, кажучи: Ісусе, сину Давидів, помилуй мене. А ті, що йшли наперед, наказували йому, щоби мовчав, та він ще дужче кликав: Сину Давидів, помилуй мене. А Ісус станувши, звелів привести його до себе; а коли приблизився, спитав його, кажучи: Що хочеш, щоби я тобі зробив? А він сказав: Господи, щоби я прозрів. А Ісус сказав йому: Прозри, твоя віра спасла тебе. І зараз прозрів і пішов за ним, прославляючи Бога; і всі люди побачивши, віддали хвалу Богові.

(По Луці, гл. 18, ст. 35—43).

НА НЕДІЛЮ ПО ПРОСВІЩЕННЮ.

А Ісус, коли почув, що Йоана видано, вийшов у Галилею. І покинув Назарет і прийшов та поселився в Капернаумі над морем, на границях Завулону і Нефталіму, щоби сповнилося сказане пророком Ісаєм:

Земля Завулонова і земля Нефталімова, шлях морський, за Йорданом, Галилея поган; нарід, що сидів у темряві, побачив велике світло і тим, що сиділи в країні тіни смерті, зійшло світло.

Від тоді почав Ісус проповідати й говорити: Покайтеся, бо наблизилося царство небесне.

(По Матеві, гл. 4, ст. 12—17).

Хроніка.

Свято католицької молоді. Архієпархіяльний Інститут Католицької Акції у Львові видав поклик до католицької молоді нашого краю, щоби вона в торжественний спосіб виявила свої глибокі релігійні почуття для Христа Спасителя в його ювілейному році. Між іншими проєктований є зїзд католицької молоді в днях 6. і 7. травня 1933 у Львові. Ми зі своєї сторони з великим заінтересуванням будемо стежити за працями Комітету, на якого чолі стоїть директор української гімназії п. Ів. Бабій, і по своїм силам будемо гарне діло спомагати.

Просфора парохіян церкви св. Мокрини на Вульці. В неділю 5 лютого 1933 о год. 5-тій попол. відбудеться свято спільної просфори парохіян новобудуючої церкви св. Мокрини при монастирі СС. Василіянок у Львові. На це свято запрошує комітет будови церкви не лише парохіян церкви, але й гостей з усіх діляниць Львова. Карта учасництва коштує 2 зл. і по запрошенню належить зголошуватися до Монастиря СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 95.

ХРИСТОС НАША СИЛА!

БЕЗПЛАТНИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ ДОДАТОК ДО „М Е Т И“
ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНОГО І МОРАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН.

Л Ї В І В

т. 2.

29. СІЧНЯ 1933.

+ АНДРЕЙ, МИТРОПОЛИТ.

Жахлива недуга душі.

(Про безбожників і безбожництво).

Давно, коли хто за кару по тяжких провинах тратив надприродну віру в Бога і в душі собі казав, так як нерозумний каже — по свідості пророка Давида — „нема Бога“, то цей стидався цього як якої гидкої й заразливої недуги. Та мав чого стидатися, бо чоловік без Бога — то дивогляд, подібніший до нерозумної звірини чим до розумної людини.

В наших часах, може більше в чужих краях, ніж у нас, починають появлятися люди, які тою гидкою недугою чваняться та радо себе навіть безбожниками називають. Християнам треба над тими бідними людьми жаліти, за них молитися — однак по можності їх поборювати, бодай постільки, щоби їхня недуга безбожності не розширилася й не заражувала інших людей, а передусім молодих. Тому то й про безбожництво та безбожників пишемо.

Треба нам ту недугу душі розібрати, зрозуміти, чим вона є, які її причини й які її наслідки.

Чим вона? Це передусім духовна сліпота, яка справляє, що людина бачить лише матерію та матеріальні справи — а духа та духових річей просто не бачить. Звернений лицем у землю не вміє, чи не може, чи, задля укритих причин, не хоче піднести очі до неба.

Хто на сонце ніколи не погляне та від нього усе відвернений, — готов так само казати, що сонця нема. Скаже може хтось: ледви чи це можливе? І не бачучи сонця відчуваєш його тепло так, що і не можеш сумніватися в його існування. То в дочому й правда. Хто зверху, по землі, під небесним сонцем ходить, хоч очей і в небо не підносить, сонця не заперечить. Але кожний знає, що між Божими сотворіннями є й такі, що не по землі ходять, лише живуть глибоко

в землі і за весь свій вік ясної днини не бачать. Мабуть до них є подібні скрайні матеріалісти, бо такими бувають зазвичай всі безбожники. Для безбожника нічого нема — крім матерії. Чого очима тіла не бачить, того й не признає. Для нього нема Божого закона, нема моральності, нема обов'язку, нема любови, бож усього того очима тіла немож бачити. А потім очевидно й нема Бога, бо також очима тіла немож Його бачити. Нема душі, нема життя поза гробом. Людина не винна родичам ні пошани ні любови. Коли має дитину, не обов'язана її виховувати, нею піклуватися. Ясна річ, що таку людину в житті стрінути незгідно; вона може бути для себе добрим рільником чи ремісником, але не дай Боже мати такого сусіда, такого батька, такого сина!

Не дай Боже попасти в руки такого чоловіка, коли справує якийсь уряд, має якусь владу, або коли треба йому в руки віддати свою справу, своє добро, своє здоров'я. Усюди він готов поступити, як йому буде добре, і він не буде питатися, як буде добре ближньому. „Ближній“? — він того слова й не знає, бож це слово, що його принесло Євангеліє. Безбожник, відкидаючи Бога, очевидно відкидає все Євангеліє і всі обов'язки християнського життя. Коли прийдеться йому жити між християнами, він буде всім їм цілком чужий і ледви, чи знайде бєсїду, щоби з ними порозумітися. Він певно розуміє ще слова Бог, душа, любов, обов'язок і т. п. Але під тими словами він розуміє зовсім що іншого, ніж ми. Часом може до людей примінитися, зробити дещо, так як вони, або й краще від них, може й до церкви піти, може зробити щось, що в нас також є добрим ділом, однак по суті річи буде зовсім нам чужий, — а ми йому. Він під кожне слово підсуває інше значіння. Бо ко-

жне слово можна примінити і в іншому значінні. Коли точно річ розберемо, то прийдемо до висновку, що безбожник відкидає лише християнського Бога, в Тройці Єдиного, Пана неба і землі й Сотворителя цілого світа — а покланяється чому іншому, місто Богові. Місце, що в душі та в житті Богові належить, те місце віддає він комусь чи чомусь іншому. Такими є люди, що про них св. Ап. Павло казав: „їм Богом черево“. Богом, т. є предметом пошани, поклонів, найвищою святістю, найвищою ціллю життя. Безбожники роблять так, як св. Ап. Павло каже: „Заміняли славу нетлінного Бога на подобу образу тлінного чоловіка і птиці і четвероногих і повзунів — покланялися і служили сотворінню більше ніж Творцеві“. (Рим. I.).

ЄВАНГЕЛІЯ

НЕДІЛЯ 32. ПО СХОДИ (про Заххей)

І ввійшовши, переходив (Ісус) через Єрихон. І се муж, на імя Заххей; а він був старший над митарями, і був багатий. І старався побачити Ісуса, хто він, та не міг задля народу, бо зростом був малий. І побіг наперед і виліз на смоковницю побачити Його, бо мав тамтуди переходити. І як Ісус прийшов на місце, поглянув вгору і сказав до Нього: Закхеє, скоріш злази, бо сьогодні маю бути в твоїм домі. І скоро зліз і радісно прийняв Його. А всі, що бачили, негодували, кажучи: До грішного чоловіка зайшов у гостину. А Заххей ставши, сказав до Господа: Се половину мого маєтку, Господи, даю вбогим, і коли кого в чім скривдив, зверну в четверо. Сказав до нього Ісус: Сьогодні спасення зійшло на сей дім, бо й сей є сином Авраама. Бо Син Чоловічий прийшов шукати і спасти те, що загинуло.

(По Луці, гл. 19, ст. 1—10).

НА НЕД. ПРО МИТАРЯ І ФАРИСЕЯ

Сказав Господь отсю притчу: Двох людей увійшло в храм помолитися, один фарисей, а другий митар. Фарисей стоячи, так в собі молився: Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди, рабівники, несправедливі, чужоложники, або як і сей митар. Пошу двічі у тиждень, десятину даю з усього, що маю. А митар здалека стоячи, не хотів й очей звести до неба, а бив себе в груди, кажучи: Боже, милостив будь мені грішному. Кажу вам, сей відійшов у свій дім більш оправданий від того; бо кожен, хто виносить себе, буде понижений, а хто понижає себе, буде ввищений.

(По Луці, гл. 18, ст. 10—14).

Свято української католицької
молоді 6. і 7. травня ц. р.

НА НЕД. ПРО БЛУДНОГО СИНА.

Сказав Господь отсю притчу: Один чоловік мав двох синів. І сказав молодший з них батькові: Отче, дай мені часть маєтку, що на мене припадає; і розділив їм маєток. І після немногих днів зібрав усе молодший син і відїхав у далеку країну, і там розгратив свій маєток, живучи блудно. Колиж прожив усе, настав великий голод у тій країні. І він почав бідувати. І пішов і пристав до одного з горжан тої країни; і той післяв його в свій хутір пасти безроги. І бажав наповнити свій живіт лушпинням, котре їли безроги, та ніхто йому не давав. Та ввійшовши у себе, сказав: Скільки наємникам у домі мого батька збуває хліба, а я тут з голоду гину! Встану й піду до свого батька, і скажу йому: Отче, я згрішив на небо й перед тобою; я вже недостойний зватися твоїм сином; зроби мене як одного з твоїх наємників. І вставши, пішов до свого батька; і коли ще був далеко, побачив його батько і змилосердився і прибігши, упав на його шию і поцілував його. І сказав йому син: Отче, я згрішив на небо і перед тобою, я вже недостойний зватися твоїм сином. І сказав батько до слуг своїх: Ви єсть скоро одіть на найпершу і одягніть його і дайте перстень на його руку і обуть на його ноги; і приведіть годоване теля й заколіть, і їймо та веселімся, бо сей мій син був мертвий і ожив; згинув був і знайшовся; і почали веселитися. А був старший його син на полі; і коли прийшов і наблизився до дому, почув спів і та-нець. І покликав одного зі слуг і спитав, що се є? А він сказав йому: Твій брат прийшов; і заколов твій батько годоване теля, бо здорового його прийняв. І розгнівався і не хотів увійти; а його батько вийшов і почав його просити. Він же у відповідь сказав своєму батькові: Се стільки літ служу тобі і ніколи твоєї заповіді не переступив, та ніколи не дав єси мені кізляти, щоб я зі своїми друзями забавився. А коли сей твій син, що проїв свій маєток з розпустницями, прийшов, заколов єси йому годоване теля. А він сказав йому: Дитино, ти завсіди зі мною єси і все моє є твоїм. Та треба було веселитися і радуватися, що сей твій брат був мертвий і ожив; був згинув і знайшовся.

(По Луці, гл. 15, ст. 11—32).

НА ТРЬОХ СВЯТИТЕЛІВ.

Сказав Господь: Ви є світло світа. Не може укритися місто, положене на горі. Ані не засвічують світильника і не ставлять його під посудину, а на свічнику, і світить усім, хто в хаті. Так най світить ваше світло перед людьми, щоби бачили ваші добрі діла і прославляли вашого Отця, що на небесах.

Не думайте, що Я прийшов зніве- кон або пророків: Я не прийшов зніве-

чити, а доповнити. Бо істинно кажу вам: Поки не минеться небо й земля, одна йота або одна риса не минеться з закона, аж усе не станеться. Хто отже нарушив би одну з сих найменших заповідей і так учив людей, найменшим назветься в царстві небеснім; а хто заховав би і учив би, той великим назветься в царстві небеснім.

(По Матееві, гл. 5, ст. 14-19).

„Таков бо нам подобаше Архієрей“

(Євр. 7. 26).

(Д) — 17. січня ц. р. минуло 32 роки, відколи засів на Владичому Митрополитому Престолі у Львові молодий, 35-літній станиславівський єпископ, Високопреосвященний Кир Андрей.

Митрополитування Його припало на вельми бурхливий час. Був це час світової війни, російської інвазії, розпаду Австрії, української влади й панування Польщі. Були це часи кривавої різни, шибениць невинних людей, заслання, тюрем, вязниць і всяких інших переслідувань... Були це часи великої грози для Церкви, грізної небезпеки для нашої нації. Та в той час післяв нам Господь Архипастиря, про якого можемо повторити за св. Павлом: „Таков бо нам подобаше Архієрей“ т. є. „бо й годилося такого нам мати Архієрея“. Не слід нам тут вичислювати всі заслуги нашого Митрополита для Церкви й Народу, бо скромні рямці нашого додатку на це не дозволяють. Ми як часопис для поглиблення релігійного життя даймо лише відповідь на це питання, чи поглибилось релігійне життя між українським народом нашої Архiepархії, чи зріс релігійний дух серед української інтелігенції, молоді, народу за час митрополитування Його? Хто пильно слідкує за цими проявами, мусить рішучо, без застережень признати, що Митрополит Андрей Своєю великою індивідуальністю прикував цілі шари нашої суспільности, всі стани нашої нації до Церкви. Явна ворожнеча проти релігії притихла, лишилися лише добре плачені агенти Москви та люди, які в фалшивій демагогії стоять осторонь Церкви, відносяться до неї з упередженням, але всетаки Митрополита, як чоловіка, громадянина високо цінити мусять!

І чим зеднав Митрополит так усіх для Церкви? Своім словом, ділом, а передовсім Своім великим тактом. Кілько то глибокоумних Пастирських листів, Послань написав Митрополит за той час до Своєї пастви, кілько проповідей, місій, конференцій виголосив Митрополит за той час для народу, молоді, інтелігенції, духовенства? Всього вичислити годі і не перелічиш. Та слово говориться, вилітає воно з уст і, прогомонівши який час в ухах та серці, забувається, а важні є діла, які остають ілюстрацією до слів й жи-

вим їх памятником. А тих діл, які свідчать про правдиво християнське успосіблення, про незломні католицькі засади нашого Архієрея, також не вичислиш і не перелічиш! Ця опіка над нашою старовиною (Національний Музей), нашими сиротами (Захист ім. Митрополита Шептицького), нашими хорими (Шпиталь Митр. Шептицького), ці щедрі щоденні датки для бідноти, на нашу молодь, бурси і т. д. це те добре, голубяче, всепрошаюче серце найліпшого Батька. Це християнство не лише на устах, але оперте на ділах! А таке християнство поглиблює релігійного духа. Про нашого Митрополита ніхто не скаже, що Своім життям, Своім нетактом когось відтрутив від віри, від Католицької Церкви! „Таков бо нам подобаше Архієрей!“

Апологияетичний кутик.

Чи тільки св. Письмо?

(Д) — По нашій українській — галицькій землі крутяться сектарі, які вмовляють у наших людей, що лише св. Письмо обнімає правди віри, а Передання треба відкинути, бо воно не має вартости.

Коли стрінетеся з такими „біблейниками“ зпід знаку: „Лише св. Письмо!“, запитайте їх поважно і спокійно:

1) Якщо Святе Письмо має обнімати цілу обявлену науку, то чому Ісус Христос ані одним слівцем про те не споминає?

2) Длячого Ісус Христос сам нічого не писав?

3) Длячого тільки небагато з учеників Ісуса Христа писало?

4) Длячого щойно в 60 літ по смерті нашого Спасителя укінчено св. Письмо? Чому Ісус Христос не поручив Своім ученикам зараз же списати обявлені науки, але навпаки, казав їм навчати устно, кажучи: „Ідіть на цілий світ й навчайте всі народи?“...

Томуто зрозуміємо, чому великий мудрець св. Августин сміло висказав ті слова: „Я не увірив би Євангелію, колиб мене до того не склонювало Передання.“

Святі й дуже глибокі, розумні слова!

Нешастя на гладкій дорозі. Сучасний живий вуличний рух, головню по великих містах, доводить до численних катастроф. Головню неосторожна їзда автомобілем уже нераз стала причиною великих нещасть. У Англії було за минулий рік аж 184.268 таких вуличних катастроф, і згинуло в них 6651 осіб. Ранених було 206.410 людей. Зовсім на війні...

Поширюйте католицьку пресу!

Святий Рік.

Святий Отець проголосив 1933. рік — **Роком Святим**.

Що це значить? — Постараємося це висвітлити.

Як звісно, історія не усталила нам зовсім певно, в котрому році Христос народився і так само не є зовсім певно, чи 33. рік нашої рахуби часу був стисло останнім роком побуту Спасителя на землі. Недокладність та пояснюється тим, що давніше інакше числено час, на прим. від заложення міста Риму, від вступлення на престол цисаря і т. д. Аж щойно в шестому віці по Різдві Христа монах на ім'я **Діонісій Малий** (Егізіуус) в Римі зачав рахувати час від Різдва Ісуса Христа. При перераховуванню літ з поганської рахуби часу на християнську зробив він похибку на кілька літ, бо написав, що Христос народився в р. 753 від заложення Риму, а тимчасом був це рік 749 або й 750. Отже можливо, що **перший** рік нашої рахуби часу — був уже **четвертим**, а може й дальшим роком по Народженню Ісуса Христа, отже тепер був би вже властиво не рік 1933, а рік 1937 або ще й дальший від Різдва Ісуса Христа.

Однак практично ті неточности не мають значіння. Для нас байдуже, чи історія дасть собі раду з докладним обрахуванням повищої дати, чи вже так зістане, як є. Нам зовсім вистарчає знати, що майже вже тисячу триста літ християнський світ рахує тим способом, що й ми, і що по тій рахубі є вже тепер рік 1933, то значить, що є то 1900-а річниця Христового Хреста і Його побіди над дияволом!

Всвишньому треба подякувати, що милостиво управлюючого з Його волі Церквою Папу Пія XI. натхнув думкою вшанувати спеціальним Ювілеєм ту **велику** Річницю Спасителя! Бо нема більших і дорожчих серцю річниць і памяток як ті, що відносяться безпосередньо до самого Спасителя, Богочоловіка, Ісуса Христа!

Рік 1933 є крім того 1900-ою Річницею устанавлення Найсв. Тайни Евхаристії на Тайній Вечері, уділення Апостолам священної влади.

Рік 1933 є 1900. Річницею Муки, Розп'яття і Смерти Господа Нашого Іс. Христа та віддання людства в опіку Марії, як Матери.

Рік 1933 є 1900-ою Річницею Воскресення, уділення влади відпускати гріхи, первенства Петра, як також 1900-літньою Річницею Вознесення, Зіслання Святого Духа і початків діяльності Апостолів!

Рік 1933 хай стане **Святим Роком морального відродження**.

Немає гарнішого ювілею, немає більше обов'язуючого Свята! Тому Святий Отець по-

ручає, щоби ті торжества тривали цілий рік і оголошує Ювілей морального відродження, такого **конечного в наших часах**. В цілі уможливлення Епископатові, духовенству й вірним відповідних приготувань, Святий Отець усталює початок Ювілею на день 2-ого квітня 1933, т. є на неділю Страстей Господніх, з тим, що кінчиться він 2-ого квітня 1934. Небавом оголосить Святий Отець відповідні документи і вказівки в тій справі.

І так у 1933. р. з ласки Св. Отця станемо учасниками одного з найбільших ювілеїв, який знає історія св. Церкви. Дай Боже, щоби той Ювілей був роком **правдивого, загального морального відродження**.

До боротьби зі злою газетою і злою книжною!

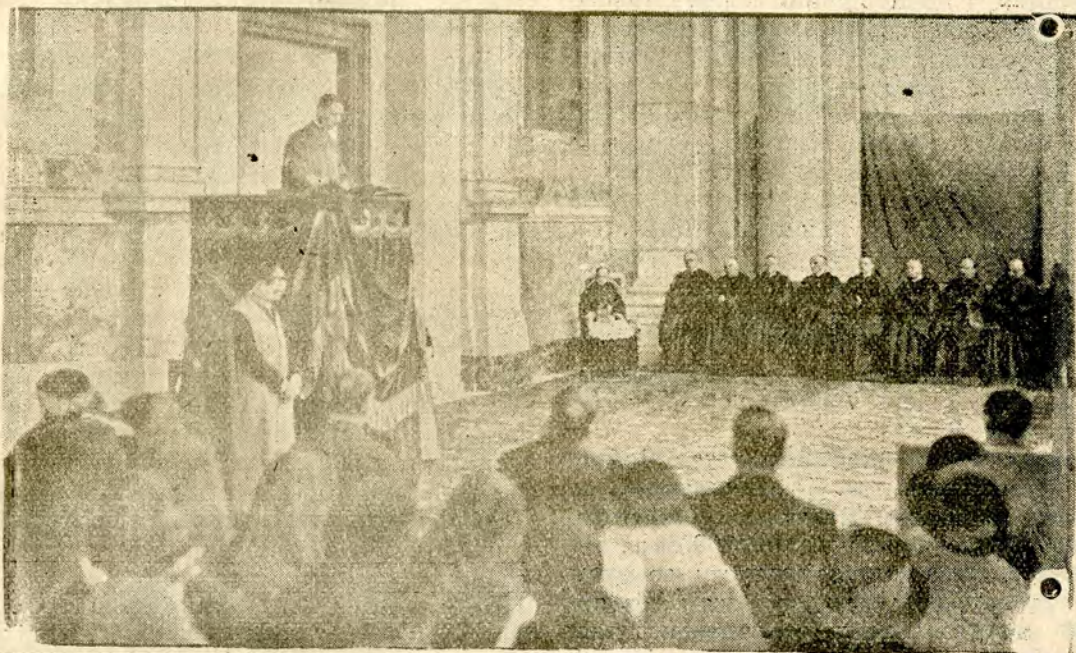
У часі найбільшої небезпеки для Батьківщини кожний повинен бути її оборонцем. Чи війна вже покінчилася? Так! але лише збройна. Бо війна за людські душі триває далі. Так само далі триває війна політична й економічна поміж усіма народами світу.

Наш український нарід веде тепер далі війну на своїм духовім і моральнім фронті. Війну тиху, непомітну, але тим більше безпощадну. Оружжам тієї війни не є гармати, кулемети ані бомби, лише деморалізація, розклад родинного життя, ширення безбожництва, захитування віри в Божі закони і вищі людські ідеали, ослаблення у людини потреби, щоби вона змагалася зі злом і стреміла до власної досконалости. Все те втискається до нас зі сходу і всякає в наш національний організм, щоби його зробити зрілим для прийдешнього большевицького царства сатани. Ось тому кожний з нас повинен стати жовняром на тому моральному фронті, кожний з нас повинен бути апостолом **боротьби з большевицькими гаслами деморалізації**, які опановують наші села.

Може хтось сказати: „та в нас на селі тепер так є, як давніше було. Нічого не змінилося. Непотрібні побоювання“.

О ні! Чи було можливе таке перед війною, щоби на селі (а таке сталося в Долинщині) молодий парубок проповідував, голосив безбожництво, безвірство, відречення від Бога? Чи чував хто давніше, щоби підчас процесії (а таке сталося в Брідщині) хлопці-недолітки стояли з боку в шапках і не поскидали їх? Або, щоби сектант напав священика в церкві (як це сталося в Бережанщині)?

Торжественне проголошення Святого Року у Ватикані.

Певно, що це ще факти не загальні, що не можна їх стрінати, на щастя, всюди. Але всюди вже починають жалуватися, що порядних людей чимраз менше, що злодіства, грабіжництва чимраз більше, що чимраз більше подибується неохоти до організованого релігійного і національного життя. А це нічого іншого як передвісники духового розкладу і морального ослаблення!

II

Крім бід і нужди, найбільше впливають на поширення тих єгипетських (тепер большевицьких!) язв по наших селах — недобрі газети. Биймося в груди, не нарікаймо на злі часи, а візьмімся до праці і поставмо собі до сповнення найближче завдання громадської праці: **боротьбу зі злєм пресою і зі злєм книжкою!**

Передусім **не помагаймо поширенню зла**. Не купуймо самі, не читаймо і не даваймо читати большевицької преси! Викидаймо її з наших читалень і бойкотуймо ту новомодну заразу! Треба, щоби наші селяни радилися своїх отців духовних, або інтелігентів, українських патріотів, яку їм пресу читати, які книжечки спроваджувати, і допускали до села лише те, що їм правдиві приятелі українського народу і нашої Церкви порадять. Все інше треба до села не допускати і нищити.

Будьмо жовнірами нашої духово і морально zagrożеної Батьківщини, апостолами нашої Церкви! Мобілізуймо всі наші сили на тому фронті, який найбільше zagrożений, бо підмінований, який уже заражений невидними бацилами комунізму.

Проч з українського села злу пресу і злу книжку!

„Братство Доброї Смерти“ при церкві св. О. Николая у Львові.

Є воно, як перше основане у Львові, при церкві св. О. Николая в літі 1922. Перші загальні збори цього братства відбулися дня 1 листопада 1922 р. Отже мин. року воно обходило ювілей десятиліття свого існування і далі ще гарно розвивається завдяки зрозумінню цілей і добродійств, які з ним злучені. Головніші постанови статутів для поодиноких членів є такі:

Вписове платиться 10 зол. одноразово для всіх без огляду на вік. Даліше обов'язний нововступивший член платити місячно по 2 зол. через повних п'ять літ, отже 120 зол., а в другому п'ятилітті платити по 1 зол. місячно, отже 60 а разом: $130 + 60 = 180$ зол. і 10 зол. вписового — отже всього 190 зол. За це має забезпечений повний похорон, а саме: караван, домовину, світло, плякати, місце на кладовищі разом з таксою, священика, щонайменше 4 хоругви, хрест і прапор „Братства Доброї Смерти“. Всі братчики і сестрички ідучи перед домовиною, співають побожні пісні до гробу. Похорон справляється повний такому членові чи членці, які щонайменше один рік належали до братства і платили до братської каси повну членську вкладку та, розуміється, жили по вступленню до братства як члени один цілий рік, то є 365 днів. Хто занедбався і не платив через шість місяців, перестає бути членом „Братства Доброї Смерти“, а його членські вкладкові гроші стають властністю братської каси. Завважається, що підчас хороби члена брат-

ства з обов'язку відвідує його все священик, братчики й сестри, крім того оголошує священик вірним з проповідниці хоробу такого члена і всі моляться публічно в церкві за хорого. Каса братства уділяє також заповомоги на ліки й оплачує лікаря. В случаю смерти оголошує священик з амвони про похорон члена і просить взяти в ньому греміяльну участь. Звичайно на другий день по смерті члена відправляється співана Служба Божя з парастасом за душу покійника чи покійниці і члени беруть в ній усе участь. Два рази до року відправляються св. Служби Божі в наміренню „Братства Доброї Смерти“, одна в день оснування братства, то є 1. листопада за живих членів, а друга з парастасом за упокой в день 7 листопада кожного року.

До тепер похоронило „Братство Доброї Смерти“ при церкві св. О. Николая майже 150 членів і члениць. Числячи кожний похорон щонайменше пересічно по 200 зол., видала каса братства трицять тисяч золотих. Запомог уділено до тепер за десять літ понад 2000 золотих для хорих членів і члениць на ліки й ліків. Від кількох літ уділяється безробітним членам заповомоги перед Різдом Христовим і св. Пасхою в натурі, то є: муки (кожному по 2—3 кг.), троха цукру і круп виключно за гроші з братської каси, з чого безробітні дуже вдоволені і вельми вдячні.

Так отже з усього сказаного видно, що „Братство Доброї Смерти“ є дуже корисне і добре під оглядом моральним і матеріяльним для кожної парохії, бо сповнює організаційну працю вірних в своїй парохії, особливо тут у Львові. А вжеж і під оглядом національним сповняє „Братство Доброї Смерти“ дуже важну ролю. Це вже без сумніву давно стверджено.

о. В. Лончина.

Чи нова поява Преч. Діви? Бельгійське село Борен, в епархії Намір, стало нині голосне в цілм світі. З усіх сторін зїзджаються там юрби людей, стягані вістками, що там пятеро молодим дітям обявляється Преч. Діва. Дня 21. грудня мин. року мали діти почути слова: „Я є Непорочно Зачата“. Другого дня було присутних 18 лікарів і професорів паризького університету Сорбони. Епископ дієцезії вияснив дневникарям, що духовна власть мусить тут зберегти далекойдучу осторожність і суворість суду при розслідах. Того вимагає честь Преч. Діви й повага рішень Церкви. Становище церковних властей є зовсім поправне. Якщо тут заходить чудо, то Бог вже так зробить, що всі про те певно переконаються, як то сталося вже колись у Лурд.

Перше чудо на Україні.

(Євангелія не згоріла)

Византійський цар Константин Багрянородний (905 — 959) оповідає про чудо, яке сталося при першім хрещенню Руси десь ок. 867 р. за київських князів Аскольда й Дира. Коли перший християнський єпископ, що його висвятив і післяв царгородський патріарх св. Ігнатій, зявився на Україні, зійшлися бояри і нарід, щоби почути науку християнського єпископа. Він мав у руках євангелію і говорив їм про Ісуса Христа та наводив його чуда і деякі чуда зі Старого Завіту. А бояри і нарід відповіли йому на це: якщо ми самі не побачимо якогось такого чуда, а особливо такого, яке, як ти кажеш, сталося з тими трьома молодцями в огнистій печі, то не повіримо тобі і не будемо тебе слухати.

Єпископ відповів: „Хоч і не годиться спокшувати Бога, але якщо ви в душі постановили приймати Христову віру, жадайте, чого хочете і для вашої віри Бог це зробить, хоч ми незнатні і немічні“. Тоді зібрані погани зажадали, щоби єпископ кинув Євангелію на горіючий стіс, а якщо вона не спалиться, то вони пристануть до того Бога, котрого він їм проповідає.

Єпископ підніс очі й руки до неба і говорючи: „Прослави святе ім'я Твоє, Ісусе Христе Боже наш, і перед очима цілого цього народу“, кинув євангелію на горіючий стіс.

Через кілька годин горів стіс, а коли цілком погас, найшли євангелію цілу-цілісіньку, огнем ні найменше неущождену.

Коли це погани побачили, зжахнулися на таке велике чудо і стали приступати до хрещення.

Стільки записав цар Константин Багрянородний. А ми від себе додаємо: Не згоріло на огні св. Євангеліє тоді, коли вперше зявилось на Україні, не згорить воно й тепер у большевицькому огні.

Г. К.

Як зробити масло.. з трави. У теперішніх часах господарської скрути і великої нужди, люди хапаються ріжних засобів, щоби якось перепхати біду. На оригінальний помисл попав один безробітний у Парижі. Він продавав за пів франка надрукований перепис, як зробити масло з трави... Своїм клієнтам давав він куверту, в якій находився цей перепис. Щож там було написано? Ось що: „Купи собі пасовисько, а потім корову. Пусти корову на пасовисько, хай пасе траву. Траву перемиїняється скоро на молоко. Треба тоді корову видоїти, молоко влити до маснички і зробити з нього масло“.

Поради спритного безробітного мали великий успіх. І цікаве те, що люди на него не гнівалися... Може довго був би так зарабляв на хліб, колиб не поліція. Вона по кількох днях унеможливила йому цей цікавий спосіб заробітку.

Читайте лише католицьку пресу!

Хроніка

Гостра зима спинила війну. Японці все далі ще билися в останніх часах з Китайцями. Що лише недавно воєнні події на деякий час затихли, бо гостра зима, великі морози і сніги є великою перешкодою для воюючих сторін. Стали неможливими всякі пересування військ і більші воєнні операції. Отже війська в окопах відпочивають.

Що коштує направа великого корабля. Недавно вибухла пожежа на великому французькому кораблі „Атлантик“. З прегарного пароплаву залишився лише кістяк. Комісія знавців ствердила, що така направа корабля, щоби його можна було знов уживати, коштувала б 208 мільйонів франків.

Копальняні робітники, які працюють під землею і видобувають звідти вугля, залізо, а то й ще дорогоцінніші матеріали, наражені все в своїй праці на велику небезпеку. Часті чуємо про нещастя в копальнях. Ось напр. тепер саме прийшла з Люксембургу вістка, що в одній тамешній копальні завалився підземний хідник і засипав живцем шістьох робітників.

Комуністи поширюють свої погубні, страшні думки по всіх країнах — навіть у Японії. Найкраще свідчить про численність японських комуністів те, що в одному лише місті Токіо арештовано минулого року ок. 7000 осіб за большевицьку діяльність.

В Сербії був недавно значний землетрус. Населення одного містечка мусіло ночувати на полях, бо в будинках небезпечно було сидіти.

Морози вдарили такі, що навіть найбільші ріки замерзають. Покрилася льодом і велика ріка Дунай — навіть у своєму долішньому бігу, там де вона наймогутніша.

Вовки підчас останніх морозів так розгулялися в Боснії, що навіть напали під селом Шамач і розірвали одного господаря. Хотіли зїсти і громадського сторожа, але він оборонився шаблею.

З жидівського аптикаря — священиком. На цвинтарі у Коннерсройт поховано навно помершого перед кількома днями священика Павла Ротшільда. На похороні явилась також звісна з чуд Тереса Нойман з Коннерсройту, привезена там у фотелі на колісцях. Присутність її на тому похороні не здивувала нікого, бо Тереса з Коннерсройт була тою, яка рішила про дивну і незвичайну долю помершого духовного.

Коли перед п'яти літами зачали голосно говорити по цілому світі про чуда, які діються з Тересою Нойман, коли до малого села з усіх сторін зачали напливати маси путників-богомольців, тоді прибув там молодий жидівський аптикар з Льор — Павло Ротшільд. Родичі його були віруючими, сти-

сло практикуючими жидами. Молодий аптикар був теж віруючим жидом. Те, що побачив в Коннерсройті, змінило його цілковито.

Вернув до рідного містечка, але тільки на те, щоби цілковито там зліквідувати свої інтереси, звинути аптику й виступити з жидівської віроісповідної громади. Опісля вступив до католицької духовної семінарії. Минулого року єпископ з Бамбергу висвятив його на священика.

Недавно помер батько молодого священика. Ротшільд поїхав на похорон батька, ала фанатичні жиди не дозволили йому брати участі в молитві за батька. Вернув він домів так пригноблений, що помер на удар серця.

Як відбулося оголошення „Святого Року“?

В навечеріє Різдва складали оо. кардинали свої побажання устами свого декана кардинала Граніто ді Бельмонте. Принятим звичаєм Св. Отець відповів зібраним довшою промовою, в якій згадав про великі терпіння, завдані Церкві й вірним в Іспанії, Мексику й Росії, вказав на непорозуміння і брак довіря між суспільністю і правительствами, що продовжує і поглиблює лише економічну кризу й справляє, що недоля працюючих клас стає щораз тяжшою.

Св. Отець згадав також про радісні події, як тріюмфальний Євхаристійний конгрес у Дабліні, розвій місій, місійних інституцій, прегарний розріст Католицької Акції і приклади героїської аж до мучеництва смерті єпископів, священиків, монахів і вірних.

А нарешті оголосив рік 1933 роком ювілейним. Промова Св. Отця була оголошена через радіо по цілім світі, тільки на жаль польське радіо якось не доглянуло справи, щоби й ми почули слова Святішого Отця й довідалися з першого джерела желань Отця Народів, який бажав усім спокою, взаємного довіря, благородности, які облегчують працю і зменшують тягарі життя.

Пімста Сталіна. Один чеський дневникер, що повернув недавно зі совітської Росії і описав своє вражіння, оповідає теж про свої відвідини музею революції в Москві. Там бачив він великий образ одного совітського маляра, що представляє історичне засідання комуністів, на якому ухвалено розпочати повстання. Образ цей заразом доказує, як далеко посувається пімста і ненависть Сталіна. На тому історичному засіданні був Ленін, Троцький і Калінін. Сталіна тоді не було, бо він сидів у тюрмі. Ось що робить большевицький маляр, очевидно по наказу червоного диктатора: Калініна на образі нема зовсім, натомість є Сталін, і то на найбільш видному місці, поруч Леніна — у постаті, що впадає в вічі, начебто він, Сталін, відігравав на засіданні найбільшу роль. Троцький, теперішній найбільший ворог Сталіна, стоїть намальований з боку, коло самих дверей, начебто він не брав участі у самому засіданні, а начебто прислугував, подавав чай тим, що засідають. Троцького не видно цілого. Він представлений обернений. Видно лише його ніс і борідку. Такто Сталін мститься на своєму найдютішому ворогові.

Цікаві дрібнички.

Пошана музулман для Вифлеємської стайні. Вифлеємська стайня, чи яскиня, у якій народився Христос, знаходиться від непам'ятних часів у великій пошані серед різних релігій. І музулмани оточують її великою пошаною, бо вважають Ісуса Христа одним з найбільших пророків.

Каліфи, себто найвищі арабські військові, а разом церковні достойники, відвідували цю яскиню і відправляли там молитви. Так зробив каліф Омар, що в 637. р. здобув Єрусалим. Він також видав приказ, щоби музулмани ходили до Вифлеємської яскині молитися. Також інший каліф, здобувць Єгипту, прислав до Вифлеєму оливу до лампи, яка постійно освітлює яскиню.

Боротьба з невільництвом. Конференцію (умову) з року 1926 у справі торгівлі невільниками прийняло вже досі 40 держав світу, а 11 має незабаром прийняти. Натомість є ще 32 держави, між ними совіська Росія, Мексик, Персія, Афганістан, Геджас і інші, які ще взагалі під тим оглядом не виявили свого становища.

Комісія при Лізі Націй для боротьби з невільництвом подає, що сьогодні живе ще 5 мільйонів людей у стані невільництва. А це головню в Арабії, Етіопії, Ліберії і Китаю. Найбільше, бо два мільйони невільників, має Абіссинія. В Китаю, помімо заряджень правительства, дуже розповсюджена є торгівля дітьми.

Зріст самогубств у совітській Росії. Совіська преса занепокоєна постійним зростом самогубств, вважаючи цей зріст „образою“ свого комуністичного „раю“. Впродовж останніх 5-и років число самогубств зросло до цифри 30 000, при чому більшість жасть припадає на молодь між 20 а 24. роком життя. Нерідко трапляються самогубства і серед старців, яких там вважається дармоїдами...

Нова Управа Товариства опіки над сиротами.

Дня 31 грудня 1932 р. відбулися у Львові загальні збори товариства „Захист ім. Митропол. Андрія гр. Шептицького для сиріт“, яке удержує у Львові захист для дівчат при вул. Потоцького 95. (під проводом ЄС. Василянок) і захист для хлопців при вул. Павлівів горішній ч. 3. (під проводом ОО. Студитів).

Товариство є власником 230 моргів поля в Зарваниці (дар Іх. Ексцеленції Митрополита) й лісової маєтности в Посічі коло Станиславова (3.600 моргів), також в половині дар Високопреосвященного Митрополита.

Склад управи цього товариства, яке робить багато добра для наших сиріт, буде на рік 1933 такий:

Голова: Іх Ексцеленція Митрополит Андрій, заступник: о. мітрат Т. Войнаровський, секретар: о. крилош. В. Лициняк, члени Ради: о. ігумен Кл. Шептицький, презид. М. Каратницький, о. крилош. Юл. Дзерович, радник Е. Сельський, радн. Вол. Червінський, інсп. Волод. Каратницький і інж. А. Мельник. До контрольної комісії вибрані: о. офіц. Ол. Пясецький, о. крилош. В. Томович і меценас Др. Ст. Федак.

Товариству, яке впродовж 14 літ свого

існування врятувало вже кілька соток українських сиріт від загибелі і виховало їх на пожиточних членів нашої суспільности, бажаємо якнайкращого розвитку.

3і світа.

Ось як тепер подорожують по світі: вже не залізницею і автом, а літаками.

ХРИСТОС НАША СИЛА!

ПОПУЛЯРНИЙ ЧАСОПИС

ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНОГО І МОРАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН.

Л Ь В І В

7. 3.

12. ЛЮТОГО 1933.

† АНДРЕЙ, МИТРОПОЛИТ.

САМОЛЮБИ.

Хто Бога не признає, в того самолюбство росте без міри і без краю. Безбожник віддає самолюбству то найперше й найсвятіше місце в житті й серці, яке належиться Всевишньому Богові; він поклоняється самолюбству так, як інші поклоняються Богові; він службу, належну Богові, віддає самолюбству. З того слідує, що так плекане самолюбство розростається як то хабазя і заповнює собою ціле життя. Може хто на це сказати таке: таж ми всі самолюбоби! Кожний чоловік мусить себе любити. На те відповідаємо: Правда, що в серці кожного є самолюбство, бо всі ми маємо зіпсуту, упавшу людську при-

роду. Кожний знає, що гріх перших людей, наших прародичів, зіпсув людську природу і що вже зіпсута й упавша з первородним гріхом людська природа є нашою спадщиною. Ми всі родимося у грісі — у неласці Божій. Ми всі носимо у нутрі нас самих той поганий нахил до злого, що його називаємо пристрастю. Вона полягає на тому, що людина бажає собі змислових приємностей, до-часних дібр та вивищення над іншими без огляду на якийнебудь Божий порядок світа.

Побожні люди, що хотять служити Богові і Богові поклоняються, поборюють той

Церква в зимі.

поганий нахил до злого, то розпановане самолюбство. Вони стараються звязати його, задержати в межах Божого закону, не допустити, щоби воно йшло далше, ніж Бог дозволяє.

Безбожники, що не признають ані Бога ані Його закона, не ставляють свому самолюбству ніяких меж, не поконують його, — бож воно у їх житті займає перше місце. Від гріха — беззаконія стримує їх хіба страх перед криміналом, або стид перед людьми. Але, коли можуть допуститися якогось беззаконія так укрито, щоби їх люди не побачили й суд не покарав — тоді вже нема в їхньому житті сили, що стрималаб їх від злого. Таким робом жахлива недуга душі, що її люди безбожністю називають, споводує в душі другу, не менше жахливу й страшну недугу, — безмежне й не повздержане в нічому самолюбство.

В Америці люди сходяться часом вечерами до городів чи парків, в яких оглядають різні дива. Навіть поважні і розумні люди, що цілий день працюють, хотять часом розвеселитися й відпочати. Між тими дивними дивами є й таке: великий стовп, що крутиться довкола своєї осі. До цього стовпа приложені з усіх боків великі зеркала — так великі, що ціла постать чоловіка у них може відбиватися. Але ті зеркала не є прості, а так цікаво уложені, чи відлиті, що їх поверхня в одному місці вгнута — в другому випукла. Кожний знає, що у випуклім зеркалі образ так відбивається, що те, що ближче зеркала, є дуже велике а те, що трохи далше, дуже мале. І знову навпаки, вгнуте зеркало представляє предмет так, що те, що близьке — мале, а те, що далеке — велике. Наслідком цього в тих зеркалах, при стовпі, люди видаються такими карикатурами, що хто в зеркало погляне, сам зі себе мусить сміятися. Бо щож у зеркалі побачить? ціла голова два рази більша ніж у дійсності, а на ній ніс майже так великий як голова, далі ціле тіло так зменшиться, що ноги мов у бузвк. А по хвилі, коли пересунеться інше зеркало — образ міняється: черево виростає наче який величезний гарбуз, а голова мов маківка. — Дуже подібний образ має сомолюб, коли на себе і на те, що його обходить, подивиться. То, що йому належить, що йому люди винні, це великий гарбуз, а те, що він винен, хоч само в собі більше від першого, — зникаючо мале. Він сам та його честь і слава, це все дуже значне й велике, за те його обовязки, довги і те, що кому належить — це все в його очах не має значіння.

Він усіх, і все всюди судить — критикує, — однак не стерпить, якщо йому хтось щось скаже. Понад інших виноситися, дується, а іншими легковажить, погорджує. Хай ціле село згорить, йому байдуже, коби його хата остала ненарушена! Хай усі хорують, умирають, лиш коби він сам болу не чув, — хай

усі голодують, лиш коби він сам був насичений.

Ось такі то спустошення чинять у людських душах дві жахливі їх недуги: безбожність і самолюбство!

ЄВАНГЕЛІЯ

НА СТІТЕННЯ.

А як скінчилися дні очищення їх по закону Мойсея, принесли його в Єрусалим, щоби представити його Господеві, як написано в законі Господнім: всяке мужеське, що отвирає утробу, святим Господеві назветься; і щоби дати жертву, по тому, що сказано в законі Господнім, дві синогорлиці або двоє голубят. І се був чоловік в Єрусалимі, котрому на ім'я Симеон, і чоловік сей праведний та богобоязний, що очікував потіхи Ізраїля, і Дух святий був у ній, і було йому сповіщено Духом святим, що не побачить смерті, поки перш не оглядатиме Христа Господнього. І прийшов Духом у храм; а коли несли дитя Ісуса його родичі, щоби довершити над ним законний обряд, і він взяв його на свої руки і благословив Бога і сказав:

Нині відпускаєш слугу свого, Господи, по слову твому в мирі;

Бо очі мої бачили спасення твоє, котре приготував єси перед лицем всіх людей;

світло на обявлення поганам і славу твого народу Ізраїля.

А його батько й мати дивувалися тому, що говорено про нього. І благословив їх Симеон і сказав до Марії, його матери: Сей лежить на упадок і повстання многих в Ізраїлі, і на знак, котрому будуть противитися; а тобі самій душу перейде меч, щоби відкрилися думки многих сердець. І була Анна пророкиця, донька Фануїла з покоління Асирого: ся зістарілась у многих днях, провівши зі своїм мужем сім літ від свого дівництва; і та вдова аж до літ вісімдесять і чотири, що не відходила від храму і постом та молитвами служила ніч і день. І та в ту годину надійшла і славилася Господа і говорила про нього всім, що очікували спасення Єрусалима.

А як скінчилося все по закону Господньому, вернули в Галилею, у своє місто Назарет.

А дитя росло і кріпилося, повне мудрости; і благодать Божя була на ній.

(По Луці гл. 2. ст. 22—40)

НА НЕДІЛЮ МЯСОПУСТНУ.

Коли прийде Син Чоловічий у своїй славі і всі ангели з ним, тоді сяде на престолі своїй слави; і зберуться перед ним усі народи, і відлучить їх один від других, як пастир відлучує вівці від козлів; і поставить вівці по своїй правиці, а козлів по лівиці. Тоді скаже цар тим, що будуть по його правиці: Прий-

діль, благословенні мого Вітця, наслідуйте приготоване вам царство від основання світа. Бо я був голодний, а ви дали мені їсти; я був жаждучий, а ви напоїли мене; я був подорожній, а ви прийняли мене; нагий, а ви одягли мене: недужий, і відвідали мене; у вязниці був, і ви прийшли до мене. Тоді відповідять йому праведники, кажучи: Господи, коли бачили ми тебе голодного й накормили, жаждучого і напоїли? Колиж ми бачили тебе подорожнім і прийняли тебе, або нагим і одягли Тебе? Коли бачили ми тебе недужим, або у вязниці і прийшли до тебе? А цар у відповідь скаже їм: Істинно кажу вам, оскільки ви се вчинили одному з сих моїх найменших братів, мені вчинили. Тоді скаже і тим, що будуть по лівиці: Ідіть від мене, прокляті, в огонь вічний, приготований діяволу і його ангелам. Бо я був голодний і ви не дали мені їсти; був жаждучий і не напоїли мене; подорожній був і не прийняли мене; нагий і не одягли мене, недужий і у вязниці, і не відвідали мене. Тоді відповідять йому і ті, кажучи: Господи, коли бачили ми тебе голодним або жаждучим або подорожнім або нагим або недужим або у вязниці, і не послужили тобі? Тоді відповість їм, кажучи: Істинно кажу вам: оскільки ви не вчинили сього одному з сих найменших, і мені не вчинили. І підуть сі на вічну муку, а праведники в життя вічне.

(По Луці, гл. 25, ст. 31—46).

НА НЕДІЛЮ СИРОПУСТНУ.

Коли відпустите людям їх провини, відпустить і вам Отець ваш небесний; а коли не відпустите людям, то й ваш Отець не відпустить вам ваших провин. Колиж постите, не будьте як лицеміри сумними; бо вони опоганюють свої лица, щоби показатися людям, що постять. Істинно говорю вам, що вони одержують свою нагороду. А ти, коли постиш, намасти твою голову і умий твоє лице, щоби не люди бачили тебе, коли постиш, а твій Отець, що в тайні; а твій Отець, що бачить у тайні, заплатить тобі.

Не збирайте собі скарбів на землі, де ржа і міль нищить, і де злодії підкопують та крадуть. Збирайте ж свої скарби на небі, де ані ржа ані міль не нищить, і де злодії не підкопують ані не крадуть; бо де є скарб твій, там буде й серце твоє.

(По Матееві, гл. 6, ст. 14—21).

Кидають бомби на людей. Мешканці села Филипє над Збручем оповідають, як перед кількома днями большевики по варварськи вбили двох втікачів, які хотіли передістатися через границю. Вони прибули до Збруча саньми — але в цій хвилині большевицька сторожа кинула на втікачів бомбу. Страшний вибух розірвав обох нещасних втікачів і коні, та знищив сани.

Дорога до Воскресення.

Загальні завваги.

(Н.) Хто уладжував коли якебудь свято, чи празник, знає, що його треба приготувати, бо інакше не вийде він добре і не досягне своєї цілі. І чим більше свято, тим більших вимагає приготувань.

Найбільше свято в церковнім році це празник Воскресення Господнього, Великдень, або Пасха. Відповідне до величі і важности свята повинно бути і приготування до него. І воно є, а таке, що його ніяке інше свято не має. До стрічі Великодня приготує Церква своїх вірних через десять неділь і цього року ця десята неділя перед Пасхою вже була минулої неділі, що зветься митаревою. Церква кличе вже пам'ятати на грядучий Великдень, просить всіх стати на дорогу до Воскресення, бо за десять неділь приходить цей день, що його сотворив Господь на радість і потіху всего людства!

На це приготування, що веде нас в дусі Церкви найкращою дорогою до Воскресшого, складаються три степені: вступний, Великого Посту і Великого або Страстного Тижня. Вступне приготування дають неділі 10. 9. і 8. перед Пасхою або митарева, блудного сина і мясопустна та переходовий тиждень сиропустний зі сиропустною неділею. Шість неділь Великого Посту це другий стіпень, а Страстний Тиждень — третій. По нім іде світлий Великдень.

Який є плян цієї дороги до Воскресення, який є дух Церкви у цій частині церковного року?

Передусім можемо бути певні, що Церква знає душу людську і продовжуючи діло спасення душ, поручене їй через Спасителя, дає нам до цього випробовані, певні і найкращі середники і засоби. Їй плян є самотній і такий, що можемо датися їй згідно з ним вести, бо їй дорога і дух є Богом дані. Відти виходить наш обов'язок цей плян пізнати, та прийняти його для життя, тим більше, що він відноситься до найважливішого для кожного християнина свята в церковному році і до найважливішого обов'язку, що в'яжеться з Великоднем. Цей плян, розложений на десять неділь, є Церквою уложений під видом духовних вправ перед доброю великодню сповіддю — до стрічі з Воскресшим.

Початок дороги до Воскресення.

Ті, що мають іти до великого бою і хотять його виграти, вправляються після плянів вождя. Чистять оружжя, гостять мечі, приготувають все що потрібне і здобувають відпорність, збуджуючи в собі боевого духа. Часто говорять, читають і оповідають собі таке, що є обчислене на збудження хоробрости і ревности для свого вождя і своєї доброї справи, агітують і пропагують сво-

го духа, а нищать лінь, боязнь і інші слабости, відганяючи ворога вже через приготування себе самих.

Так після духа Церкви мається справа і з нашим приготуванням до перемоги Голгофти Воскресенням. Отці Церкви взивають у всіх богослуженнях до генеральної мобілізації Великого Посту проти сил пекла, що розпашилися поміж нами.

Перші прикази йдуть до всіх, щоби очистили душу від пристрастей і отруї, що псує душі і є першими ворогами в нутрі нас, а такими, що їх наше самолюбство не дає раз навіть доглянути, вислідити. Цих ворогів кажуть бити добрими ділами, яких у нас є все за мало, кажуть ними узброїтися проти ліни та проти гріхів. А що перше оружа добра є покаєння і покая, а найбільшим ворогом покая є гордість, вивищування себе і перецінювання своїх учинків, то в першому засадничому поклику Церкви читаємо оповідання самого Вождя про митаря і фарисея. Цим Він учить, щоби ми відложили фарисейську гордість, а присвоїли собі покая і покаяння митаря. Гордість була причиною упадку ангелів і нашого родоначальника Адама, гордість і нам не дає бути дійсно добрими. Хто є добрий, не потребує цим хвалитися, а в покаяні признати, що все добре від Бога. Бо гордим Бог противиться, а лише покірним дає благодать і ласку, без котрої ніхто не може бути спасеним, т. з. виграти боротьбу зі злом. Сам Бог каже: Митар вийшов по сповіді і покірній молитві оправданий і милий Богу і людям, а гордого фарисея, що себе так хвалив, який то він добрий, Бог не слухав.

Для того початок дороги до Воскресення є сповідь і покірна молитва: Боже будь для мене милосердний! для кожного навіть такого, що упав найнижче, бо кожний з покірною молитвою є близький до спасення, до свого воскресення!

Апологетичний кутик.

I.

Зерно маку.

Контроль людського знання.

(Н.) Для таких, що вміють думати, для людей, що є чесні зі собою і живуть характерно після сталих засад, а також для таких, що перецінюють людське знання і його всемогутність ось мала заввага про макове зерно. Вона заслуговує на те, щоби над нею не лише поважно подумати, але й переказати там, де цього треба.

Положи собі, брате, на долоню зерно маку і спитай себе: Чи потрапиш ти сотворити цю дрібничку, зерно маку? Не стидайся

цього питання, не бійся дати щире і правдиве відповідь! — Отже не можеш! Зерна маку, такого живого, що кинене в землю виросте і дасть маківку з сотками таких зеренців, ти не є в стані спродувати. Ну то може твої вчителі, що тобі дали все, що знаєш і можеш, може вони потраплять сотворити зерно маку? — Вони знають много дечого, але зерна маку не можуть сотворити. То може всі вчені світа разом потраплять це у своїх головах і лябораторіях? — Щиро і певно скажеш: Ні. — Ну то може всі люди світа, вісімнацять сот мільонів умів з їх силою і всім знанням світа потраплять сотворити живе зерно маку, лишень одно? — Ні і ще раз: Ні!

Що з цього виходить? Виходить, що перед живим зерном маку на долоні кінчиться розум, знання і сила чоловіка. Бо до сотворення зерна маку треба премудрого і всемогучого Пана життя, треба Бога. Є на світі живе зерно маку, — то є всемогучий Бог.

Хто сотворив зерно маку, цей творцем всего живого і Йому належить честь і слава від усього сотворіння нині і все і во віки віків!

Тільки нерозумний говорить в серцю своїм: Нема Бога! Одно зерно маку дає на це ясний доказ.

II.

2. „Чи тільки Письмо Святе“?

(Д) — Як вже ми писали в попередньому числі, є сектанти, які голосять, що тільки й виключно святе Письмо обнімає всі правди, обявлені нам Господом Богом. Так голосять усі єретики, які виводяться від Лютра, отже й баптисти й біблійники і методисти — і як вони там всі називаються.

Тимчасом само св. Письмо виразно каже, і то не один раз:

1. що воно не вміщає у собі всіх обявлених правд. Напр. св. Іван пише виразно: „А є й багато іншого, що вчинив Ісус, що як би списати зкрема, думаю, що й сам світ не міг би помістити книг, котрі треба би написати“ (Іван, гл. 21, ст. 24).

2. Святе Письмо навіть само під певним зглядом дає першенство Традиції, себто „устному переданню“. Св. Павло напр. пише, що „Віра від слухання, а слухання через Христове слово“.

3. Св. Письмо ніде не каже, з кількох книжок складається, ані як вони називаються. Про те довідуємося щойно з „устного передання“.

Щойно св. Передання вияснює нам багато місць св. Письма. Тому сектарі — поминаючи Передання — з одних і тих самих слів св. Письма виводять противні, собі суперечні науки. І чи то не впадає в око, що найважливіші правди порушують Апостоли у своїх письмах немов мимоходом, а про річі менше важні

пишуть обширно? Найважливіші правди подають устно, а в св. Письмі обговорювали певні справи подрібно, викликані потребою поодиноких християнських громад або іншими обставинами.

Переслідування християнства в большевії.

До Риги, столиці латвійської держави приїхав Преосв. П. Слоскан, 15 літ тому Св. Отець висвятив його на Єпископа і післав до большевицької Росії. Єпископ Слоскан стояв у Росії на чолі Католицької Церкви. На 5-ому році перебування в Росії большевики кинули Єпископа у тюрму, а опісля за-слали в Сибір. Лотва, якої громадянином був єпископ-мученик, почала робити заходи для його визволення з большевицького пекла. Після довгих старань большевики видали Преосв. Слоскана в заміну за одного визначного большевицького висланика, що приїхав до Лотвії для викликання комуністичної революції і опинився в тюрмі. Ціла Лотва з одушевленням витала Еп. Слоскана. Дня 25. січня ц. р. Преосв. Слоскан відвідав місцеву католицьку духовну семінарію. При тій нагоді мав промову. Головні її думки такі: Молитва — це наче Боже радіо: ділає без огляду на простори. Молитва об'легчувала йому побут у в'язниці.

Большевики переслідують Церкву жахливо. Якщо де є церкви — то нема священників. Є священники — то вірні бояться до них прийти, бо за те переслідують, наганяють з посад, відбирають працю і хліб. На кожному кроці нужда, голод і сльози. Як же інакше на Заході; за межами ССРСР. Тут бачиться людей втішених, веселих. Там цього зовсім нема. Тут правиться урочисті богослуження без ніяких перепон — там в Росії релігія в підземеллях. Тут молодь, що йде за голосом покликання і хоче бути священниками — вчиться свобідно в Духовних Семінаріях, там Семінарії позамикані або обернені на школи безбожності. Службу Божу відправляється там в льохах і печерах. Треба згорбитися або клячати. Єпископ показував срібну чарочку. Вона така, що її можна сховати в долоні. Це була його чаша до Служби Божої!

І в нас є люди, що до такого „раю“ пруть. Гонять їх проч з наших сіл! Викидайте і нищьте їх отруйні книжки і газети. Об'єднайтеся в місцевих гуртках Українського Католицького Союзу для оборони католицької віри і моралі, Церкви і народу! І то негайно, щоби не було запізно.

**Свято української католицької
молоді 6. і 7. травня ц. р.**

Храм Христа Спасителя в Москві.

Цю велику церкву большевики минулого року зруйнували та зрівняли зі землею.

Що означає ім'я „християнин“?

Приклад Божого Сина. — Золочені зверху, а пусті в середині, гроби. — Чи наше християнство є дійсним?

Свято Христового Народження і головню свято Хрещення приневолює нас де-що глибше в него вдуматися. Перенесімся для того на коротку хвилю в умовини палестинської природи — туди, над тихі береги чарівного Йордану, де в оточенні непроглядних товп різнобарвного народу, стояла незвичайна постать останнього пророка — Йоана. Його зовнішній вигляд — це вигляд великого аскета, великого постника, а з його нутра, з нутра його праведної душі пробивалася могутня сила пророчого слова. Він — предтеча Бога на землі і вістун Його правди. Його рука звернена в сторону синього обрію, де вже виразно зарисувалася прямуяча до людей неземська постать Агнца, його слова це звуки труб, які звіщають прихід Царя: „приготуйтеся покайням — бо ось наближається до вас Царство Боже!“

Люди схвилювані. До них дійсно зближалася постать, якої вони ніколи ще не бачили. Хтож це такий? Йоан каже, що він не почувается гідним навіть зняти обув з ноги Приходячого... Це — Агнець Божий, Спаситель світа! Спокійно, лагідно, не випереджуючи других, підходить Він до святого пророка та схиляє голову під охрещення, пригадуючи йому і всім присутнім, що „так належить сповняти всяку правду“.

Подія великанської ваги для кожного віруючого християнина!

Сам Син Бога Живого дає нам ось тут живий приклад, як ми маємо це життя розпочинати і як потім його провадити. Божий Син наперед іде в народ і тут, в цьому народі, публично охрещується — і щойно після того зачинає публично виголошувати цьому народові Свою Божественну науку.

Публично охреститися — це значить публично заманіфестувати своє переконання, свій світогляд. Саме тому Христос публично й охрещується — хоч безумовно міг це зробити приватно, коли не було людей біля Йоана. Христос охрещується саме перед початком Своєї публичної місійної діяльності, — щоби людство знало з ким має діло, бо Христове переконання є разом і Його програмою, тою програмою, яку Він від тепер буде послідовно розвивати і здійснювати в житті. Ніяка публична праця не може бути пляново і успішно ведена, коли вона не опирається о якусь добре зясовану публичну програму, коли та праця не має точно означеної, провідної лінії, або, сказавши інакше, коли вона не має своєї провідної ідеї. Провідна ідея — це є світогляд, на якому ми будуємо наше життя.

А тепер погляньмо на себе та запитаймо, як то є з нашим власним переконанням і світоглядом та з нашою вірою? О, тут, на великий жаль, далеко не все в порядку... Перш усього багато з нас перестало мати взагалі якінебудь переконання... Ніколи ще людство так не нагадувало гробів, позолочених зверха і порожних у середині, про які говорив Христос, як саме сьогодні! Зверху ніби й позолота, поступ і культура, електро-мотори й інші здобутки людського духа, але в середині — пусто! в середині — ніч, якої не всилі освітити навіть найбільші електричні лампи сучасної цивілізації... Бо людство вивирає віру в ідеал з душі своєї. Бо людство навіть свою душу саму заперечує! Бо людство добровільно деградує себе до ступня нерозумної худобини та помимо бундючних кличів про братерство, визволення і свободу, запрягло себе в найстрашнішу неволю, яку лише можна собі уявити — в неволю глупоти! З усього невичерпаного багатства, якого стільки є в людині — лишилася одна зовнішня подоба людини з парою рук і ніг та з жолудком, який переміг голову...

Особливо сумно стає, коли приходиться говорити про Християн — себто про людей, яких сама назва вказує на їх лучність із християнством, про людей, які знайшли ту лучність із християнством через святу Тайну Хрещення. Наше християнство — це й є світогляд нашого життя, наше переконання, наша програма. Наше християнство — це наша провідна ідея, наша віра! коли нас малих охрещувано, то наші хрестні батьки в нашому імені публично виголошували „Символ

Віри*: „Вірую в Одного Бога, Отця Вседержителя, Творця неба і землі, всього видимого й невидимого, і в одного Господа Ісуса Христа Сина Божого...“ Того Сина Божого, що задля нас і нашого відродження на землі прийшов, терпів і був замучений... Того Сина Божого, що залишив для людей нечувану перед тим заповідь любови до всіх без виїмки, а крім неї, вселенську інституцію, якій доручив зберігати цю заповідь: — Христову Церкву!

Та чи є в дійсності наше християнство дійсним переконанням і публичною програмою у житті кожного з нас? Підросли ми трошки та й стали соромитися і наших хрестних батьків і „Символу Віри“, ними голошеного. Ми стали ховатися перед публікою з нашою християнською вірою з огляду на те і це, або й просто зрікатися її лише тому, що ми в нашій хворій уяві побачили себе незвичайно освіченими... Справді, люди поробилися безвірками й чваняться тим, мов би не знають яким великим досягненням! Та це є так само, якби чоловік почав чванитися тим, що його мозок перестав нормально функціонувати...

(Докінчення буде)

Н. Павлосюк.

До праці!

**Організуйте Український
Католицький Союз!**

Щораз гірше діється по наших селах. Щораз менше чесних людей. Щораз більше зіпсуття і упадку. Треба цьому протиділати. Але гуртом, громадою: творенням відповідної організації. Організацією, яка до того найбільше надається, є Український Католицький Союз! Її оснував наш Митрополит Кир Андрей для оборони і поширення католицької віри і моралі серед нашого народу.

Якщо у якому селі ще нема організації Укр. Католицького Союзу, то треба її негайно заложити! Як її закладати?

Мужем довіря Укр. Кат. Союзу є звичайно місцевий священик. До нього треба звернутися. Якщо священик з якихсь причин не має ще статуту У.К.С. і членських заяв — то хай напише до Львова, Японська 7/II, до Українського Католицького Союзу. Перший крок в творенні організації — це створення Організаційного Комітету. Місцевий священик повинен підібрати собі хоч зі трьох людей. Але таких, що і справі віддані і повагу мають на селі і рухливі, т. зн., що не треба їх тягати як на воловоді. З ними треба основно справу обговорити: що таке Укр. Кат. Союз і на що і кого до нього притягнути. Коли вже ті справи є ясні — тоді треба розвести агітацію за заснуванням Укр. Кат. Союзу. Муж довіря — місцевий священик і члени Організаційного Комітету повинні перего-

ворити з поодинокими громадянами, що мають стати членами У.К.С.-у. Не треба цього робити на галай-балай! Треба робити поволі, але основно. Пояснити людям у чому справа. Якщо покажеться потреба — то пояснювати і кілька разів. Пояснювати зокрема. Не гуртом, бо тоді звичайно люди одним ухом слухають а другим випускають і на все годяться і все їм подобається, коли їм приманчиво річ представити. *Коли вже є таких охочих до заснування нашої організації бодай 10, тоді можна вже скликати перші основні збори. Муж довіря — місцевий священик, — запрошує намічених кандидатів. Вони сходяться, складають заяву приступлення. На одній заяві може бути тільки підписів, скільки зміститься. Після того присутні вже як члени У.К.С.-у вибирають собі управу — Виділ і його голову, що кермує цілою організацією. Про збори треба повідомити повітову централю У.К.С. в даному повіті, щоби вона вислала свого делегата. Вона також затверджує склад вибраного Виділу і його голову. Коли організаційні збори відбуваються в замкнутому приміщенні і той, що запрошує, знає особисто всіх присутніх — то тоді не треба спеціального дозволу староства. Коли той, що скликає збори, не знає всіх присутніх на зборах — то треба повідомити про збори староство. Коли би збори відбувалися під голим небом — то на те треба дозволу Староства. Після зборів якнайскорше треба відбутися засідання управи — Місцевої Ради. Треба вибрати заступника голови, секретаря, скарбника і т. д. Треба устійнити план праці: що треба робити в селі, на що звертати увагу. Треба завести книгу членів, книгу протоколів, книжку касову та інші потрібні книги. Підписані заяви треба старанно переховати. Повітовій централі — Окружній Раді — треба тільки подати спис членів, заяв не висилати. Вкінці треба пам'ятати: У.К.С. не є статутним товариством як нпр. „Просвіта“. Тому не треба вносити до його затвердження статутів до Староства. У.К.С. існує у формі політичної партії. Його заснування подано у свій час до відома всім трьом галицьким воєводам. Коли органи державної адміністрації — поліція або староство будуть питати, що таке У.К.С. і яка його правна основа, то треба їм так сказати, як тут пояснюємо. Про все інше — як працювати на селі, що робити — другим разом.

120 втікачів з большевицької тюрми. В Сміловичах недалеко границі, мають большевики свою районну в'язницю, в якій тримають між звичайними злодіями і злочинцями теж невинних людей, що не подобалися владі з політичних оглядів. Недавно група 120 в'язнів з цієї тюрми роззброїла большевицьких стражників, забрала зброю — і всі втекли в околичні ліси.

Дописи

Концерт у 32. річницю вступлення на Митрополичий престол Ексц. Кир Андрея.

Терпилівка, (пов. Збараж). — Тутешня читальня „Просвіти“ разом з другими культурно-освітніми місцевими установами вісвяткувала у Свято Йордану в салі Народного Дому концертом 32. річницю вступлення на Митрополичий Престіл Митрополита Кир Андрея. Громадянство села заповнило салю вщерть. Свято розпочав місцевий парох о. Володимир Герасимович коротким вступним словом зясовуючи слухачам причину сьгоднішнього обходу і взиваючи їх до горячих молитов, щоби Господь ще довгі літа зберіг рідній Церкві й Народові нашого Верховного Владику. Потім місцевий мішаний хор під орудою дяка п. Олексі Фурика відспівав Ярославенкову кантату: „Витай нам Архієрею!“ Після цього пішли чергою дальші продукції: Ярослав Ткач виголосив поважно поему Кониського. „Проповідь на горі“, хор відспівав: „Коль славен“, Михайлина Захарчуківна віддеклямувала уривок Ростанової драми: „Самарянка“ в переспіві о. В. Герасимовича, і хор відспівав Лаврівського: „Возвеселися“.

Після короткої перерви, виступив студ. Богосл. В. Пастушенко з рефератом на тему: „Батько Народу — Князь Церкви“. Та ледви прелегент перечитав дві сторінки свого реферату, представник публичної безпеки, що сидів на салі, крикнув грімко: „Stać, ani słowa dalej!“ і, настроїв штик на кріса й побіг за кулісами й на сцену. У п. Пастушенка відібрав картки реферату і велів зійти з естради. Завіса опустилася і за кулісами почалися пертракції між прелегентом і паном постерунковим з сусідньою Клебанівкою. Ніхто не заперимітив у словзав прелегента ніякого гострішого чи антидержавного вислову. Минуло яких 10—15 хвилин. Потім завіса знову йде в гору, п. Пастушенко виходить на естраду й починає далі читати там, де йому перервано. Нарід з очевидним зацікавленням вислухав гарного реферату до кінця і нагородив прелегента рясними оплесками. Постерунковий тому так гостро припинив читання, бо він собі виражував чи викалькулював, що реферат не б. точка програми (хоч по правді, це була точка ?), а староство вичеркнуло з програми точку шесту (пісню: „Боже великий, весільний“) і в дозволі на концерт виразно заборонило цю пісню співати. Щойно учасники концерту за кулісами переконали вкінці пана постерункового, що реферат це не пісня. Після цього інциденту концерт ішов уже далі без ніяких перешкод. Приявні почули ще дві Стеценкові шедрівки: „Там на горонці“ і „Ой у полі плажук оре“, деклямацію поеми Лепкого: „В храмі св. Юра“, дуже гарно виголошену Мусієм Паляницею Леонтовичів „Кант до Почаївської Божої Матері“ закінчив це гарне свято. Пани постерунковий усю другу частину концерту пересидів за кулісами.

Сусід.

Пожежа позбавила 5000 люда даху над головою. В далекому сирійському місті Байруті, що лежить у підніжжя гір Ливану, вибухла минулого тижня страшна пожежа. Згоріли сотні домів, у яких машкало разом 5000 осіб. Усі ті люди опинилися зовсім без помешкань.

Страшний вибух стався минулого понеділка в одній французькій фабриці, що виробляє самоходи. Розірвався великий паровий котел та розбив зовсім 2 великі будинки фабрики. При цьому згнуло 6 робітників, а важко ранених є ок. 100.

Цікаві дрібнички.

Міста, що мають поверх мільон мешканців. На цілій земській кулі є таких 28 міст, що мають кожне понад мільон мешканців.

В Європі: Лондон 7,8 мільонів, Берлін 4,1 міль. Париж 3,1, Москва 2,1, Відень 1,8, Петроград 1,6, Будапешт 1,2, Варшава 1,2, Глівцов 1,1, Гамбург 1,1 Неаполь 1 і Бірмінгем 1 міль.

У північній Америці: Нью-Йорк 6,1 міль і Шікаго 3,2, Філадельфія 2,1, Детройт 1,4, Лос-Анджелес 1,2 мільони.

В Азії: Шангай 3,2, Осака 2,2, Токіо 1,4, Ганкау 1,4, Калькута 1,3 і Бомбай 1,2.

В Австралії: Сідней 1,2 і Мельбурн 1 міль.

В Африці: Каїро 1,5 міль.

Преса з'їдає ліси: Якщо преса буде й далі стільки спотребовувати паперу з дерева, що сьогодні, то вона по просту з'їсть усі ліси на цілій земській кулі. Н. пр. в Америці, де дивенікарство є найбільше розвинене, зуживають на вироблення часописного паперу чотири рази більше дерев, ніж ліси можуть їх достарчити. Другими словами, треба би чотирьох літ, щоби заліснити ту просторінь, яку позбавлено дерев на часописний папір у продовж одного року.

Німеччина, де гостро перестерігається охорону лісів, значну частку деревного паперу, потрібного на денники, спроваджує зі закордону. Скоро дивенікарство буде поставлене перед рішенням: або уживати на денники паперу зі соломи чи інших сирівців, або обмежити розміри щоденників.

Годинник Петропавловської кріпости. Большевики постановили урухомити в Ленінграді славний історичний годинник на вежі петропавловської твердині, нечинний від 15 років. Годинник цей мав скомплікований механізм, який грав що 12 годин царський гімн „Боже царя храни“. Після революції 1917 р. большевики зіпсували цей годинниковий механізм, щоби він не пригадував населенню тієї царської мелодії. Недавно ленінградська рада ухвалила виасигнувати 25.000 рублів на напругу годинника і покликають спеціальну технічну комісію, яка перебудувала би механізм так, щоби він що 12 годин грав „Інтернаціонал“...

Радієві апарати на горбах верблюдів. Як дуже вже розповсюдилось радіо, свідчить факт, про який розказують італійські денники.

Один італійський учений, що недавно повернувся з довгої подорожі по пустинях Арабії, здивувався своїх товаришів тим, що був дуже докладно поінформований про все те, що діялося в часі, коли його не було в Італії. „Хібаж Ви не знаєте“ — відповів на здивовані запити — „про те, які прислуги віддає радіо?“ Після цього оповів своїм слухачам, що сьогодні в багато шатрах Бедуїнів в пустинях Арабії можна знайти радієві апарати. Буває навіть, що не один з тих кочовників, мандруючи по пустині, забирає зі собою радієвий апарат, і, примістивши його на горбі одного зі своїх верблюдів, скорочує собі одностайну скуку мандрівки, слухаючи радієвих продукцій...

Знак часу: література на вагу. Один з паризьких торговців паперу оголосив, що має величезні запаси книжок, котрі продає на вагу. Це все книжки нових, ще живучих письменників. Торговець цей пропонує, щоби ці книжки купували собі склепарі і давали їх покупцям своїх товарів як премії... Ось часи! Так не один ще з живучих славних письменників дивиться, що його книжку, яку продаватимуть на сотнарі, купці даватимуть своїм клієнтам безплатно до курленого мяса, картопель або кави... Залишиться йому хіба одна нотіха: що книжка його матиме бодай читачів...

На Далекому Сході.

Китайські війська у бою з Японцями.

Китайський паломник прийшов пішки до Риму. До Італії прибув китайський католик Йосиф Вей, який сухопутну дорогу зі своєї батьківщини до Риму перебув пішки. Вирушив ще 16. січня 1931 року з дому, і проходячи що дня 20—30 кілометрів, зайшов вкінці до Святої Землі, де затримався 2 місяці. Потім пішов ще до Єгипту, а далі через Палестину до Царгороду і Атен. Тут шойно сів на корабель і заплив до французької пристані Марселю. Звідти пішов знову пішки через Швейцарію до Італії та до ціли свого паломництва — до Риму, щоби побачити на власні очі Св. Отця. Цей витривалий католицький паломник, що цілі 2 роки мандрував пішки зі свого далекого краю до Риму, є членом званої в Китаю католицької родини. Його брат є католицьким монахом, а сестра сестрою милосердя. (КАР).

Везувій — це великий вулкан у Італії недалеко міста Неаполю. Уявляє він собою гору стіжковатої форми, з якої деколи вибухають маси попелу і вогневої лави. Такі вибухи Везувія нераз дуже небезпечні. Напр. вже майже 1850 літ тому лави того вулкану зовсім залила старинні міста Помпеї й Геркуланум. В останніх часах вибухи Везувія вже багато слабші, але ніколи не знати, що мешканців такої вулканічної околиці чекає. Ось саме телеграми з Італії доносять, що Везувій виявляє знову сильну вулканічну чинність. Але мабуть і цей черговий вибух не буде занадто сильний і не матиме катастрофальних наслідків.

ХРИСТОС НАША СИЛА!

БЕЗПЛАТНИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ ДОДАТОК ДО „М Е Т И“
ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНОГО І МОРАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН.

Л Ъ В І В

т. 4.

26. ЛЮТОГО 1933.

Дорога до Воскресення.

Передусім покірно молитися!

(Н). Підставові і найважніші думки празника Воскресення є висловлені у стихах, що їх співаємо на воскресній утрени перед замкненими дверми церкви: „Хай воскресне Бог і розсіплється вороги Його, хай утікають від лица Його ті, що ненавидять Його! Як шезає дим, хай шезнуть; хай шезнуть грішники зперед лица Божого, а праведники хай розвеселяться. Бо цей день сотворив Господь на радість. Христос Воскрес!“

І хрестом отвирає священник двері.

Щоби ввійти в радість Господа свого, треба знищити свої гріхи, безоглядно. Лише праведні мають право на радість. І Розп'ятому поклонитися, бо дорога до воскресення йде через Голгофту.

Церква, памятаючи на це, завчасу, впро-

довж десяти неділь перед Пасхою, від митареві неділі, шляхом нищення гріха приготує своїх вірних дітей до праведности, до воскресення і радісної стрічі з Воскресшим. „Прощеніє бо от гроба возсія“. Гріхи мають шезнути наче дим без сліду, бо вони є цими ворогами Бога, що замикають нам двері до нашого воскресення.

Хто хоче сказати на Великдень весело, не по фарисейськи: Христос воскрес!, має йти з духом Церкви і вже тепер приготуватися до цього. Передусім покірно молитися, як цього вчить митарева неділя: Покаянія отвори мені двері, Подателю життя. На стежки спасення настав мене Богородице, бо я маю душу поваляну поганими гріхами і ціле моє життя змарнував я в лінивстві. Боюся суду. Та не трачу надії і до Тебе, Спасе, йду, очисти мене.

ЕКСЦ. МИТРОПОЛИТ КИР АНДРЕЙ.

Встану і піду до Отця мого.

Друга з черги неділя на дорозі до Воскресення це неділя блудного сина. Тоді Церква подає це чудове Євангелія о блудному сині і моляться: Утік я нерозумно від Твоїєї Вітцівської слави, між злими я змарнував багатство, що його Ти мені дарував, для того приношу Тобі голос блудного: я згрішив перед Тобою, Отче предобрий, прийми мене каючогося і зроби мене одним із Твоїх слуг.

Найбільшою перешкодою до доброї сповіді є те, що грішник лише про себе думає, як низько він упав, а мало про те, як тяжко він образив Бога. Та цей Бог є добрий, милосердний. Він любить каючогося, все йому прощає та повертає назад до синівства зі всіми правами сина. Про це оповідає Син Божий у загально відомій притчі про любячого Отця, як Він приймає каючогося блудного сина.

Що з цієї прегарної притчі виходить?

Дивно велике, безмежне милосердя все ображуваного Отця небесного до тих, що його образують! Серце правдивого Батька, до котрого хай на підставі цієї притчі загляне кожний блудний син і блудна донька. І легко тоді прийдеться кожному виповнити великі слова: Встану і піду до мого Отця і скажу: Отче, я згрішив...

Неділя мясопустна.

Кого не переконала покора і молитва митарева, кому не промовила до серця непонятна любов Отця для блудного сина, тому Церква уважала за відповідне і кінцеве дати сильніший лік для його нещасної душі у третю неділю на дорозі до Воскресення, до покаяння. Є це Євангеліє о страшному суді і тема до всіх молитов мясопустної неділі, званої так тому, бо з нею скорочуємо уживання мяса і приготвуємося до святкування Великого Посту у переходовому сиропустному тижні. Кого цей лік страху Божого не сокрушить, з цим є зле, дуже зле; так, як з трупом, що його і розжареним залізом не можна збудити. Такому остає самотність, до якої розпачує і його безконечне милосердя.

Провідна думка мясопустної неділі є другий прихід Ісуса Христа на кінцевий суд. Там справедливий Суддя віддасть кожному після його діл. Ясно виходить, що цим кличе нас Церква до добрих діл, до любови ближнього. Перший прихід у Вифлеємській стайні був тихий, без слави, але другий буде з великою славою, так великою, що викличе загальний острах. Всі його пізнають, що це є їх Спаситель і Добродій, що був між нами і так нас любив, що дався за нас розпяти на хресті. Для багатьох на дармо... Тоді все буде виявлене перед цілим світом, кожний здасть рахунок зі свого життя. Праведні підуть в право по вічну нагороду, грішники в ліво на вічну кару.

Для того молимося з Церквою: Коли прийде, Боже, зі Славою на землю і все буде

трястися зі страху; огненна ріка потече перед судом, книги отворяться і тайни виявляться, тоді вибави мене від невгасаючого вогню, а дозволи стати мені по Твоїй праві, Судіє найсправедливіший!

ЄВАНГЕЛІЯ

На 1. Неділю Святого Великого Посту.

Другого дня хотів відійти до Галилеї; і найшов Филипа і сказав йому Ісус: Іди за мною. А був Филип з Витсаїди, з міста Андреевого й Петрового. Знайшов Филип Натанаїла і сказав йому: Того, що про нього писав Мойсей в законі і пророки, ми знайшли, Ісуса сина Йосифа, що з Назарету. І сказав йому Натанаїл: З Назарету може бути що доброго? Сказав йому Филип: Прийди і подивися. Побачив Ісус Натанаїла, як ішов до нього, і сказав про нього: Се справді Ізраїльтянин, в котрім нема облуди. Сказав йому Натанаїл: Звідки мене знаєш? Відповів Ісус і сказав йому: Перш, чим покликав тебе Филип, як був єси під смоковницею, я бачив тебе. Відповів йому Натанаїл і сказав: Равві, ти єси Син Божий, ти єси Цар Ізраїля. Відповів Ісус і сказав йому: Тому, що я тобі сказав: (Що) я бачив тебе під смоковницею, ти віруєш; більш від сього побачиш. І сказав йому: Істинно, істинно кажу вам, (від тепер) побачите небо отворене, і ангелів Божих, що входять і сходять на Сина Чоловічого. (По Йоані гл. 1, ст. 43—51).

На 2. Неділю Святого Великого Посту.

І коли після якогось часу увійшов знов в Капернаум, розійшлася вістка, що він в домі.

І зараз зібралося стільки, що не могли зміститися навіть при дверях; і говорив до них слово. І прийшли до нього і принесли розслабленого, котрого двигало чотирьох. А не могучи дотиснутися до нього задля натовпу, відкрили стелю, де був, і відкривши, спустили ліжку, на котрім лежав розслаблений. А Ісус побачивши їх віру, сказав розслабленому: Сину, відпускаються тобі твої гріхи. А були там деякі з книжників, що сиділи і думали в своїх серцях: Що сей так говорить? Він хулить. Хто може відпускати гріхи, як не один Бог? А Ісус зрозумівши зараз своїм духом, що так собі думали, сказав їм: На що таке думаєте в ваших серцях? Що є легше: Сказати розслабленому: Відпускаються тобі гріхи, чи сказати: Встань, візьми своє ліжко, і йди? Та щоб ви знали, що Син Чоловічий має владу на землі відпускати гріхи, каже розслабленому: Кажу тобі: Встань, візьми своє ліжко, і йди до свого дому. А він зараз встав, і взявши ліжко, вийшов перед усіми так, що дивувалися всі і славили Бога, кажучи: Ніколи такого ми не бачили. (По Марку гл. 2, ст. 1—12).

Що означає ім'я „християнин“?

Не соромися свого власного імені! — Значіння Тайни Св. Хрещення. — Большевицькі „жовтини“. — Вода, символ чистоти. — Шукаймо правди! — Наука її не знайшла. — Христос, Син Бога Живого — ось Правда!

(Докінчення)

Правдиво-віруючий християнин, себто християнин живої, а не паперової віри, не повинен соромитися свого власного імені, бо, коли він його соромиться, тоді він соромиться також і Христа, задля якого носить це ім'я. А ми чули вже слова Христа, які Він сказав пізніше про своїх визнаєвців: Хто визнає Мене перед людьми, того і Я визнаю перед Отцем Своїм; а хто відречеться мене перед людьми, того Я відречуся перед Отцем Своїм. Як прикро буває дитині, коли від неї відрікаються її батьки! Та скількиж разів прикрише буде почути слова відречення від Того, що є Батьком батьків і цілого буття... Нема вищого, кращого й ціннішого імені від імені християнина! За публічне визнання цього імені пролили кров тисячі людей — кров, яка була продовженням тих перших краплин Крови, що впали з Хрестного дерева! Якже сміємо ми ім'я, окуплене такою великанською ціною, згадувати погiрдливо? Деж те друге ім'я на землі, яке могло би замінити собою ім'я християнина? Ось чому також правдиво-віруючий християнин, що з шляхотною гордістю носить це ім'я, не соромиться також і Тайни Св. Хрещення, яка обдарувала його цим високо-почесним ім'ям! Тайна Св. Хрещення для правдивого християнина це життєвий акт величезного значіння; акт, який вказує напрям життю і сам його започатковує! Тайна Св. Хрещення це перша цеголка, яку кладеться під будівлю, що згодом виростає з неї у виді практичного християнського життя охрещеної душі!

Щож ми бачимо під тим оглядом на радянському Сході? Там, замість хрестин, заведено так звані „жовтини“ — у пам'ятку місяця жовтня (октябрю), коли dokonano в Росії т. зв. 2-гу революцію. Двоє людей, чоловік і жінка, приносять малу дитину, завинену в символічну червону плахту (революційний прапор) до державного нотаря і там доконують обряду, аналогічного до нашого хрещення. Присутні свідки (які замінюють наших хрестних батьків), складають присягу над малою дитиною, що доложать усіх можливих зусиль, щоби згодом виховати з неї доброго громадянина держави і очевидно „надьожного“ члена кермуючої партії. При доконуванні цієї церемонії фігурують також революційні символи, на закінчення грають партійний гимн. Отже чоловік кінець-кінцем нічого нового не видумав: повалює одну релігію лише на те, щоби на її місце здвинути другу! Бо природа людського духа є вже

така, що коли людина не має правдивої віри, то вона мусить мати фальшиву віру, але без ніякої віри людина жити не може!

Хрещення Ісуса Христа dokonano водою. Чому саме водою? Бо вода — це символ чистоти. Чистота є ознакою правости, а правість це головна прикмета правди! Та й якогж кращого символу міг ужити Син Божий для Свого хрещення, котрий Сам є Правда? Він приказав нам шукати цієї Правди передусім! Чому ціле наше життя сьогодні так викривлене, зогиджене та понижене? Чому ціле сьогоднішнє людство нагадує нам безнадійно-хворого паралітика? Чому ми маємо буржуазію, пролетаріят і всяку іншу породу, але не маємо людини, не маємо християнина? Тому власне, що ми злегковажили собі правду і висміяли справедливість! Правди нема на землі — ось чому правдивого життя ніде не знаходимо.

Син Божий охрещується публічно саме тому, щоби „сповнити всяку правду“. Сповнити всяку правду, змагати до неї і знайти її — ось тут розв'язка усіх поплутаних питань нашого життя. Ми доконче мусимо будувати наш світогляд, наше переконання і нашу віру на правді, бо тільки на такому фундаменті можемо щось з успіхом будувати й вибудувати: прийдуть хуртовини й бурі життя і не повалять твердині, яку на правді збудовано!

Деж та правда? Довкруги нас стільки різнородних поглядів і переконань, що майже неможливо розібратись у тому хаотичному лабіринті і знайти властиву правду... Однак, це лише так на перший погляд видавалося би. У дійсності справа є далеко лекша. Щоби знайти правду, не треба великої вчености, а треба лише чистої душі й чистої совісті! Здаватися на розум, що він сам знайде правду, є більше, як нерозумним! В цьому переконує нас саме ціла людська історія. Ціла історія людської науки це історія безнастанної заміни одних поглядів другими. І треба нам знати, що наука зовсім ще не сказала свого останнього слова про світ і природу. Все те, а принайменше більшість з того, що ми на підставі нинішньої науки вважаємо цілком певним, за яких пару соток літ буде видаватися нашим потомкам таким самим наївним і дитинним, як нам нині видається те, що колись люди вважали правдою, що сонце крутиться довкола землі... Так то є з наукою, котра йде лише за чистим розумом. Однак за те люди без усякої вчености, але з могутньою силою волі і доброті серця вміли знаходити сліди правди вже в позаранку людської історії!

Правда це те саме, що добро. Ось чому правду найскоріше знаходить добра душа! Божого Сина пізнав на хресті той розбійник, котрий мав добру, розкайну душу — злий не пізнав Його, бо злоба є тою заслоною, яка замикає очі душі на світло правди. Добра душа це так, як добрий, ясний, здоро-

вий зір очей, який легко й скоро знаходить світло ясного сонця. Лише хворий зір його не видержує. Хто має цей ясний, здоровий зір душі, той побачить, де є Правда! Він побачить її так, як побачив її Йоан Хреститель — цей муж невеликої науки, але великої чистоти серця і великої святости!

Христос, Син Бога Живого — ось Правда, яку побачили вже мільйони чистих, святих душ... Імя „християн“ є для них не лише головною програмою їх життя, але й найбільшою їх радістю.

Чи великі вчені вірять у Бога?

(Н) Езідон — це великий вчений, з якого іменем зв'язані сотні винаходів, яких уживає нині цілий світ: грамофон, електрична жарівка, акумулятори і т. п. Лятроп в „Розмовах з Едізоном“ записав таку розмову:

„Я не вірю — казав Едізон — що матерія є безвладна, що на неї діляють лише сили з поза неї. Мені справа видається так, що кожний атом має якусь скількість примітивного розуму. Гляньте лише на тисячу способів, якими атоми водня лучаться з атомами інших первнів, витворюючи тим найрізноманітніші тіла. Чи ви маєте відвагу сказати, що вони роблять це без інтелігенції? Атоми в гармонійному і позитивному відношенні приймають гарні і цікаві види та краски, або видають пахучу перфуму, неначе висловлюючи своє вдовolenня. В хоробі, смерті, розкладі або гниттю незгода у складі атомів дається відчутти зараз як сморід. Атоми збираються у більші скуплення і творять живини нижчих ступнів. Остаточно вони лучаться — в чоловіці, що представляє цілість інтелігенції всіх атомів“.

„Але — спитав Лятроп — звідки первісно береться ця інтелігенція?“.

„Зі сили більшої, ніж ми самі“.

„То ви вірите в інтелігентного Творця, особистого Бога?“ — спитав Лятроп.

„Певно!“ — відповів Едізон. „Істнування розумного Бога можна, після мого розуміння, навіть доказати при допомозі хемії“...

І баптисти користають з місяця преси.

Дня 2. лютого ц. р. явилися в Бібшанах три баптисти в цілі продажі своїх видань. Ходили по хатах, заочували людей купувати книжки та пропагували свою секту. Як тільки парохіяни розвідалися про фалшивих агітаторів, зараз зібралися громадно і вигнали їх із села. Так само в дочерній Нестюки агітували баптисти — але з ними там поступлено навіть дещо радикальніше. Тепер є певність, що вже більше не відважатися агітувати в тих околицях.

Чесць таким парохіянам, що ревно постояли за справу віри!

**Свято української католицької
молоді 6. і 7. травня ц. р.**

Апальогетичний кутик

Йона в череві кита.

(Н.) Славний англійський інженір, Сер Франсіс Фокс, що будував найбільший свого часу тунель званий сімпльонським та видав багато знаменитих творів, написав теж книжку: „63 роки інженірівства“. У ній, на стор. 295 пише він таке:

Осіню 1914. р. їхав до північної Шкотії кораблем пастор Мек Кальмен. В часі цієї подорожі розмовляв він з одним безбожником, який називав ціле Святе Письмо „байкою“. Він називав теж „байкою“, що Йона був три дні в череві кита. Пастор сказав йому, що в Біблії говориться про велику рибу, але не виразно про кита. Однак безбожник торочив усе своє і казав, що кит може поликати лише малі риби, бо має вузьке горло. Чоловік узагалі не може перелізти через його горло.

Корабель затримався довше при одній стації велерибів і пасажери почали оглядати те, що там було. Безбожник хотів, щоби йому фахівець, який ціле життя ловить китів, потвердив його здогад. Він запитав про це. Рибак відповів, що найбільше „звірятко“, яке його люди витягнули з черева кита, був кістяк людоїда, довгий на п'ять метрів. Наш невіра звернув увагу рибаків, що кит має дуже вузьке горло. Однак рибак повчив його, що кит може ликати грудки грубі на два і пів метра. У дальшій подорожі наш безбожник говорив уже поважніше і острожніше.

До цього навесні Сер Франсіс Фокс ще інтереснішу подію про рятування чоловіка з черева велериба, яку подав один капітан корабля, а яку перевірило двох учених, з котрих один був референтом часопису Журналь де деба в Парижі, М. де Парвіль. З його записок Фокс подає ось що:

В лютім 1891 коло островів Фальклянд доглянули з корабля у віддаленні 5 кілометрів кита. Спустили дві лодки, щоби з них кинути гарпуни на нього. За хвилю ранений кит перевернув одну лодку. Один моряк утопився, а другий, Джеймс Бартлей, пропав. По кількох годинах добили кита і притягнули його до боку корабля. Цілий день і часті ночі працювали рибакі сокирами і лопатами над відділенням частей його тіла, багатих у тран.

На другий день рано шнурами витягнули черево кита на поклад. Рибарам здавалося, що в цьому череві щось рухається. Коли його розрізали, найшли в ньому пропавшого рибакі без пам'яті. Його скупали морською водою і він відзискав притомність. Однак показалося, що він збожеволів. Після двох тижнів удалося старанним і лагідним поступанням привести його поволі до розуму. Після трьох тижнів він уже повнив правильно службу.

Найдивніше виглядала на ньому його шкіра, змінена жолудковими соками велериба. Лице, шия і руки були зовсім білі і як пергамен. Бартлей казав, що він міг би був у череві кита вмерти лише з голоду, а не через удушення, бо дихати було чим. Свідомість утратив зі страху! Пригадував собі, як вилетів з човна і став потапати. Нараз почув страшний свист і думав, що це кит ударив його хвостом. Та нараз оточила його страшна темрява. Чув, що їде якимсь гладким каналом, але це було дуже коротко і він найшовся в широкому місці. Почав лапати на всі боки, а його руки дотикали все чогось слизького. Нараз стало йому ясно, що це велериб його пілкнув. Він перестрашився смертельно. Дихати міг легко, але горяч була жахлива. Це не був вогонь, чи спека, лише йому здавалося, неначе всі його пори отворилися і душа ними з тіла втікала. Ослаб зовсім і знемігся. Він знав, що нема ніякої надії видістатися живцем з цього криміналу. Смерть заглядала йому в очі. Хотів бути відважним, але страшна тишина, темнота і спека зі жахливою свідомістю положення відібрали йому розум. Память відзискав він аж у кімнаті капітана.

Капітани кораблів на кити оповідають, що кити нераз поликають матрозів, однак ніколи вони не чули, щоби хтобудь з них виригувався. Бартлея дали до шпиталю в Лондоні, щоби поправити його шкіру. Чи це удалося, М. де Парвіль не знає.

Парвіль кінчить своє оповідання словами, що капітан і люди цього англійського корабля на кити є гідні, щоби їм вірити. Часто можна читати донесення, що ранені кити, у смертельних судорогах, поликають людей. Однак випадок з Бартлеєм є в наших часах перший, що чоловіка врятовано. Парвіль додає, що після цього вірить, що Йона дійсно вийшов з черева кита живий так, як Біблія оповідає.

Фокс запитував куратора природничого музею про температуру крові кита і довідався, що вона є о два і пів степеня Цельсія вища від людської. Виходить, що дійсно горячо мусіло бути Бартлеєві в череві велериба...

Згоріло майже ціле село Воля Постолова коло Сянока. Крім 36 хат, огонь знищив теж багато майна. Погоріли корови й безроги. Шкоди виносять ок. 80 тисяч золотих. Населення в більшості мусіло в перших днях мешкати і ночувати на чистому полі — серед зими. Підчас гашення пожежі попарилися три особи. В попередньому і в нинішньому числі „Мети“ друкуємо обширний опис тої величезної пожежі.

Поширюйте католицьку пресу!

На Далекому Сході війна!

Японці готовляться знов до великого наступу на Китай. Із цього може розвинутися на Далекому Сході велика війна. На нашій знімці бачимо, як виглядає санітар з китайської армії.

Релігії в Палестині. У Палестині є три головні релігії: християнство, юдаїзм і іслам. Перепис населення, який відбувся у 1931 р., виказав, що число Християн виносить 91.000, Жидів — 175.000, музудман — 750.000, а членів інших релігій 9.000, на всіх 1,025.000 мешканців. Більшість музудман мешкає на селі, однак мимо цього вони мають перевагу й по містах. Вони становлять більшість у містах: Яфа, Гафа, Геброн, Наблюс, Газа, Лідда, Ранде, Медждель, Сафод, Акко, Тулькарер, Хан, Юніс, Бірсеба, Бесан і Дженин. Жидівська людність переважає в трьох містах: в Єрусалимі, Тель-Авіві і Тиберіяді, а християнська у містах: Вифлеємі, Назареті, Рамалляг, Бетджале і Шефа Амр.

В Єрусалимі є 50.000 жидів, 19.700 музудман, а лише 19.200 Християн. У всіх тих містах, які для Християн є святістю, жидів майже нема. Н. пр. у Назареті є їх усього 60, а в інших чотирьох лише по одному жидові!

Нью-Йорк і Лондон. Найбільшими містами на світі є сьогодні Нью-Йорк і Лондон. Столиця Англії має з передмістями разом 7 мільонів 800 тисяч мешканців, а столиця Зєдинених Держав північної Америки — 6 мільонів. Цікаве, що у 1800. р. нараховував Лондон 1,300.000 мешканців, а Нью-Йорк усього 60.000.

Як большевики мордували православне духовенство.

Коли большевики прийшли до влади, почали нищити православне духовенство. В 1918—19 р. большевики замучили 20 єпископів і 800 священиків. Єпископа кам'янецького Амвросія наділи на паль. Архієпископові з Перму — Андроникові — вилупили очі. Потім його волочили по вулиці. Вкінці посікли на кусники. Гермогена, єпископа в Тобольську топили цілі дві години: його раз у раз то кидали до води під лід, то витягали. На В. Україні, в Херсонському повіті чотирьох священиків прибили до хреста. Інших вішали. Передтим їм обрізували носи і вуха. Інших перед смертю приневолювали дивитися, як красноармійці насилували їх жінок і дочок. Узагалі такого варварства не було вже від віків. Щойно ті, що обіцяли всім „рай“ на землі, таке виробляють. З цього видно, що таке большевизм: священиків мордують, а як мучать селян! Таж большевики завели у себе панщину: кожний селянин є рабом держави — комуністичної партії. Для себе він нічо не має. Дають йому стільки, щоби не вмер при праці. А коли би собі взяв зі своєї праці хоч би пригорщу — то тяжко карають: на Соловки або смерть. Цеж гірше як панщина. Ціла великанська держава наче тюрма. Люди добрі — майте розум: не припускайте до себе большевицької зарази. А як вже в якомусь селі загнізилася — та провітрюйте воздух так, щоби по тій чумі ні сліду не остало. А то інакше таке будуть з нами виробляти, як у Росії!

ЦІКАВІ ДРІБНИЧКИ.

Чудеса вистави в Шікаго. Остання вистава в Шікаго, яка відбулася у 1893. р., збирала 25 мільйонів гостей зпоза Америки. На сьогоднішню сподіються, що приїде 75 мільйонів, мимо скрутних часів. — У виставі бере участь уряд і фірми 16-и країв. Зі самої Америки зголосилося 280 найбільших фірм і найбагатших підприємств, які не задоволяються лише закупном місць у павільонах, лише переважно будують власні павільони. Н. пр. одна автомобілева фірма заінстальовала фабрику автомобілів, яка вироблюватиме авта на очах видців, друга видала 500.000 доларів на свій павільон, а третя, що буде „місто розривок“, має на це видати около 2 мільйони доларів!

Зпоміж найбільших чудес вистави розкажемо про три: „шалену їзду“, китайське село і „робота“. Для першого побудують дві вежі, кожну високу на 180 метрів і злучать їх міцним, сталевим грубим дротом. По тому дроті будуть пересуватися з великою швидкістю вагоніки на просторі 600 метрів. Кожний, хто захоче полюскотати свої нерви, матиме змогу переїхатися з незвичайною швидкістю у тій головокружній висоті. „Китайське село“ це буде павільон, у якому знаходитиме правдиве село, перенесене в цілості з Китаю... „Робота“, це автомат, зроблений на зразок і подібний до людини, з алюмінію, скла і стали. Називатиме „Альфа“ і важитиме 2 000 кг. Голова його буде виглядати як валець, місто очей будуть там поміщені світлячі електричні комірці, а

На лещетах.

Один з найкращих зимових спортів, а саме лещетарство, поширюється, як бачимо на знімці, вже і серед нашої сільської молоді.

в ухах робот матиме мікрофони. Він виконуватиме різні доручення, які йому даватимуть голосом, телефоном або світляними сигналами. Робот вставатиме, ходити і говоритиме. Буде показувати докладно години і заповідати погоду. Крім цього, відвідувача, який зблизиться до автомату, він остереже, щоби не дотикався машини: смілячкові грозить револьверова куля... Чудасія! Чого то не видумують люди...

Квітки зі совітського „раю“. Одна людина, що повернула недавно зі совітського „раю“, розказує цікаві дивогляди, які можливі лише тоді, коли все відбувається на приказ, під примусом і без особистого зацікавлення тих, що виконують прикази. Ось недавно улажено велику ловлю риб в одній місцевості над Волгою. Риби наловлено на приказ величезні маси. Та кого обходило те, що сіль, потрібна до консервування тих риб, не надійшла? Транспорт спізнився, а тимчасом риби пігнили. Нарешті сіль прийшла. Та ба! не було вже що солити. Сіль висипано з вагонів над беріг, бож не оплачувалося її відвозити назад. Прийшов дощ, сіль розтопилася і сплила до ріки...

А ось друга квітка. Згідно з програмою п'ятирічки, постановлено зраціоналізувати годівлю домашніх тварин. Вибудовано зразкові ферми, з хлівами вилженими терракотою, з автоматичними коритами для штучного кормлення, з купальнями для свиней — словом палату на 20.000 безрог. Щоби започаткувати цю новітню годівлю, спроваджено з Англії 12.000 йоркширів. Так шож?... Так далеко бідні їхали... Стільки стапій. Та ще й у Росії хотять голонді люди пізнати, який смак мають йоркшири. Досить, що до розкішного хліва, побудованого для десятків тисяч, доїхало лише... дві безроги.

Нема то як комуна!... У приватному господарстві таке марнотравство не до подумання.

Скільки коштують війни? Обчислено, що Англія задовжилася на 20 мільярдів (мільярд це тисяча мільйонів) золотих франків на війну з Наполеоном I. від 1791—1814. р. Наполеонські війни коштували Францію від 1802—1815. п'ять мільярдів франків. Від кримської війни 1855. р. до франкфуртського мира 1871. р. європейські держави видали на війни 25 мільярдів франків.

ліярдів франків. З цієї суми на одну тільки війну франко-пруську (1871) припадає $12\frac{1}{2}$ мільярдів.

Що до великої останньої війни, то в 1918 р. кожний день коштував Францію 125 мільйонів франків. Біляньє цієї війни представляється ось як: шкоди, які понесла Франція, виносять 88 мільярдів, Німеччина задовжилася на суму 689 мільярдів. На основі пляну Юнга держави антанти мають впродовж 60 років заплатити Зєдиненим Державам північної Америки довгу 520 мільярдів.

Щоби собі зясувати величину тих сум, представмо собі ось що: за тих 125 мільйонів, які Франція щоденно видавала на війну, можна би щоденно будувати 8 великих шпиталів по 400 ліжок кожний, а за $12\frac{1}{2}$ мільярдів, які Франція і Німеччина видали у війні 1871. р. проти себе, можна би викопати 30 таких мореплавних каналів, як суєзький канал. Коли уявимо собі, що срібний франк є такої величини, як н. пр. півзолотий польський, то поясом, зробленим зі суми 689 мільярдів франків, що ними задовжилася Німеччина, можна би опоясати цілу нашу землю на рівнику 342 рази!

Всячина.

Селяни шукають підземних хідників.
Пишуть газети, що в селі Рудниках снятинського повіту старі люди оповідають вже давно про підземні хідники, які мають знаходитися під рудницьким лісом. Ці підземелля збудували, мовляв, у давніх часах Татари. Кажуть, що дехто бачив навіть залізну браму до цих хідників, а перед кількома літами знайдено в лісі навіть два великі ключі. Зацікавлені селяни почали самі шукати підземель, розкопуючи лісовий ґрунт великими сверлами, що їх зладив сільський коваль. Але сверли легко ломляться, бо натрапляють на цеглу і каміння. Досі селяни ще нічого не докопалися — але хто знає, чи земля там не скриває цікавих історичних пам'яток..

Грипа.

Майже по всіх європейських країнах появилася минулого місяця знова епідемія грипи. В деяких більших містах доходило з того приводу навіть до переривання праці по урядах, бо сливе всі урядовці захворіли. По більших містах Англії вмерло в минулому тижні на грипу 1934 осіб — і взагалі кожний тиждень приносить там тепер понад півтора тисяч випадків смерті від грипи. Також у Німеччині шириться сильно епідемія грипи. В Берліні замкнено з того приводу 73 класи різних шкіл. Наслідують в тому місті більше ніж 50000 поважно хорих на грипу. Лічниці переповнені, так що треба було покликати теж приватних лікарів до повнення шпитальної служби. В одній берлінській хемічній фабриці украв хтось запас лічних препаратів проти грипи в ціні 20 тисяч нім. марок. Сильна грипа поширилася у робітничих дільницях Барсельони, а також по багатьох інших європейських містах. У нас грипа не прибрала епідемічного, небезпечного характеру.

Вовки і мороз.

Передминулого вівторка недалеко Темешвару напали вовки на сані, в яких їхали три особи. Дві з них встигли ще вилізти на дерево — але згори побачили зі жахом, як голодні вовки роздерли і зіли їх товариша подорожі.

На румунсько-югословянському пограниччі, недалеко села Жомболі сталася тої самої ночі знова інша зимова трагедія, в якій головну роль відіграв мороз. Румунські селяни знайшли там на дорозі автомобіль — а в ньому шофера і трьох пасажирів. Усі були вже мертві: замерзли.

Нова полярна експедиція.

Американська преса доносить, що знаний полярний дослідник адмірал Вурд почав уже конкретні приготування до другої своєї експедиції на південний бігун.

22. Святий Рік.

Згідно з буллею Папи Пія XI від 2. квітня ц. р. починається Святий Рік у 1900-літню річницю Розп'яття Господа Нашого Ісуса Христа. Цікаво з цієї нагоди пригадати історію попередніх Святих Років.

Перший Святий Рік проголосив Папа Боніфатій VIII у 1300 р. Між паломниками, які з цієї нагоди відвідали тоді Рим, був славний поет Данте. Другий проголошено у 1350 р. Між паломниками находився тоді другий найславніший італійський поет, Петрарка. Рим відвідало з нагоди другого Св. Року 1,200.000 паломників.

Папа Урбан VI визначив Ювілейні Роки що 33 літа, у пам'ять 33 років життя Ісуса Христа. Однак третій св. Рік відбувся аж у 1390. р. Четвертий у 1423 р. а п'ятий у 1450. Папа Павло II установив нові очерки ювілейних Років що 26 літ і ця система триває досі. Шестий і сьмий ювілей відбулися у 1475. і 1500. р. З наступних ювілеїв замітний рік 1775, коли до Риму приїхала королева шведська Христина, яка тоді прийняла католицизм. Вона у Великодній Понеділок умила ноги 12 паломникам. Після цього не відбулося кілька ювілеїв з різних причин, аж Папа Лев XIII привертає знову традицію святкування у 1900. році. Останній ювілей відбувся в 1925. р., а цьогорічний, 22-ий з черги, відбувається вже після 8-ох літ — уже в новій Ватиканській Державі.

6. і 7. травня Свято:

„Українська Молодь

Христові“

Виправа має відбутися з початком жовтня ц. р. Byrd хоче летіти на бігун трьохмоторовим літаком, який матиме спеціальний механізм до приставання на снігу й леді. Byrd бере зі собою теж кількадесят псів.

Хто вбив Інукая?

Як відомо, 15. травня м. р. сталося в Японії політичне вбивство, що його жертвою впав президент міністрів Інукай. Ця подія зробила велике враження на всіх мешканців Японії та ще й досі є гостро актуальною справою в тамошньому прилюдному життю — головню тому, що вбивниками були члени японської армії. Ось тепер у японському парламенті подав один посол інтерпеляцію в тій справі до міністра воєнної фльоти. Посол заявив, що японська прилюдна опінія не може мати пошани до японської армії ані до фльоти, доки уряд остаточно не вяснить цього політичного вбивства. Міністр відповів, що Інукай вбили в його власному домі активні старшини японської армії і фльоти. Було їх 15. Старшини після свого вчинку добровільно зголосилися на поліції.

Заплата за хвіст щура. В деяких більших містах є багато щурів, які добре даються мешканцям в знаки і нищать багато їхнього майна. Магістрати всякими способами стараються винищувати цю погань — головню ріжними трутками. Але ось читаємо в газетах, що в місті Лодзі виступили власники домів з іншим проєктом. Місто видавати гроші на дорогі трутки, магістрат мав би платити кожному, хто принесе хвіст вбитого щура, 25 грошів. Погоня людей за зиском спричинила би, що щурі скоро зовсім би зчезли з міста. Та не знати, чи очікування цих, хто радить такі речі, дійсно справдилисяб.

Для розваги.

— Кому сорокдневий піст за довгий, хай позичить собі грошей з терміном віддати на Великдень... Тоді побачить мов на лопаті, який це короткий час. Злетить, мов батою тріснув.

Двоє очей, а один язик має чоловік для того, щоби два рази більше дивитися ніж говорити.

Нічо так кепсько не годиться зі собою, як горда голова і пуста кишеня.

Наші молитви і Боже милосердя це як два ведра при керниці: одно йде вгору, а друге в долину.

Поширюйте

наш часопис!

Господарські поради.

Господарі! Весна йде!

Весна йде і господар мусить добре подумати над тим, як розложити роботу, щоби все зробити в час і добре.

Треба підготувати до весняної праці і тварин і знаряддя. З весною буде багато роботи кінями, тому треба їх уже від тепер краще годувати, щоби вони набирали сили. Треба коні перекувати, бо зимові підкови вже не годяться; даймо їм лекші літні підкови. Пригляньмося, як виглядають плуг, борони, рала (культиватори), чи є в нас все потрібне, щоби обробити поле і городи. Направмо, що попустилося, вичистім і приготуєм, щоби потім мати все під рукою.

В полі треба в березні, як земля присохне, боронувати зорані в осені ниви, а обробляти їх під посів тільки ралами (культиваторами), а ніколи плугами. Через боронування зораних в осені нив задержує земля вогкість, що дуже важне для її видатности.

Треба приготувати посівне зерно на яре збіжа, по змозі ще раз перечистити та зладити до сіяння. Коли пізніше будете його висівати — не забудьте байцувати (протруювати), щоби на збіже не кидалися хориби. В березні треба розкрити ями з бараболями (бульбою), їх перебрати, вибрати і відставити окремо на садження, а окремо для себе до їди і для тварин. Так само розкрити кіпці і перебрати пашні буряки та городовину (моркву, петрушку і т. д.)

В саді треба упорядити дерева, погноїти розрідженою гноївкою. Треба скроплювати їх бордоською течю та оwinути липкими пасами для ловлення насікомих і шкідників. Треба садити нові щепи дерев і кущів, закладати нові садки.

Обробити добре городи, сіяти моркву, петрушку, горох, мак, садити вчасні відміни бараболі. Висіяти розсаду цибулі, помідорів, капусти.

Вичистити і побілити стайню і хлів. Становити коров і крити льох. Дбати, щоби худоба відживлялася добре та щоби здорова і сильна вийшла потім на зелену пашу.

А щоби більше про господарку навчитися, то треба читати двотижневий господарський, ілюстрований часопис „Сільський Господар“ (Львів, вул. Зіморовича 20), що коштує на рік 8.— зол., але як збереться з одного села десять передплатників і разом вишлють передплату, то тоді вона виносить тільки 3.— зол. на рік. Дешевше бути не може, а навчить вас багато.

Друк. „Бібльос“, Львів, Японська 7. Тел. 14-78.

Наш Христос Наша Зина

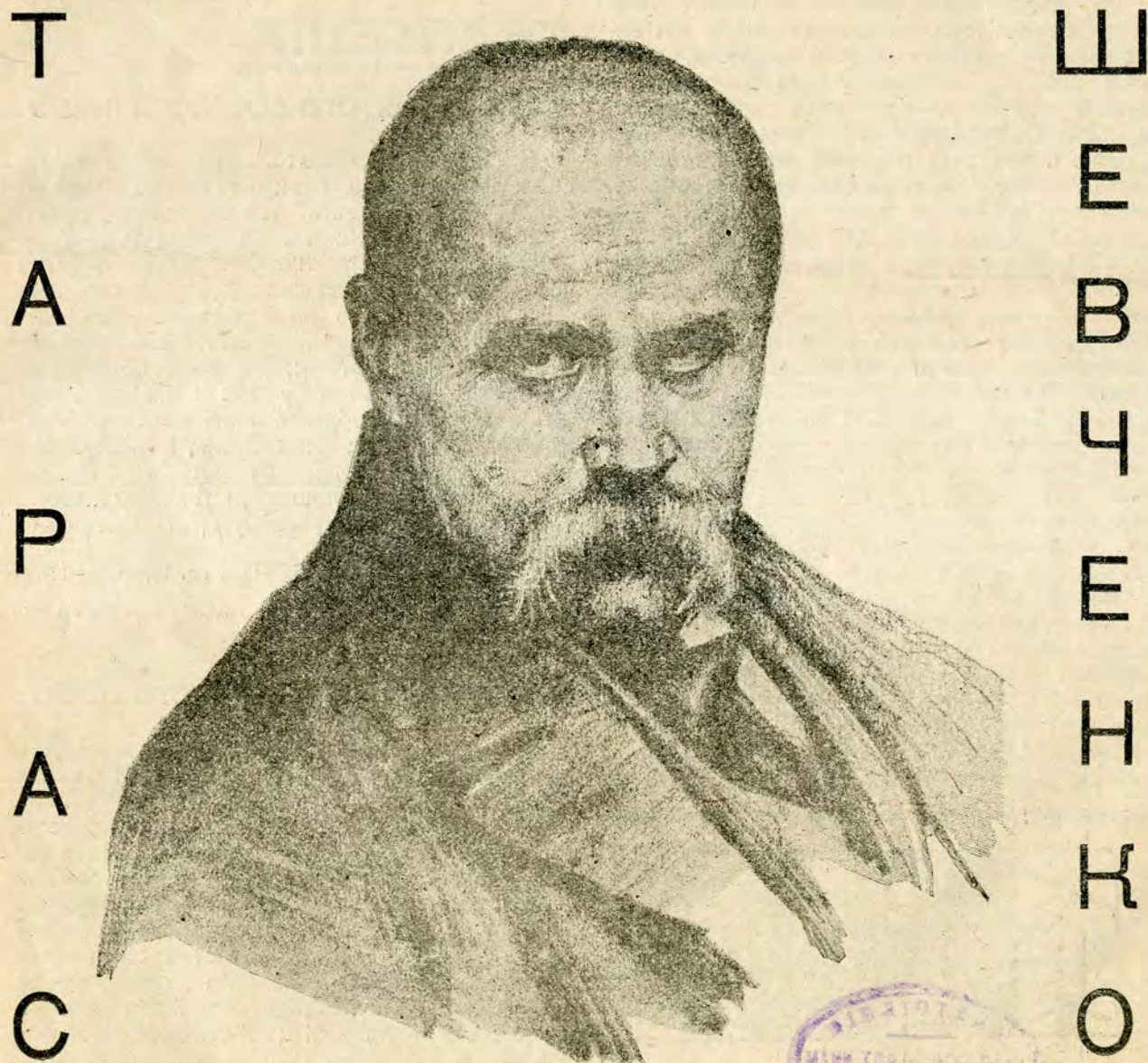

БЕЗПЛАТНИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ ДОДАТОК ДО „М Е Т И“
ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНОГО І МОРАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН

Л Ъ В І В

т. 5.

12. БЕРЕЗНЯ 1933.

Спорохнавіле дерево.

Кожний безбожник мусить стати самолюбом. Але, що гірше, безбожник мусить дійти до того, що не признаватиме ніякого закону. В ньому затратиться почуття та поняття закону. Кожний безбожник мусить стати беззаконником. Може часом поступати так, як Божий чи природний закон приписує, однак зробить це хіба тільки зі страху перед карою-криміналом, або не захоче уходити перед людьми за чудовище. Бож чудовищем треба назвати чоловіка, що у своєму поступуванні не вязється ніяким законом. Може ще вязатися страхом перед карою, може вязатися людськими оглядами, але в його душі, в його житті вже нема того, що в чоловіці найцінніше: обов'язку, почуття того що треба, що належить, що є Божим або природним законом.

До чогож такий чоловік подібний? Хіба до спорохнавілого дерева. На зовні він видається ніби людиною; можна подумати, в людській громаді до чогось придатною. Та поглянь у середину,—а знайдеш саме порохно, до нічого непридатне. Бо ось: повір йому гроші, щоби тобі щось купив, за тебе заплатив, тощо. Як тільки без встиду зможе, ошукає, обкраде; а скажи йому, що злодій, то ще й образиться. Дай такому голос на громадського радного, на війта, то гарно буде виглядати та громадська господарка! Добре він послужить громаді, довгі літа попам'ятають його службу, його війтівство! Хай такий беззаконник — не дай то Боже! — стане лікарем. Незавидна доля тих хорих, що попадуть під його опіку. Або хай стане суддею! Цей справу поведе певно не після закона і справедливости. Такого чоловіка небезпечно мати й за сусіда, а коли їдеш залізницею, то краще коло нього й не сідай! Такого як прийшлося би в лісі стрінати, — краще далеко перед ним утікати!

Колиб можна справу так уладити, щоби його відділити від усіх людей і нічого ніколи йому ані не доручувати, ані не дозволяти, щоби хтонебудь з ним мав якунебудь справу, то варту йому і їсти дати й одити й хату для нього осібно поставити, але очевидно за кратами. Він буде коштувати, що правда, громаду немалі гроші, однак проте краще

так, ніж він мав би спокійно й свobodно поміж людьми ходити. Бо щож зробити зі спорохнавілим деревом? Якщо воно так спорохнавіло, що його можнаб ужити на губку до запалення люльки, то ще пів біди. Але якщо воно й на губку не придатне? Бери його чи зпереду чи ззаду, ставляй як лише хочеш, бери його за підвалину, або за дошку, спробуй з нього хоч би люшню зробити — для нікого й до нічого. До нічого деревина до дна спорохнавіла! До нічого людина до глибин душі гріхом пережерта, безбожна, ніяких законів, ні Божих ні людських не відчуваюча!

ЄВАНГЕЛІЯ

2. НЕДІЛЯ СЯТОГО ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

Я є дверми: коли хто через мене ввійде, спасеться, і ввійде і вийде і пашу знайде. Злодій не приходить, тільки щоби красти і убивати й погубляти. Я прийшов, щоби життя мали і надто мали. Я пастир добрий; пастир добрий кладе свою душу за свої вівці; а наємник, і хто не є пастирем, для котрого вівці не є свої, бачить, що йде вовк і покидає вівці і втікає; а вовк пориває їх і розганяє. А наємник утікає і не дбає про вівці. Я пастир добрий і знаю мої, і мої знають мене. Як знає мене Отець, і я знаю Вітця, і свою душу кладу за вівці. І інші вівці маю, що не із цієї кошари, і ті маю привести, і могого голосу слухатимуть, і буде одно стадо і один пастир.

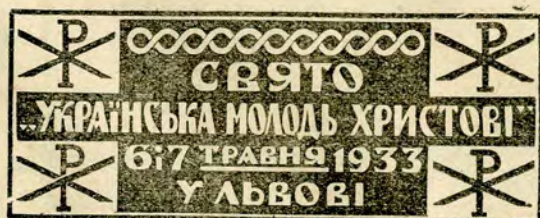
(Йоан гл. 10, ст. 9—16).

Примітка: Євангеліє Марка подано в попередньому числі.

3. НЕДІЛЯ СЯТОГО ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

І покликавши нарід зі своїми учениками, сказав їм: коли хто хоче за мною йти, нехай відречеться себе і візьме свій хрест і за мною йде. Бо хто хоче свою душу спасти, погубить її, а хто погубить свою душу задля мене й Євангелія, спасе її. Бо що за хосен для чоловіка позискати увесь світ, а занепастити свою душу? Або що дасть чоловік в заміну за свою душу? Бо хто постидається мене і моїх слів у цім чужоложнім і грішнім роді, і Син Чоловічий постидається його, як прийде в славі свого Вітця зі святими ангелами.

(Марко гл. 8, ст. 34—38).

Поклін Пророкові України.

...Він вийшов з під убогої сільської стріхи, як один з українських міліонів. Вийшов мужицьким сином, кріпаком — таким, як усі невольничі діти України.

Одним тільки відріжнив і відзначив Його Бог між Його братами: дав Йому душу народнього Велита, душу Пророка — і пророче слово.

Малим хлопцем дивився у віконце убогої батьківської хатини, — але бачив з нього не тільки клаптик своєї загороди, бачив цілу українську землю.

Молодим хлопцем відчув на собі кріпацьку неволю, неволю, — але відчув і зрозумів її не тільки, як свою кривду, а — кривду й неволю цілого свого народу.

Своїми ясними очима ввидів жахливе вороже беззаконня, але очей своїх на нього не закрив, не залякався, не упокорився, а кинув тому беззаконню рішучий визов — визов боротьби за правду і волю.

Він став Пророком, а Його оружжам було слово, пісня. Хтож з Українців не знає жерела народньої сили — Кобзаря?

Як правдивий син Неньки України, вірний прадідівській вірі, глибоко релігійний — кинув грімкий клич своїм братам: „Борітеся, поборете! Вам Бог помагає: За вас сила, за вас воля і правда святая!“ Тим кличем розбудив приспаний, закріпощений український народ, тою могутньою піснею кинув його на поле боротьби за народні і громадянські права. І загорілася та боротьба силою Шевченкового духа, — загорілася аж по сьогодні й горіти мусить, бо „Господь любить свої люде, любить, не оставить“, тільки Він „дожидає, поки правда перед ними встане“.

Сам же Шевченко за свою пісню боєву пішов на заслання, в неволю, в російську каторгу. Так, як і тепер Його брати ідуть... Тільки каторгу тую він видержав, вернувся знову на свою любов Україну і вмер — задивлений у сяйво ясного сходячого сонця — розкріпощення українського люду, як Мойсей на границі обіцяної землі, як батько на руках сильних уже, забезпечених дітей. Його-ж духові діти і браття, всі українські покоління пішли в дальшу дорогу і йдуть до сьогодні і добувають обіцяну землю. А тому, що Шевченко родився і вмер у місяці березні, кожного року в тому місяці вся Україна складає Йому, своєму Пророкові, — поклін.

Який жеж поклін цього року зложити Йому? Нехай тим поклоном буде присяга Йому — Шевченкові від кожного Українця так жити і так умірати, щоби на наших пам'ятниках могли майбутні покоління виписати оті слова Його пророчої пісні:

„Хвала вам, душі молодії,
„Хвала вам, лицарі святії,
„Во віки, віки похвала!...

о. Р. Чайковський.

Дорога до Воскресення.

Неділя сиропустна.

(Н) Переходовим сирним тижнем і сиропустною неділею кінчиться приготування до Великого Посту.

Коли вже армія готова стоїть до бою, вожд, знаючи, що слова лише побуджують, а приміри притягають, ставляє перед очима армії образи давних славних героїв! кличе своїх воїнів до їх наслідування, до великих діл і посвяти. Так само робить Церква. У сиропустну суботу ставляє перед очі вірних до наслідування всіх у пощенню прославлених мужів і жінок, які головню через пости стали святими. Церква кличе до добрих діл, пригадуючи, що піст, добре зрозумілий є дуже сильним оружжям проти діавола і його злоби. Однак під постом треба не лише розуміти практику стримуватися в означені дні від мяса, але також, що треба наложити піст на свій язик, на очі, на свою злість й інші пристрасти та здалека від злих діл треба творити як найбільше добрих діл милосердя. Постили великі святі, постив для приміру сам Ісус Христос через 40 днів, не біймося постити і ми! Навпаки, стрічаймо весело цей час. Бо це виходить з Євангелія неділі сиропустної. Воно каже, що Ісус Христос, навчивши учеників молитви „Отче наш“... підвреслює одно прохання цієї молитви „Прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим“... Далі додає: „Бо коли відпустите людям їх провини, відпустить і вам Отець ваш небесний, а коли не відпустите людям, то й ваш Отець не відпустить вам ваших провин. Колиж постите, не будьте, як лицеміри сумними, бо вони опоганюють свої лица, щоби показатися людям, що постять. Істинно говорю вам, що вони отримають свою надгороду. А ти, коли постиш, намасти твою голову і вмий твоє лице, щоби не люди бачили тебе, коли постиш, а твій Отець, що в тайні бачить, заплатить тобі“. (Мт. 6, 14—18). Отже бачимо, що піст це свято.

У богослуженнях сиропустного тижня Церква оплакує упадок наших прародичів і з ними цілого людства та наше власне. Не постили Адам і Ева, їли це, що було заказане, упали і за кару стратили рай, де їм було добре. Вони дістали на мешкання землю, де в поті чола мусіли їсти свій хліб і покутувати за один непослух літами... Для нас це є не лише пригадкою справедливих Божих судів, але передовсім причиною до покути, посту і жалю за гріхи. Бідний, жалю гідний є упавший чоловік! Дух його пригноблений кличе: Ох, цей упадок! Обдертий, голий сидить сам під брамою раю, голодний і серед небезпек світу. Опущений думає про достатки втраченого раю і приязнь з Богом... Остає йому лише надія на Боже милосердя і тому молиться: „Милостивий, помилуй мя упавшого!“

Вслід за покликами Евангелія всі повинні прощати собі обиди, так як це практикується ще по наших селах між старшими перед св. Причастієм. Це щось прекрасного! Розпятий молився на кресті: „Отче, прости їм, вони не знають, що роблять“...

Вечірня в сиропустну неділю є вже постанна, з поклонами. В прокимені після „Світе тихий“ співаємо: „Не отврати лица Твого от отрока Твого“... Добрий настрій і покаання починається покірною молитвою Божих дітей до свого предоброго Отця.

Піст.

(Н) У перших християн був Великий Піст у дуже глибокому пошануванні. Вони їли лише пісну поживу і то лише стільки, скільки було доконечно потрібно до підтримання життя, здоровля та сил для щоденних занять і добрих діл.

Закон посту завела Церква тому, що Вона бажає своїм вірним спасення душі. Піст є для всіх, що дійсно хочуть і стараються спасти свою душу, великим учителем і одночасно великим помічником. Піст учить наглядно, що для тілесного здоровля не треба так багато, як деякі думають, а саме, що для здоровля не лише не потрібне, але й шкідливе курення, напитки, всякого роду приправи та ласощі, шумні забави чи вишукані строї. Піст указує, що здоровля залежить не від вишуканих і гострих страв, лише від простих і то в міру. Це потвердить також кожний лікар, який приписує для здоровля безалькогольні напитки, прості страви та повздержання від курення. Одіння повинно бути не дороге і виставне, лише тепле і чисте. Окрім цього піст показує кожному всі його важніші гріхи, промахи і занедбання, все до чого непотрібно прилягло його серце, все, що тягне його до коштовних і часто грішних розривок, а відтягає від правильного життя і правдивого щастя. Піст є також великим помічником до спасення душі. Менше їсти і не те, чого може хочеться, робить людину покірливою і відбирає тілу сили домагатися буйного та богопротивного життя. Не дайте твердині їсти, піддається. До того піст робить нас спосібними до молитви і думання про Бога і Божі справи. Душа підноситься від земських привязань до небесних. Загалом піст є сильним середником приготування до всіх великих і спасенних діл. Все і всюди розумні і побожні люди цього досвідчають і признають це. Святі всі постили і радили постити. Великих людей великі діла вимагають все посту, дієти і умірковання. Послухаймо і ми голосу Матери Церкви, ввійдім весело і охоче в сенс посту, а не пожалуємо! Тіло, а передовсім душа на цьому лише скористає.

Велике свято Української Молоді.

(рід) Христовий Намісник у Своїому Різдва-ному слові до народів цілого світа оголосив з нагоди 1900-ліття Христових Мук „Святий Рік“, що триватиме від 2. квітня 1933 до 2. квітня 1934. На радісну вістку про проголошення ювілейного року пішли по цілому християнсько-католицькому світі гарячі приготування, щоби гідно відсвяткувати цю велику річницю смерті Спасителя.

Щоби й нам, Українцям не залишитися позаду в так важній хвилі католицької Церкви, задумано влаштувати з цієї нагоди велике свято української католицької молоді. Це свято, що має пройти під кличем „Українська Молодь Христові“, відбудеться у Львові 6. і 7. травня ц. р. Буде це зїзд української молоді зі всіх, і найдалших закутин нашого краю до столиці західньо-української землі. Свято це має бути нашою релігійною і національною маніфестацією. Ми маємо в цих днях доказати, що всі як один стоїмо під прапором Христа, а також, що в душі Христової науки хочемо жити й працювати для добра народу. Ми, Українці, що живемо на границі двох світів — християнського й большевицького, що приносимо рівночасно найбільші жертви в тій затяжній боротьбі двох світоглядів — мусимо в днях свята „Українська Молодь Христові“ набрати сили й охоти до дальшої й то побідної — боротьби за наші релігійні й національні ідеали. Мусимо в часі „Святого Року“, а передовсім в днях ювілейного свята засталити свої серця в гарячій любові до правди, яку приніс на землю і за яку віддав своє життя на Хресті — Спаситель людського роду. Ми, молоді, надія нашого поневоленого народу, мусимо відродитися в тому часі, мусимо стати правдивими, а не лише паперовими християнами! Бо щойно тоді, як до глибин нашої душі переймемося високими Христовими ідеалами, зможемо з користю працювати на добро нашої Церкви й нашого народу!

Щоби дати змогу всій, нашій молоді взяти активну участь у звеличанню Христа — Спасителя в часі „Святого Року“, відбудуться, крім краєвого свята у Львові, тиждень пізніше подібні свята по всіх наших парохіях.

Кому дорогий український народ і його свята Церква, цей доложить усіх зусиль, щоби ювілейне свято „Українська Молодь Христові“ випало, як найвеличавіше!

6. і 7. травня Свято:

„Українська Молодь

Христові“

ЛИСТИ З УКРАЇНИ.

Горляють большевики і їх прихвостні, що комунізм принесе Україні „рай на землі“. Як дотепер, то замість раю — бачимо там лише пекло. Найкраще про це свідчать листи людей, які мають нещастя жити на радянській Україні. Подаємо тут кілька уривків з листа сина, який живе в большевії, до матери. Знаємо, що це не є ніякі видумки, лише дійсні листи дійсної людини!

Лист з 1. I. 1933.

...„В листі скаржитеся, що у вас погано, но мамо, уявіть собі, що ви робилиб на моїм місці; тепер платня моя в місяць 325 р. і сьогодні вже 1.1., а за листопад не одержав ні копійки, чогось стали платити з великим запізненням (не тільки мені одному), і якби вам прийшлося заплатити за 1 пуд картофель 40 руб., 1 бутылку молока 2 руб., 2 kg. хліба, якого мабуть ви у себе дома не їлиб, 15 руб, 1 kg. цукру 10 руб. і т. д. Шлемо вам поздоровлення з святками (бо для нас це не існує тепер).

Лист з 18. I. 1933.

...„Як живемо не питаєте, стан критичний, святки ваші з моїми не зрівняєш, бо кутя у нас на ділі була „голодна“. Робітник, який живе з своєї праці, не одержав платні за XI. і XII. місяць до сьогодні, 18. I. І то при такій доріжні, як солонина 100 грамів 5 руб. = 20 зл., або шклянка фасолі 2 руб. = 8 зл., а пироги зварити, як це ви часто робите, то мабуть і за 60 зл. не зваріш!“

Лист з 11. II. 1933.

...„Тепер не можна посилати сюди харчових пакунків, а взамін за них „Торгсин“ одержує чужоземні гроші, сповіщає мене, що прибули та видає бони, за які в його крамниці можна купити по ціні золотої валюти 1 пуд (16 kg.) білої муки за 4 рублі. На ринку те саме коштує 250 тих рублів, які ми одержуємо за працю і яких „Торгсин“ не приймає... Піддержіть мене в трудний час, бо ще не знаєте, що таке піти на роботу не ївши нічого, та без хліба“.

Велика річниця.

Цього року припадає 1100-літня річниця прийняття християнства на Словаччині. Словаки приготувляються до святкового обходу цього великого ювілею. Подібний ювілей святкуватимуть Українці за 55 літ, а саме 1000-ліття заведення християнства на українських землях (рр. 988—1988).

Нам треба діл! Нам треба праці!

Наче якийсь демон переслідує нас усіх брак єдності, брак організації. Від початків історії аж до нинішніх часів тягнеться чорною ниткою в нашому життю роздор. Недостача єдності вже в княжих часах підірвала основи державного життя нашого народу. А потім напр. і гетьман Мазепа теж нарікає на брак єдності в народі.

І то не лише на народнім полі нема єдності, але навіть і на релігійнім. Підривають цю єдність — Каїнові діти, різні баптисти, адвентисти, анабаптисти, квекри і т. п. Далі всякі соціалісти, радикали, селяри хочуть цілком здеморалізувати народ, позбавити його здорової орієнтації та завести в кайдани большевизму.

Щоби рятувати народ від ще гіршої руїни, наш Владика Експ. Митрополит Шептицький оснував УКС. Нині ми самі повинні зрозуміти, як дуже потрібна і хосенна ця організація для Українців. Треба всіх сил докладати, щоби ідея Українського Католицького Союзу поширювалася та здобувала щораз більше значіння в прилюдному життю. В першій мірі треба старатися добре і сильно зорганізувати УКС на місцях т. з. в громадах, і цю організацію вести так, щоби вона була дійсно жива, діяльна. До того мають служити в першу чергу виклади і дискусійні сходи, на яких треба обговорювати важні питання релігійного та національного життя. Не думайте, що сам лише запис до УКС-а вже зорганізував громадин. Ні, треба крім того праці, і ще раз праці!

Обовязком Місцевих Рад УКС-а є улаштувати щонайменше раз в місяць сходи всіх членів УКС даної місцевости. На тих сходинах повинен відбутися відповідний виклад, котрий освідомлював би членів УКС про їх обовязки. На викладача треба просити або свого о. пароха або такого інтелігента, котрому о. парох може доручити працю серед народу в католицькому дусі.

Виринає ще питання, де такий виклад уладити? Отже в церковнім домі, в читальні, а якщо нема ні одного ні другого, — треба тимчасово винаймати десь в селі відповідну хату на домівку для УКС і там сходитися. Рівночасно кожна Місцева Рада повинна розпочати старання, щоби в якнайкоротшому часі в громаді станув окремий „Католицький Дім“.

В парі з релігійним та організаційним освідомлюванням членів УКС мусить іти виховання в дусі національної солідарности.

Напр. часто бачимо сумне явище, що селяни не хочуть підтримувати своєї рідної кооперації. Треба отже в тім напрямі працювати, щоби всі купували в своїх кооперативах та щоби члени УКС вповні опанували цю ділянку сільського організаційного життя.

Вкінці треба всіми силами старатися якнайбільше поширити по селах католицькі

часописи. „Мета“, популярний часопис „Христос наша Сила“, „Неділя“ і ін. — оце є часописи, котрі повинні бути в хаті кожного свідомого Українця-католика. Треба тільки охоти щиро зайнятися поширенням доброї газети, а побачите скоро гарні успіхи.

Скаже хто може, що на селі нема кому читати часописи. Але напр. в селі Страдчу ще рік тому ніхто не читав ані „Мети“ ані „Неділі“. А нині, кожної неділі розкуплюють люди під церквою 10 примірників „Неділі“ і 10 „Мети“. Попробуйте і в себе, а побачите, що при добрій волі можна все зробити.

Візьмімся, отже до щирої праці! Починаймо самі від себе! Вишколюймося в УКС на карних громадян католиків! Не задовольймося тільки переведенням вибору місцевої чи окружної Ради УКС! Не зражуймося різними труднощами, поборюймо їх, кріпимся, бо „Христос наша сила!“

Цікаві дрібнички.

Патріотизм і карність японських жовнірів. Японська релігія вчить, що душа жовніра, який погіб на полі боротьби, переходить негайно до неба, де жде її вічне щастя. І в це Японці вірують фанатично. Віра ця робить з японських воєнків справжніх героїв, яким смерть від куль ворога цілковито байдужа. Годиться згадати, що в Японії серед мужчин нервові хвороби є зовсім невідомі і що хірургічні операції відбуваються там майже завжди без знечулюючих середників.

З другого боку Японець має розвинене у дуже високому ступні почуття карности. Сліпо слухає приказу і це позбавляє його нераз ініціативи. Відомий н. пр. випадок, що підчас жахливого землетрусу в 1923. р., коли вулиці Йокогами устелені були трупами і вмираючими, а лікарі працювали день і ніч серед звалищ і руїн, місцевий військовий відділ відбував у точно устійнених годинах вправи на прилюдній площі, згідно з регуляміном. Коли лікарі звернулися до відділу з проханням о допомогу, командант відділу погодився віддати жовнірів до ратункової праці що тільки тоді, коли направлено телефонічнй потуження і він одержав від своєї влади на це спеціальний дозвіл з Токіо... Як ржнимся від Японців ми, Українці, де в нас кожний сам собі пан і отаман...

Принагідна проповідь. Американські часописи оповідають, що недавно один пастор у Пітсбургу їхав сам автом відлюдною околицею. Нараз мусів своє авто стримати, бо дорогу затарасувало якесь інше зіпсоване авто. Показалося, що перешкода була парочна: це бандити в той спосіб заступили йому дорогу. Рад-нерад мусів пастор під загрозою револьверів віддати бандитам гроші, годинник і власне авто. Грабіжники забиралися до від'їзду, аж пасторові прийшло на думку, сказати до них проповідь. Бандити погодилися глумливо на цю пропозицію. Однак пастор показався таким краснорічним і переконуючим, що порушив серця бандитів. Вони віддали йому годинник і авто. Грошей не віддали таки, оправдуючися, що теперішні важкі часи примушують їх задержати готівку...

Роботящість Уоллеса. Відомий творець сензаційних романів Уоллес визначався незвичайною роботящістю і легкістю творення. Під тим оглядом був рекордовим, як сам Уоллес оповідає, день 22 січня 1924. Тоді Уоллес встав о год. 4 рано і сів до праці о 5-йй. Коли після 20 годин праці положився о 1-йй в ночі спати, то мав готові до друку дві короткі повісти, дві новели і дві газетарські статті.

Крім цього він мав ще впродовж тих 20-и годин бути на театральній пробі своєї штуки і на бенкеті. „Однак цього рекорду“ — каже він — „не треба надто високо ставити тому, що обі ці повісти я мав уже в голові зовсім готові. При тому мене інтересувала їхня тема так, що міг я диктувати 1200 слів на 20 минут!“

Жертви руху великого міста. Згідно зі статистикою дирекції поліції було в Парижі в 1932 р. смертельних випадків наслідком вуличного руху аж 455. Цікаво знати від чого згинуло стільки людей. Ось таксівки спричинили 45 смертельних випадків, приватні авта 175, звичайні тягарові вози 132, під колами мотоциклів згинуло 30 осіб, автобусів 18, фяків 14, пиклїсти спричинили смерть 10 осіб. Окрім цього та статистика вказала, що число смертельних випадків було найбільше по полудні, а найменше після півночі і над раном.

Чудо яйця.

Кожний, що їсть яйце, навіть не здає собі справи з того, що їсть чудо. В середині цієї тоненької, правильної шкаралупи міститься питання, що до нині є нерозв'язане, хоч від Адама всі філософи і вчені над цим думали. Узброєні у всякі машини, мікроскопи, ваги і все знання хемії вони пробували, важили і робили всякі досвіди, однак не могли здобути цієї цитаделі, що є під шкаралупою яйця. Професор Покорни може пояснити нам, з чого зложений є білок, кілька там є вугля, нітрогену і водня і яка є різниця поміж активним та пасивним білком, але він не може сказати, чому з одного яйця по трьох тижнях сидження на них квоки, виходить курочка, а з другого когутик. Залишіть срібну ложочку в яйці на годину, а вона покриється верствою сірки. Що там в яйці робить сірка? Є це чудесне приготування на кости малого сотворіння, будучої курки. Є там у цьому малому світі, в яйці і фосфор, а водень, що заходить порами шкаралупи з повітря, лучиться з фосфором. Ця сполука розкладає шкаралупу і з неї формуються кости, добрі і сильні кости курчатка, ослаблюючи рівночасно стіни яйця. Вони лукають і з цього криміналу виходить живе сотворіння. Ось чудо яйця, якого досі ніхто не збагнув і не збагне!

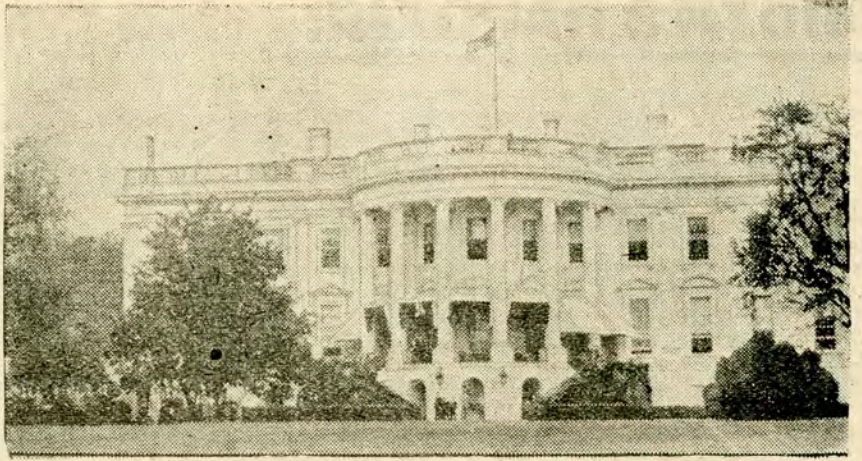
Збірка на фонд „Нещасної Матері“.

На братській Службі Божій жінок у Глинянах-Заставо 17. лютого ц. р. зібрано 450 зол. на фонд „Нещасної Матері“. Зібрані гроші зложено в адміністрації часопису „Христос Наша Сила“.

Поширюйте

наш часопис!

БІЛИЙ ДІМ

Резиденція президентів Зєдинєних Дєржав Північної Америки.

Що діється в світі.

В Німеччині дійшов недавно до влади Адольф Гітлер, вождь „гакенкрайцєрів“, а разом з ним прийшли цікаві події в державі. Гітлерові прихильники хотять відсунути від влади всі інші партії. Головний наступ розпочали вони проти комуністів і соціалістів.

Після цілого ряду заворушень, дійшло недавно до великої пожежі будинку німецького парламенту в Берліні. Підпалили цей величавий будинок мабуть комуністи. У відповідь на те німецький уряд, якого головою є Гітлер, розпочав ще гострішу нагітку на своїх противників, а президент Німеччини Гінденбург видав винятковий закон про оборону німецького народу проти большевизму.

Тимчасом наближався в Німеччині день виборів до німецького парламенту і до пруського сойму. Після горячкової підготовки, ці вибори відбулися минулої неділі — і Гітлер в них побідив. Його партія, разом з деякими іншими близькими групами, одержала більшість у парламенті, так що тепер гітлерівці почнуть вже напівваду правити цілою державою. Незадовго зійдеться новий парламент на засідання. Тому, що його будинок згорів, будуть посли радити не в Берліні, лише в поближкій місцевості Потсдамі. Гітлер має намір скоро перевести зміни в німецькій конституції, які обмежать силу парламенту і дадуть більшу владу в руки президентові і канцлерові.

Японці тепер завзято ворогують з китайським народом. Вони хотять використати неспорядки, які вже від ряду літ панують у китайській державі — і крок за кроком здобувають силою від Китайців щораз більші впливи на Далекому Сході. І так для ослаблення Китаю вони встановили окрему манджурську державу, в якій настановили верховодами не китайських, лише японських прихильників. А тепер разом з цією новою Манджурією завзялися відібрати Китайцям великий край, що називається Джеголь. І ось саме пишуть газети, що японська армія вже заняла столицю того краю та вигнала Китайців геть, у глибину Китаю. Хоч Союз Народів у Женеві і протестував проти насильства, яке творять між Китайцями Японці — ці останні нічого собі не роблять з погроз дипломатів і спокійно далі воюють з Китаєм.

Крім того в південній Америці теж товчуться між собою різні народи, як от Перу з Колумбією, Парагвай з Больвією — так що в нинішніх, нібито „мирних“ часах маємо на світі в дійсності кілька воєн.

Японці мали недавно, крім воєнного лихоліття ще й страшну катастрофу: земля почала трясатися

ім під поганами, і жертвою того землетрусу впали тисячі людей. Багато міст і сіл зовсім повалилося, погоріло, а цілі країни позаливало море. Знищення страшенне.

В Америці перебрав минулого тижня владу новий президент Зєдинєних Дєржав Рузвельт. Прийшлося йому починати своє правління серед дуже важких обставин: бо саме захиталися підстави американської банкової господарки, і долар почав сильно падати. Але все таки Америка має у себе стільки золота, що мабуть не збанкрутує.

75-літній ювілей чудесної появи Божої Матери в Люрдах.

11. лютого ц. р. минуло 75 літ від часу, як у місцевості Люрд у Франції появилася перший раз Божя Мати. Після цього поява Прч. Діви повторилась ще 17 разів. Від цього часу Люрд, де відбуваються безперервно чудесні uzдоровлення з ріжних, і то найтяжчих недуг — стало місцем славних паломництв людей з цілого світу. Таке паломництво відбули також Українці в 1929 р. Цього-річний ювілей чудесної появи Божої Матери в Люрдах, що сходиться зі Святим Роком, буде дуже торжественний.

Коли буде так у нас?

В одному польському, католицькому часописі знаходимо статистику преси релігійного змісту в одній польській парохії. З неї довідуємося, що парохія, яка має 4000 душ, передплачує 480 часописів релігійного змісту, так що майже на кожних 8 душ припадає один часопис. А як представляється справа під цим оглядом у нас? Підсумки виходять таки дуже на нашу некористь. А вже найвищий час, щоби в кожній українській хаті був добрий часопис. Тому передплачайте всі як один добрий і таний часопис „Христос наша Сила“!

ВІСТІ З ПАРОХІЙ.

(У цій рубриці редакція містить і міститиме надалі вісті з тих парохій, які поширюють у себе що найменше по 100 примірників часопису „Христос наша Сила“).

ПАРОХІЯ БЕРЕЖАНИ. Клич „Церкви купують світло лише у своїй фабриці свічок“ знайшов послух серед церковних брацтв у Бережанах уперше минулих Різдвяних Свят. П. Ірина Павлів закупила в фабриці Котельського і С-ка у Львові для жіночого Брацтва св. Тройці 150 білих свічок, п. Марія Рижевська для Брацтва св. Йосафата 60 білих свічок, п. Зоя Стефанович для Брацтва дівочого 40 кремових свічок, п. Павлина Марусевич для Брацтва Н. Сергія Христового 40 кремових свічок і п. Брославський для Брацтва молодців 30 жовтих свічок. Фабрика гарно вивязалася з того першого замовлення — Брацтва були з якості світла вдоволені. Мужське брацтво виливає рікочно власні гарні воскові свічки.

22. II припадала перша річниця смерті заслуженого провізора церковного бл. п. Антона Ралька, купця в Бережанах. В повоевних літах бл. п. Антін Ралько поміг тодішньому пароху о. крил. Т. Кордубі збирати жертви на закупку нових дзвонів, та відновити і направити знищену воєнними діями Бережанську парохіальну Церкву. З вдячності за заслуги бл. п. Ралька відправив за Його душу о. парох Е. Бачинський у річницю смерті Службу Богу.

До Бережан приїхав в січні на посаду гімназійний катехита о. Др. Ф. Побігущка з Золочева. Парохіяни Бережан надіються, що о. Др. П. зорганізує у нас церковний хор, бо цього в Бережанах бракує. На разі о. Др. П. обняв директену хору бережанського Бояна.

ПАРОХІЯ РОГАТИН. Місцевий УКС дав в 1932. р. 22 виклади для членів і нечленів.

Кружок греко-кат. робітниць „Будучність“ під покров. П. Діви заложено у вересні 1932 р. Сходина кожної неділі і свята по вечірні з викладами. Є курс неграмотних — веде п. Зеня Потапчик.

Сходини УКС-а. Дня 21. лютого ц. р. в салі укр. каси відбувся виклад п. В. Кузьмовича для місцевої інтелігенції і мішан. Тема викладу: „Ідеологія УКС-а та різниці між катол. Акцією УКС-ом“. Учасників понад 200. Виклад дуже подобався. Була дискусія. Загальне бажання як найчастіше улагоджувати такі сходини.

Молодь Христові. Вибрано комітети А) х л о п ц і в: 1) Окрепкий Василь, 2) Смеркло В., 3) Дзера Никола. 4) Нагірник Степан, 5) Харш Прокіп; Б) д і в ч а т: 1) Дзера Павлина, 2) Ошитко Анна, 3) Дзялька Катерина, 4) Покришка Катерина, 5) Андрейців Марія.

Реколекції: для парохії 3—7 квітня і для учнів держ. польс. гімн. 27—30 березня; для учнів прив. укр. гімн., малої Семинарії, прив. нар. школи 3—7 квітня; для учнів нар. школи держ. 10—12 квітня.

ПАРОХІЯ СТРИЙ. Релігійне життя в Стрию плыве повним руслом.

В неділі і свята є для обслуговування парохіян три читані Сл. Божі, о год. 7:30, 8:15 і 9, і четверта співа-на о год. 10.

На другу і третю Сл. Божу, о год. 8:15 і 9, приходить також шкільна молодь стрийських шкіл та співає на хорах церковні пісні. На Сл. Божій о год. 8:15 співає хор учениць Семинара, Рідної Школи під орудою проф. М. Котовича, а о год. 9. хор учеників утравк. відділів І. держ. гімназії під управою проф. М. Козольського. Оба хори співають дуже гарно і тим підносять молитовний настрій вірних.

Від осені заведена в нашій церкві дуже хошена новість. Заходами управителя парохії, о. Височанського, згодилися місцеві оо. катехити давати духовні науки — екзорти для шкільної молоді в Церкві на читаній Сл. Божій о год. 8:15 і 9. через те

багато людей, які з різних причин користають лише з читаних Сл. Божих, мають також нагоду почути слово Боже. Тай науки для дітей, голошені в привності їх родичів — ділають сильніше і успішніше на молоді уми і серця. За це належиться о. управителю парохії і оо. катехитам вдячність і признання. На співаній Сл. Божій співає мішаний церковний хор під управою дяка О. Білинського. Співає гарно і постійно розвивається. Булоб побажання, щоб усі, що мають голос і охоту причинитися своїм співом до Слави Божої і торжественности нашого Богослуження, — скріпили цей хор своїми голосами. У способі відправи вечірні, яка правиться що неділі і свята о 4. год. поп. у нас також новість: заходом о. управителя видано вечірню особною відбиткою у шкільній правописі і тепер усі псалми і пісні на вечірні не співають самі дяки, але й присутні вірні. Перед ведуть дівчата, згуртовані в Тов. робітниць під Покровом Пречистої Діви Марії. Співає чимраз більше людей і з надя, що небавом співатиме ціла Церква. Кожної неділі і свята є на вечірній проповідь, а при кінці благословення Найсвятішими Тайнами. Від сиропустної неділі голосить о. управитель великопісні проповіді про Христові Страсти. Через те кожної вечірні церков битком набита.

У неділю, 26. II ц. р., по співаній Сл. Божій відбулося торжественне посвячення кімнати, призначеної на сходини і читальню для членів Брацтва св. О. Николая. Брак такої домівки, призначеної головню для робітників на сходини, на часописи, товариську гутірку та науку, давався досі в Стрию болючо відчувати. Побажатиб, щоб ця читальня стала релігійно-освітнім огнищем для нашого робітництва та скріпила їх привязання до рідної Церкви і Народу.

Відсотки і лихва.

Нині загально признане право побирати від капіталу відсотки не було все таке самозрозуміле, як у наших часах — і не знати, чи в майбутньому воно ще суттєво не зміниться. Бож відсотки — це власне незапрацьований, незароблений дохід — і в давніх часах далеко не всі признавали слушність побирання відсотків. Старинні Римляни, що правда, знали відсотки; але християнський світ довгі часи стояв на становищі, що побирання відсотків — це неморальне діло. Загально була признана засада, що „гріш не зроджує гроша“. Побирання відсотків було рівнозначне з лихвою. Собори Арлесський (314) і Нікейський (325. р.) строго заборонили священикам брати відсотки. Пізніше заборонив Папа Лев I. в р. 443. також вірним побирати проценти. В VIII. стол. загально була признана неморальність відсотків. По прикладі Церкви видавали подібні зарядження і світські володарі. Вже Карло Великий видав відповідну заборону відсотків. Вієнський Собор з 1314. р. рішив, що християнина не обовязують світські закони, які узнають відсотки. Щойно в XIV. стол. з оживленням новочасної торгівлі, проценти поволі знова вжилися і стали важним фактором торговельного і фінансового життя.

Наш Христос

Наша Життя

БЕЗПЛАТНИЙ, ПОПУЛЯРНИЙ ДОДАТОК ДО „М Е Т И“ ПРИСВЯЧЕНИЙ ПОГЛИБЛЕННЮ РЕЛІГІЙНО-МО-
РАЛЬНОГО І НАЦІОНАЛЬНОГО ЖИТТЯ СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ РОДИН.

Л Ъ В І В

7. 6.

26. БЕРЕЗНЯ 1933.

АНДРЕЙ, МИТРОПОЛИТ

Легенда.

Оповідать, що коли Ісус Христос ходив по світі, зайшов до одного села і став людям голосити Свою святу науку. Тій науці прислухувався й невірющий жид, що мав у селі прегарну хату, а при хаті великий сад з чудовими овочевими деревами. По науці Ісуса Христа приступив той багатий жид до Нього та став з Ним наче спорити. І то не так, і то не ясне й то інакше у житті.

На те сказав Ісус: принеси мені з твого саду овочі, а я тобі покажу, яке твоє життя та твій маєток. Жид, що любив чванитися дорогими й гарними овочами, побіг до хати і за хвилю кількох його служачих принесло у кошиках овочі з його саду: прегарні яблука, грушки, виноград — а так все те було гарне і приманчive, що здалека неначе запрошувало до їдження, неначе запевнювало рід-

О. НОВАКІВСЬКИЙ

СВЯТИЙ ЮР

кий й гарний смак. Ісус рукою показав на овочі і промовив до богача: „ось дивись“! Очі всіх звернулися на овочі й дивне диво! На поверхню овочів виступили плями, шкірка зморщилася, пожовкла, почорніла. Щось почало неначе рухатися, щось з під споду добуватися, отворилися дірки. З кожної дірки почали вилазити хроби, оден мерзенніший від другого. Гарний запах щез, з кошиків почав розноситися такий сморід, що й трупа пригадував: гниль. Власник саду глянув й очам не вірив, поблід, душу його стиснув незрозумілий якийсь страх. Сам, у власному тілі став відчувати якийсь внутрішній біль. Кости його стали неначе корчитися, жили напружуватися, мускули пухнути, шкіра надуватися. Йому видавалося, що й з ним самим почало робитися те саме, що з його гарними овочами. На вид такого чуда, люде поклакали, руки до Ісуса повітавали і стали кликати: „Ісусе, Сине Давидів, помилуй нас“. У серці багатого жида повстав гнів, він хотів простягати руки та дивиться: рука не може піднятися, це рука гниючого трупа. Христос звернувся до нього поглядом, у якому можна було вчитати й закид і осуд і любов, що гадаби рятувати й спасати — та сказав, показуючи на його тіло: „Такою твоя душа“, а показуючи на овочі: „таким твоє життя — таким твоє багатство“.

Серед народу счинилося чим раз більше зворушення. Одні підняли плач, другі так на-

лякалися, що не знали де дітися, інші що раз голосніше почали кричати: „Ісусе, Сине Давидів, помилуй нас“. У серці богача піднялася страшна внутрішня боротьба. Всі сили пекла піднялися проти благодати, що людську душу рятує. Однак перемогла благодать. Богач кинувся до ніг Ісуса: Спасителю, рятуй!“ Ісус казав винести зігнилі овочі, поблагословив богача, та uzдоровив його. Навернений безбожник роздав свій маєток убогим й став вірним прихильником Христа.

Кожна легенда має якусь глибшу думку. Якуж глибшу думку має наша легенда?

Вона пригадує нам, як виглядав би безбожник, коли б ми могли побачити те, що діється в нього в глибині душі, а що напевно бачить Господь Бог, Ангели і Святі. Навіть і звичайний чоловік, якщо він глядить на світ очима віри, може щось з того пізнати. Бо, хоч і духовний світ є перед матеріальними очима тіла закритий, хоч він очам тіла не видимий, то проте він стає видимий тому, хто привик дивитись на всьо очима віри.

Тому придивімся тими очима віри на свою душу, а побачимо в ній не одну пляму, не один гріх, може й давно забутий. Дивімся очима віри на наше оточення, а напевно не одно, на вид гарне і принадне, мов спій овоч, покаже своє дійсне надгниле і зіпсуте нутро...

— —

Дорога до Воскресення.

1. Неділя Вел. Посту.

(Н) Перша неділя по тижневій посту називається неділя православ'я — а назва ця походить від побіди над іконоборцями. В осьмій віці шаліла єресь нищення образів, що від неї терпіла Церква не менше, як від давніх Неронів і Діоклетіанів. Більше ніж сто літ збирали іконоборці образи, палили їх, — а тих, що їх почитали і боронили, — увязнювано і вбивано. Найважчі переслідування потерпіли тоді вірні під згрішуючим проводом царя Льва Ізаврійського.

Семий вселенський Собор осудив і відкинув єресь іконоборців, а повний спокій від єретиків дала Церкві щойно покірна, свята цариця Теодора, що випустила на волю всіх в'язнених за почитання образів, а сама зачала прикрашувати церкви іконами і їх почитати. Патріарх назначив на інтенцію навернення мужа цариці Теодори, єретика, тижневий піст для всіх від найстарших до наймолодших — і вони, постячи, молилися за него з любови до доброї цариці та вимолили його навернення. З радости уладили похід з іконами і на цю пам'ятку завели неділю правдивої віри з почитанням образів.

На Службі Божій читається Євангеліє про покликання апостолів (Ів. 1, зач. 5). Як

перших покликав Ісус на Своїх апостолів Андрія і Івана. Андрій зараз покликав до Ісуса свого брата Симона-Петра. Потім віззав Ісус до себе Филипа з Витсаїди над Геннезаретським озером — з того самого міста, де жили теж Андрій і Петро. Филип зараз призвав до Ісуса Натанаїла (Вартоломея) словами: Ми знайшли того, про котрого писав Мойсей і пророки, Ісуса з Назарету, — прийди і побач!

Апостолування є в Божім пляні так високим урядом і відзначенням, що тяжко його вповні зрозуміти. Коли Ісус зволив своє діло спасення душ довершувати через людей—апостолів, що від Андрія Первозванного до нині не переводяться, то очевидно уряд апостола є найстисліша співпраця з післанництвом Спасителя і Його Апостольської Церкви.

Дві риси апостольства підкреслює Євангеліє першої неділі В. Посту, а саме: Ісус покликає апостолів, а покликані далі ділають. Не хтонебудь, лише покликаний є апостолом, не до чогонебудь, лише до стисло означеного діла призначені апостоли. Ісус кличе до Себе, до Своєї школи і посилає їх вишколених до

Свято
Українська Молодь Христові
6. і 7. травня

праці: Ідіть, учіть, хрестіть... А апостоли не спочивають. Кличуть всіх до Ісуса, а самі є чисті, без облуди.

І нас кличе нині Церква до апостольства молитви, милосердя, доброї преси, доброго прикладу, терпіння і т. п. Кличе всіх, старших і молодих, до акції в брацтвах, товариствах, кооперативах, школах і т. д. — і ми повинні високо почесну акцію за Ісусом ширити.

2. Неділя Вел. Посту.

Провідна думка в богослуженні цієї неділі це стале накликування вірних до сповіді і до покути й то доброї та рішучої, як у блудного сина. „Я був Твій молодший син і знищив Твоє багатство злим життям далеко від Тебе. Для Тебе, Чоловіколюбче, не зробив я нічого доброго. Приходжу до Тебе, Отця і Бога мого і прошу прощення. Не маю відваги зватися Твоїм сином...“ (Ірмос 6. п.).

„Прийшов тепер час акції (роботи), при дверях суд, встаньмо отже, вправляймося в пості, принесім сльози сердечної покути і милостині і так сповідаймося: Ми згрішили частіше, як є піску морського, але Ти, Творче всіх, ослаби це так, щоби ми прийняли вінки що ніколи не вянуть (побіди над гріхами)“ (Кондак).

„Я полюбив земні і часові справи, а не зробив нічого для вічності, Христе Ісусе, одинокий Приятелю людей, надіє грішників, якої їм ніхто не відбере, бо Ти маєш для тих, що каються, милосердя і мною, що кається, не погорди, Ісусе... як хочеш і можеш простити і мої гріхи“ (Ікос).

В Євангелію неділі вказує знова Церква на власть відпускати гріхи, що є вся у Цього, якому віддав Отець свою власть на небі і на землі, — у всемогучого Богочоловіка, Ісуса Христа. Дивна є ця власть. Коли її сам Ісус ужив перший раз на землі, здивувалися люди і говорили: „Ніколи такого ми не бачили“. Чотири люди принесли до Ісуса, що був у хаті, яку обступив народ, через розібраний дах, — розслабленого жилами (спаралізованого). Ісус похвалив витривалу віру хорого і його помічників і дав хорому наперед здоровля душі, прощаючи йому гріхи публичним проголошенням. Вороги Ісуса цим згрішилися і заявили, що прощати гріхи може лиш ображений Бог. Ісус дав сейчас доказ, що Він є всемогучим Богом, бо поставив спаралізованого на ноги вчинив, його зовсім здоровим.

Євангеліє вказує тут на власть не страшну, судейську і караючу, але власть ласкаву, скору і всесторонню над душею і тілом тих, що каються. Св. Письмо кличе блудних синів і доньок прибігати до цієї дивної влади і сповідатися щиро у священників, яким всемогучий Чоловіколюбче передав свою власть на добро душ словами: „Прийміть Духа Свя-

того; кому відпустите гріхи, будуть відпущені, кому задержите, будуть задержані“.

Прийшов тепер час акції, кличе Церква. Якби не чотири добрі люди, бувби паралітик дальше хорий і в гріхах. А вони видумали спосіб дістатися до Ісуса, занесли самі хорого і причинилися до його uzдоровлення. Наслідуймо їх в Католицькій Акції, у веденню душ до Ісуса і не даймося відстрашити перешкодами.

3. Неділя Хрестопоклонна.

У середопістя виставляється в церкві від нед. хрестопоклонної до п'ятниці по ній, а саме до Літургії Пржедєосвященних Дарів — Чесний Хрест. На дорозі до воскресення це зарядження Церкви є дуже ніжне, дуже поучаюче і практичне.

Хто йде довгою і тяжкою дорогою, обтяжений і струджений, а найде по дорозі тінисте дерево, не церемониться, а відразу йде до него і сідає в його тіні, щоби спочати. Подібно робить і Мати-Церква. Змученим і ослабленим постом хоче дати спочати і набрати свіжих сил, і тому виставляє до поклону — живоносний Чесний Хрест — прохолоду і силу для змучених на дальшу дорогу. Як має приїхати цар-побідник, то наперед посилає знаки своєї влади а щойно потім сам приходить, щоби тішитися своєю побідкою. Так і Ісус, хочаби показати побіду над смертю і діаволом та славу Воскресення, посилає наперед знамя Царя — Свій жезл. Цей животворящий хрест, знак радості і прохолоди є рівночасно візванням щоби бути готовим до прийняття самого Воскресшого Ісуса Христа.

Великий піст з причини труднощів самого пошення є подібний до жерела з гіркою водою. Як колись Мойсей вложив дерево до гіркої води і вона стала солодка, так Бог, що перевів Ізраїльтян через Червоне море до обіцяної землі, силою животворящего Хреста осолоджує нам час Чотиродесятниці і потішає, доки не введе нас, що перебуваємо неначе в пустині, Своїм славним Воскресенням до небесного Єрусалима. Хрестне дерево в середині посту, подібно як дерево знання, що було засаджене по середині раю, пригадує нам лакізмство Адама, а дальше й велике значіння Воскресення. Силою Хреста вибави і нас Боже з покус і упадків і дай нам поклонитися Твоїм страстям та славному по них Воскресенню. (Синаксар.)

Хто хоче воскреснути, мусить перейти Голгофту терпінь і покути. „Претерпівши до конца, той спасен будет“. Чесний Хрест це найсильніше оружа проти діавола і певний ключ до щастя і веселости. Для того й кланяємося Йому в середопістю.

Поширюйте наш часопис!

ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ СВЯТО „УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ ХРИСТОВІ“?

(рід) У попередньому числі нашого часопису писали ми про причини та ціль великого свята української молоді, що має відбутися 6. і 7. травня ц. р. Тепер постараємось подати нашим читачам загальний начерк програми цього небуденного свята.

Учасники свята „Українська Молодь Христові“ користатимуться з 75% знижки ціни залізничних білетів, а це тому, що закон передбачає таку знижку для всіляких збірних поїздок.

До всіх потягів, якими приїжджатимуть учасники свята до Львова, вийдуть спеціальні висланняки Ділового Комітету Свята, яких завданням буде послужити радою та всякими потрібними вказівками. Між іншим оці провідники вкажуть кожній групі місце її нічлігу. Слід додати, що вже дотепер зголошено приміщення на 7 тисяч людей. Дальші зголошення наближають щодня до нічлігової Комісії, що входить в склад Ділового Комітету Свята.

Свято „Українська Молодь Христові“ розпочнеться 6. травня, це є в суботу пополудні повитанням усіх учасників на площі св. Юра. Після цього відправиться молебен. Дальше буде відбуватися по всіх львівських церквах св. Сповідь.

Слідуючого дня, це є в неділю відбудеться на площі Сокола Батька полева співана Архієрейська Служба Божа, підчас якої учасники свята приймуть спільне Св. Причастя. Після снідання рушить похід через вулиці Льва-города до св. Юра, де наші Владики уділять усім учасникам свята Благословення.

Похід буде формуватися деканальними групами. Кожна така група буде мати свої прапори (окремий для дівчат а окремих для хлопців) такого вигляду: синє поле (вимір 150×100), а на ньому ініціал Христа в жовтій красці. Якщо парохіяльна група буде мати щонайменше 50 учасників, матиме також право до окремого прапору. Учасники свята мають прибути на свято в місцевій народній носі. На правім рамені кожний учасник(ця) свята буде мати відзнаку.

Після полудня учасники свята поділяться на поодинокі групи. Для кожної групи зокрема відбудуться сходи, де будуть виголошені відповідні реферати, в яких обговоряться важні питання з нашого релігійного життя.

На закінчення цього свята відбудеться у великому мійському театрі академія. Буде це

„Дві наймогутніші сили на землі — це преса й школа. Хто ставиться до них байдуже, не має права називатися вірним сином Церкви й правдивим християнином, якому дороге діло Христа“.

(Німецький, католицький єпископ фон Кеттелер).

рід концерту, в програму якого ввійде промова та музичні і вокальні точки.

Як бачимо з цього загального начерку, програма свята „Українська Молодь Христові“ багата та різноманітна. Однак належне її виконання залежатиме у великій мірі також від цього, чи поодинокі групи учасників прийдуть на це свято відповідно підготовані та зорганізовані. Тому цій справі присвятимо також кілька рядків у слідуючому числі. А дальше постараємось обговорити також справу подібних свят по всіх наших парохіях, що мають відбутися тиждень пізніше, це є 14. травня ц. р.

Три річниці.

Берестейський мир.

9. лютого ц. р. минуло 15 літ від дня, як новоутворена Українська Народня Республіка заключила в Бересті Литовському мир з державами почвірного союзу а то: Німеччиною, Австро-Угорщиною, Болгарією та Туреччиною. Був це перший мир підчас світової війни, що тривала 1914—1918 р. Цим договором держави почвірного союзу признали офіційно самостійність та незалежність української держави. Крім того Австрія окремим тайним договором з УНР зобов'язалася з української частини Галичини утворити коронний край з повними правами для Українців. Після перемоги держав антанті (Франції, Англії, Італії, Америки та інш.) над державами почвірного союзу цей мир уневажнено. Та помимо всего дата 9. лютого 1918 р. не тратить і надалше свого історичного значіння, бо цього дня Україна після 200 літньої неволі ввійшла знову в ряди державних народів.

Ризький мир.

18. березня 1921 р. заключили Поляки з большевиками мир у Ризі. Цей мир, який закінчив польсько-радянську війну, признав Польщі 6. 140.000 km² етнографічно польських земель, не рахуючи Східної Галичини.

Рішення Ради Амбасадорів.

15. березня 1923. р. Рада Амбасадорів у Парижі, що складалася з представників Англії, Франції, Італії й Японії вирішила теперішні східні границі Польщі та прилучила до польської держави західно-українські землі. Цього місяця минає саме десятиліття від дня, в якому 4 чужинці своїм паризьким рішенням у справі західно-українських земель подоптали великі кличі президента Сполучених Держав Вільсона про самовизначення народів та перейшли до денного порядку над кількісними визвольницькими змаганнями Українців.

Село думає і творить.

Нераз доводиться нам неодноразово невеселе почути чи прочитати про наші села. Свари, бійки, лінівство до національної роботи, а навіть й піянство та хрунівство ще не щезли із наших сіл. І сумно стає на душі, коли на це дивишся та страшно, коли думаєш про майбутнє... Але на щастя такого зла вже в нас чим раз менше. Такі невеселі села відходять далеко в тінь супроти тих сіл, що можна ними справді величатися. Про одно з таких хочу тут розказати для світлого приміру. В подільському ярі над Серетом розложилось просторе село Сосулівка. Ще недавно годі було що доброго про него сказати. Темнота і байдужність вколювали його до рабського сну. Аж після визвольної війни повіяло тут иншим духом. Ясні проміння волі розяснили приспані уми і розіграли байдужі серця. Нова віра вступила в людей і вони як один забралися до діла. Спільними силами здвинули читальню та заклали споживчу кооперативу, а пізнавши силу кооперації, почали ціле своє життя розбудовувати кооперативним шляхом. З доходів кооперації справили всі потрібні ріллянські машини т. з. моторову молотилку, терку до конюшини, сівалку з апаратом до конюшини, перстеновий вал і инше. Дальше купили великий дім і тут заклали кооперативний шевський варстат. Виріб обуви в ніч не уступає фабричним продуктам, а ціна багато приступніша. Коли Господь пооблагословить їм в цьому ділі, то вони готуються вже з осені заложити власну гарбарню, щоби й тут позбутися дорогого посередника. Дальше хотіли вони заложити свою масарню та не могли дістати дозволу від влади. Зараз побиваються за заложенням районної молочної і витревалю та вміло агітують за цим по сусідніх селах. Є в них і діяльний кружок „Сільського Господаря“ та при ній асекураційний відділ для худоби. Майже всі національні часописи приходять чисельно в село.

Побачивши це все зрадів я дуже, а радів тим більше, що цю роботу двигать і проводять самі свідомі селяни, бо в селі немає ні одного інтелігента. Це мене дуже зацікавило і я старався пізнати ближше тих селян-провідників. Моя розмова з ними була для мене великою несподіванкою і радістю. Я сподівався, що вони будуть горді на себе та — як то кажуть — ситі матеріяльних дібр. Тимчасом з їх уст чую полгяди, що варті правдиво розумного і далекоглядного інтелігента. Вони, що правда, дуже захоплені своїми господарськими добутками, але на цьому не кінчається їх думки і бажання. Вони на диво ясно бачать і розуміють, що не в цьому їхня ціль. Вони звертають свою увагу на духові справи. В першу чергу їх турбує доля виховання молодого покоління. Щиро жаліються на те, що молодь обертає салю читальні на вічні гульки та своїм поведінням

не віщує нічого доброго. З журбою думають над цим, шукають за причинами лиха та міркують, як йому зарадити. І додумуються: треба солідно подбати про виховання молоді і то вже від наймолодших літ! А тут друге питання: якеж це виховання має бути? І на це дають влучну відповідь: релігійне і національне, бо любов України без релігійної совісти не буде ніколи повною. І вислідом цієї нашої розмови було їх ділове рішення вже в цьому році подбати про захоронку в своєму селі.

З радісними думками виїжджав я із цього села, бо в моєму серці новим пслумям загорілася віра в нашу перемогу!

Павло Вірний

Дарова Кухня для безробітних Українців при парохії св. Юра у Львові.

Заходом пароха катедри св. Юра о. прал. Л. Куницького обновлено при святоюрській парохії діяльність Товариства св. Івана Милостивого, при якому отворено комітет пань-господинь. Це товариство приступило саме до зорганізування дарової кухні для безробітних.

Ексц. Митрополит призначив на ціль кухні відповідне приміщення у святоюрських забудованнях, а дальше знайшлося кілька жертволюбивих одиниць, а також і львівських українських інституцій, що своїми більшими грошевыми датками уможливили започаткувати це діло. Крім цього влаштовується в неділі й свята біля святоюрської церкви збірки на ту ціль.

Від 28. січня ц. р. (день отворення кухні) до 1. березня видано загально 1818 обідів. Записаних на обіді від 28. I. — 1. II. було 40 осіб, а від 1. II. — 1. III. ц. р. — 67 осіб. З дарових обідів користають передусім діти безробітних батьків, дальше безробітні ремісники й робітники, а також бідні студенти.

Започаткування так важного діла при святоюрській катедрі у Львові знайде напевно належну оцінку серед українського громадянства, а дальше повинно послужити приміром для подібної акції серед нашого безробіття й нужди.

рід.

Успіхи Українців за кордоном.

Цього року вибрано вже четвертий раз з черги нашого земляка, відомого вченого п. Др. Зенона Кузеля головою Союзу заграничних кореспондентів у Берліні. Висказуємо свою радість з цього приводу та бажаємо п. Др. Кузелі гарних успіхів у дальшій його праці в користь українського народу.

Духовні вправи українського студентства у Львові.

У днях від 12—19 ц. м. влаштовано з рамени Академічного Душпастирства великопостні реколекції для українського студентства високих шкіл у Львові. Духовними вправами проводив о. пралат Леонтій Куницький. Учасників було 400—500. Кожного дня була в церкві Св. Духа одна наука і молебен. У неділю, це є 19 ц. м. відбулося в катедральній церкві св. Юра спільне св. Причастя. Після цього всі студенти удалися до митрополічої палати де їх Ексцеленція о. Митрополит Андрій уділив їм Архієрейське Благословення.

Цікаві дрібнички.

Сила реклами. Що значить у розвитку купецтва і промислу реклама, знають найкраще в Америці. Там завдяки рекламі повстали великі підприємства, що вдержуються досі, хоч як важкав теперішніх часах криза. В Америці кожний, хто веде якебудь підприємство, вважає річчю найважливішою, вставити у бюджет того підприємства якнайбільшу суму на рекламу. Кожний Американець пізнав правду торговельної американської приповідки: хто осядже на рекламу робитиме лише сотикові інтереси і ніколи не діждеться інтересів доларових! І тому американський купець вкладає в рекламу стільки, що нашому й не сниється. Не рідкі є суми сотень тисяч доларів! Ось приклади американської реклами.

У вересні минулого року появилася в найбільш розповсюджених газетах така оповістка: «Фірма С., основана 27. вересня 1912 р., обходить 29. IX. 1932 р. своє 20-е ліття. Щоби утравалити відповідно цей день, фірма постановила кожному, хто до 26. вересня (байдуже котрого року), дати якийсь дарунок». Цей анонс порушив цілий край. Усі заметушилися і балачка йшла лише про фірму С. та про те, що вона даватиме в дні 27 вересня. Нарешті прийшов цей день. І хтось подумав, що подарунки були дешевенькі, он щось у роді щіточок до зубів, або паньчішок? Де там! Фірма роздала 157 мужчинам добірні одіння на міру, а 342 жінкам гарні суконки теж після віку і міри. Можна сказати: дорога рекламаювілею! Правда, фірма вложила великий капітал у цю рекламу, але він дуже скоро повернувся. Фірма стала також відомою, так усі нею зацікавилися, що ще до кінця місяця тей капітал повернувся до кас фірми з 200% надвишкою, а в дальших місяцях обороти фірми видатно зросли.

Зновуж оповідають про одного помислового зубаря (дентисту), який не мав клієнтів. Цей оголосив, що кожний, хто в него рватиме зуба, буде при тому сміятися. Наплив цікавих зріс до того ступня, що зубар мусів прийняти помішників: він став виривати 200 зубів денно! А пацієнти дійсно в него, сидючи на операційному кріслі, сміялися. Помисловий зубар поставив у кімнату грамофон, який вигривав ріжні куплети і сміховинні дотепи...

Навіть бібліотеки американські уживають реклами, щоби заінтересувати людей книжкою. Вони ведуть правильні пропагандові кампанії. Так н. пр. прилюдно новоїорська бібліотека, яка випозичає річно 12 мільонів книжок, розсилає що року 60.000 оголошень в італійській, грецькій, французькій, німецькій, а навіть китайській мові. До тих мешканців, які ще з бібліотеки не користали, висилається рекламні листи більш-менш такого змісту: «Любий приятелю! Чи Ви не маєте ніякого зацікавлення в царині штуки, науки, драми, поезії і т. д.?...» До того листа долучується безплатно спис книжок і інформації, де, що можна найти і т. п. При бібліотеках є зорганізовані музеї і салі для рефератів, кон-

цертів, курсів, зібрань. У гарних, просторих салях, окрім книжок, знаходяться образи, мапи, часописи, радіо, грамофонові плити і т. н. Для старших дітей уладжують т. зв. години казок, при чому оповідач не докінчує ніколи оповідання казки, а то тому, щоб дітей примусити самих прочитати собі цю казку до кінця...

Ось так Американці роблять, що тільки можуть, щоби лише якнайбільше людей зацікавити своїм виробництвом, товарами, книжками. А в нас? Ми ще не навчилися розуміти вагу реклами. Здебільша в нас ще вважають що гріш, виданий на оголошення, це «викинений» гріш...

Практична боротьба з пересудами. В Шікаго існує клуб, який поставив собі завдання боротися з людськими пересудами. Ось як він н. пр. бореться практично з «пеховатою» тринадцяткою. Кожний член клубу старається, щоби його на 13-ого (в місяці) запрошено в гості, як тринадцатого. У тому дні теж кожний послугується одним сірником до закуреньня трьох папіросів, отвирає парасоль у середині помешкання, співає підчас першого снідання (це все вважається в Америці «пеховним»), старається, щоби чорний кіт перебіг дорогу і т. п. Вечером члени клубу сходяться разом на вечеру, стверджують, що нікому нічого не сталося, мимо такого «визиваючого» поведіння і весело забавляються... Не можна сказати, щоби тими способами «боротьби» з пересудами можна так було захоплюватися...

Музей людського злочину. Як відомо, нема такої галузі науки, якої не використали би теж і злочинці для своїх грішних цілей. Машини ріжного роду, хемічні отруї, нейтральні чорнила, всякі препарати, що затирають сліди злочину, вимагають від «модерного» злочинця не раз великого знання техніки, фізики, хемії, медицини, а навіть психології. Очевидно, що й ті, які злочинця викривають, себто органи прилюдної безпеки, мусять теж використовувати ті засоби науки, щоби вміти боротися зі злочиним. Так повстала т. зв. криміналістика, яка має вже при багатьох університетах спеціальні криміналістичні інститути. Тут побирають відповідну освіту судді, детективи, урядники поліції. До помічних наук у криміналістиці належить кримінальна соціальна психологія і т. зв. пенологія, яка займається душевними змінами, що довершуються в душі злочинця в часі його побуту в тюрмі. Крім цього криміналісти мусять знати усі «способи», яких уживають вломники, пізнавати знаряддя, потрібне до цього, вміти відшифровувати шифровані письма, пізнавати фальшиві гроші, визнаватися в т. зв. криміналістичній фотографії, відчитувати письма писані спеціальним хемічним, невидним чорнилом, розумітися на середниках, що услипляють і т. п. Словом криміналістика розвинулася у спеціальну дисципліну, оперту на здобутках новітньої науки.

Криміналістичні інститути при університетах мають теж власні музеї, в яких зібрано все можливе знаряддя, уживане злочинцями підчас їхньої «роботи». Н. пр. такий музей існує при віденському університеті. Тут наводяться старосвітські пістолі, шапіди, палиці з укритими середниками до вбивання, прилади до приголомшування, фальшиве золото і клейнети, цинконані карти до гри, підроблювані предмети штуки. Цікавим відділом музею є відділ шпигунський. Тут можемо побачити окладинки з книжок, в яких перепачковуються важві відомости, листи, зложені зі слів з підставленим значінням, або писані т. зв. синтетичним чорнилом, талі карт, з котрих при тасованню виявляється негайно письмо і т. п. Є тут теж наркотики, якими потайки торгують, як ось морфіна, кокаїна, опій, гашиш.

Цей дивний музей, у якому зібрано стільки приладів людського злочину, хапчivosti і диких інстинктів, вдаряє понурою атмосферою жаху і проступку. В музеї зібрано те, що відиграє таку велику роль в житті громадянств, буває не раз причиною нещастя, трагедії, терпіння і смерті а при цьому параджує й утруднює змагання ідеалістів та релігійних організацій, що прямують до ушляхотнення та ушасливлення людства...

ЄВАНГЕЛІЯ.

4. НЕДІЛЯ СЯТОГО ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

А один з народу відповів йому: Учителю, я при- вів до тебе свого сина, що має німого духа. І дене- будь нападе його, рве його, і піниється і скрегоче зубами і сохне; і я казав твоїм ученикам, щоби ви- гнали його, і не змогли. А він у відповідь сказав їм: О роде невірний, доки я з вами буду, доки вас тер- пітиму? Привесить його до мене. І принесли його. І як його побачив, зараз дух затряс ним, і впавши на землю, перевертав ся і запинив ся. І спитав бать- ка його: Від як давно се йому стало ся? А він ска- зав: Від дитинства. І часто в огонь кидав його і в воду, щоби його погубити; та коли що можеш, помо- жи нам, умилосердивши ся над нами. А Ісус сказав йому: Коли хочеш, все можливе віруючому. І зараз заголосив батько дитини і кризь слези сказав: Вірю, Господи, поможи йому невірству. А Ісус побачивши, що збігаєть ся нарід, загрозивши духови нечистому, кажучи йому: Духу німий і глухий, я тобі розкажу, вийди в нього. І закричавши та сильно потрясши, вийшов, і став як мертвий так, що многі говорили, що вмер. А Ісус взяв його за руку, підніс його, і встав. І як увійшов в дім, ученики питали його на самоті: Чому ми не змогли його вигнати? І сказав їм: сей рід ніяк не може вийти, тільки молитвою і постом.

І звідси вийшовши, перейшли через Галилею; і не хотів, щоби хто знав. Бо навчав своїх учеників і го- ворив їм: Що Син Чоловічий буде виданий в руки людей, і убють його, і убитий третього дня воскресне. Вони ж не розуміли слова і боялися його спи- тати.

(Марко, гл. 9, ст. 17—32).

І ішло за ним багато народу з Галилеї і Десяти- города і з Єрусалиму і з Юдеї і з Іордану.

А побачивши товпи, вийшов на гору; і як усів, приступили до нього його ученики. І створив свої уста і навчав їх, кажучи:

Блаженні убогі духом, бо їх є царство не- бесне.

Блаженні плачучі, бо вони будуть потішені.

Блаженні тихі, бо вони наслідять землю.

Блаженні голодні й жадні правди, бо вони на- ситять ся.

Блаженні милосерні, бо вони милосердя до- ступлять.

Блаженні чисті серцем, бо вони Бога огляда- тимуть.

Блаженні миротворці, бо синами Божими на- звуть ся.

Блаженні переслідувані за правду, бо їх є цар- ство небесне.

Блаженні ви, коли вас ганьбитимуть і пере- слідуватимуть і злословитимуть ізза мене.

Радуйте ся й веселіть ся, бо наша нагорода велика на небі; бо так переслідували про- років, що були перед вами.

Ви єсте сіль землі; колиж сіль звітріє, чим осо- лить ся? Нінащо більш не придасться, тільки щоби висипати геть, на потоптане людям. Ви єсте світло світа. Не може укрити ся місто положене на горі. Ані не засвічують світильників і не ставлять його під посудину, а на свічнику і світить усім, хто вхаті. Так нехай світить ваше світло перед людьми, щоби бачили ваші добрі діла і прославляли вашого Віт- ця, що на небесах.

(Матей, гл. 4, ст. 25

і гл. 5, ст. 1—15).

5. НЕДІЛЯ СЯТОГО ВЕЛИКОГО ПОСТУ.

І були в дорозі ідучи в Єрусалим: а Ісус ішов перед ними, і дивували ся, і йдучи за ним, боялися. І взяв знов дванадцятьох та почав їм говорити, що має з ним стати ся. Се входимо в Єрусалим і Син

Чоловічий буде виданий первосвященникам і книжни- кам, і засудять його на смерть і видадуть його по- ганам; і ругатимуть з нього і оплюють його і бичу- ватимуть його і убють його, і після трьох днів во- скресне.

І приступають до нього Яків і Йоан, сини Заве- дееві, кажучи йому: Учителю, хочемо, щоби ти учи- нив нам те, чого попросимо. А він сказав їм: Що бажаєте, щоби я вам учинив? Вони ж сказали йому: Дай нам, щоби один по правиці в тебе, а другий по лівиці в тебе сиділи ми в твоїй славі. Та Ісус ска- зав їм: Не знаєте, чого просите: Чи можете пити чашу, котру я пю і хрещенем, котрим я хрещу ся, хрестити ся? А вони сказали (йому): Можемо. Ісус же сказав їм: Чашу, котру я пю, пити мете, і хре- щенем, котрим я хрещу ся, будете хрестити ся, та сидіти по моїй правиці, або по моїй лівиці, не моя річ вам дати, а кому приготоваю. І почувшидесять, почали негодувати на Якова й Йоана. Ісус же по- кликав їх і сказав їм: Ви знаєте, що ті, котрі ува- жають себе князями народів, панують над ними і князі їх володіють ними. Та не так є між вами; але хто схоче бути більший, нехай буде вам слугою: і хто схоче у вас бути перший, нехай буде рабом усіх. Бо й Син Чоловічий не прийшов, щоби служи- ли йому, але служити і дати свою душу, яко викуп за многих.

(Марко, гл. 10, ст. 32—45).

І просив його один з фарисей, щоби їв з ним; і увійшовши в дім фарисея, сів де стола. І се жінка, що була в місті грішницею, довідавши ся, що сидить за столом в домі фарисея, принесла алябастрову по- судину мира, і стаула з заду біля його ніг і рйда- ючи, почала слізми зливати його ноги і волосем своєї голови обтирала і цілувала його і мастила ми- ром. А фарисей, що запросив його, побачивши, ска- зав сам в собі, кажучи: Коли би сей був пророк, знав би, хто і яка се жінка, що дотикаєть ся його, і що вона є грішницею. А Ісус у відповідь сказав до нього: Симоне, маю тобі щось сказати. А він ска- зав: Учителю, скажи. Двох довжників було в одного вірителя: один був винен п'ятсот динарів, а другий п'ятьдесять. А коли не мали звідки віддати, обом да- рував. Котрий отже з них більш його любить? А Симон у відповідь сказав: Думаю, що той, кому більш дарував. А він сказав йому: Добре розсудив еси. І обернувши ся до жінки, сказав Симонові: Чи ба- чиш сю жінку? Я увійшов в твій дім, води на мої ноги не дав еси; а вона слізми змила мої ноги і своїм волосем обтерла. Поцілунку мені не дав еси; а вона від коли я увійшов, не перестала цілувати моїх ніг. Оливцею моєї голови не намастив еси; а вона миром намастила мої ноги. Дялятого кажу тобі: Відпускаєть ся їй много гріхів, бо много полюбила; а кому мало прощаєть ся, мало любить. І сказав їй: Відпускають ся тобі гріхи. І почали ті, що сиділи разом за сто- лом, говорити між собою: Хто сей, що й гріхи від- пускає? І сказав до жінки: Віра твоя спасла тебе; іди в мирі.

(Лука гл. 7, ст. 36—50).

Нам треба діл! Нам треба праці! Ав- тором статті про організацію УКС, яка поя- вилася в минулому числі нашого часопису під повишим наголовком, є **о. Н. Вояков- ський.**

Подяка.

Складаю подяку Товариству „Дністер“ за виплачення мені премії за обезпечене збі- жа. Зборів 2. II. 1933. *Стефан Жезрай.* До- стовірність стверджую: *о. В. Кулик, парох.*

1—1

503 Б

Що діється в світі.

Після великої війни, яка всім нам ще в пам'яті, народи все далі зброяться, видають велитенські гроші на армії, гармати, літаки, танки — і чекають на нову страшну війну. Але є теж люди, котрі не хочуть допустити до війни і стараються шляхом міжнародних нарад довести до розоруження держав та запевнити Європі мир. Це завдання серед нинішніх несправедливих обставин сповнити дуже важко — і доказом цього є міжнародня розоружна конференція, що вже більше ніж рік радить у швейцарському місті Женеві — але до ніяких вислідів ще не дійшла. Останніми часами Англія подала цій конференції повний проєкт розоруження — але нема надії, щоби ним усі держави задоволилися.

—о—

В Німеччині, під гітлерівською владою люди поволі забувають республіку і повертають до старих часів, коли ще був цісар і могутня військова держава. Приймали вже знов замість республіканських чорно-червоно-жовтих колірів, старі цісарські прапори чорно-біло-червоні, а військові відзнаки на шапках теж поперемінювали. В берлінському магістраті повісили знов на старе місце портрети пруських королів, що їх республіканська влада казала була знести. На причілках мостів завішують назад залізних цісарських орлів, зділаних підчас революції. Нинішня німецька влада хоче розбудити в народі знов почуття сили і могутності.

А гітлерівці далі переводять свої нові порядки. Поскасовували самостійні уряди окремих держав, що входили в склад Німецького Союзу, і всюди понаставляли своїх людей, з урядів своїх противників виганяють, а до соціалістів та до комуністів таки добре взялися. Також Жидів не люблять. Багато жидівських родин утікає перед гітлерівською владою за границі Німеччини, головню до Польщі. Вже й деякі польські партії цим неюкояться, і питають владу, чи вона далі дозволить німецьким жидом насово приїздити до Польщі.

—о—

У нас трапилася суна подія в горах, в турчанському повіті. Там навістила страшенна пожежа село Ясінку і знищила 74 хати. В одній з тих хат згоріла 3-літня дитина, якої родичі не встигли вирятувати з вогню. 410 людей залишилося без даху над головою, без харчів і без найковечнішої одежі.

—о—

Японські війська далі б'ють Китайців. Займали цілий край, що називається Джеголь — а тепер таки переступили славний „китайський мур“ і поступають у глибину Китаю за розбитою ворожою армією, яка залишає на полях боїв тисячі трупів.

Сфінкс, а біля нього піраміди, до будови яких вживали староегипетські фаєраони тисячі невольників.

ВІСТІ З ПАРОХІЙ.

Парохія Бережани.

В днях від 2.IV до 9.IV. включно відбудуться в парохіяльній церкві св. Тройці в Бережанах великопостіреколекції для всіх станів. Порядок такий: в неділю 2.IV. о год. 5 попол. вступна рек. наука, відтак щоденно о год. 6 вечером молебн, наука й суплікація. Реколекційна Сповідь в суботу від год. 6 рано і від 3 попол. В неділю 9.IV. о год. 7 рано Служба Божа і спільне Св. Причастя. Науки реколекційні виголосить о. Др. Ф. Побігущка.

22 січня н. р. відбулося торжественне прийняття членів до „Марійського Союзу“. Провідник Марійського Союзу о. Степан Бачинський відправив молебен і роздав грамоти й медалики 64 членам. Коротку науку з цієї нагоди виголосив о. парох Е. Бачинський.

Склад Старшини слідуєчий:

предсідниця: Палінська Марія;

асистентки: Маруневич Павліна, Мороз Ірина;

секретарка: Луцівна Геня;

скарбничка: Бойко Анна.

дорадниця: Созанська Розалія, Гожа Варгара,

Ц.вок Анна і Ягодинська Теодозія.

Сходини членів відбуваються кожного місяця в першу неділю по вечірні.

Скільки коштує столиця Німеччини?

Літом 1931. р. відбулася в Берліні, в столиці Німеччини велика будівельна вистава. В одному виставовому павільйоні була подана ціна Берліна. З цієї статистики можна було довідатися таке: будинки Берліна коштують 20 мільярдів нім. марок; земля — 7 мільярдів нім. марок; різні заведення, як залізниці, газівні, тощо — 3 мільярди нім. мар., а різні інші предмети та товари, як тягарові двигуни, будівельне дерево, уголь, тощо також 3 мільярди нім. мар. Коли це все зчислимо разом, то загальна ціна столиці Німеччини вийде на 33 мільярди нім. мар. (= 70 мільярдів пол. зол.). Слід додати, що Берлін це третє по величині місто на світі (Лондон, Нью-Йорк, Берлін), що начисляє звиш 4 мільйонів мешканців та має 874 km² поверхні. Дальше Берлін це найбільший комунікаційний вузол і найбільша річна пристань середньої Європи, великий промисловий центр та важне огнище німецької торгівлі, науки і культури.

Організація УКС в Зборівщині

Зборівщина розпочала організаційну працю вже 1931. р. Минулий рік пройшов на організуванні місцевих Рад УКС. — Праця поступає вперед. Окружний Зїзд УКС відбудеться в квітні ц. р. — Підготовчу працю до зїзду веде заст. голови о. В. Кулик.